

کتاب هفته

شماره ۳۳ مهر ۱۳۸۲
۱۱ مرداد ۱۵ آذر ۲۰۰۵
دوره جدید
شماره ۳ پیاپی ۶۵۲
۴۴ صفحه ۱۰۰ تومان

ISSN: 1029-8345

صاحب امتیاز: مدیر مسئول،
خانه کتاب ایران
سرپرست: سید عبدالجواد موسوی
نشان: خیابان قائم مقام فرحانی،
ارون نجر (چشمه)، شماره ۹، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۳۷۵۷۴، ۸۸۳۷۵۶۹، ۸۸۳۷۵۶۸
تیرگرافی و چاپ: ایران چاپ

www.ketabehafteh.ir

تکریم کلمة الله

قرآنی از سیزدهمین
نمایشگاه بین المللی
قرآن کریم

ما به معنای خاص ناشر نیستیم

گفت و گو با موسی حقانی

ایرج میرزا و بهومیل هرابال

کتاب

قصه هایی از فرماندهان

سید عبدالکریم موسوی

فراخوان طراحی جلد

مدیریت هنری «کتاب هفته» از تمام گرافیست‌های کشور دعوت می‌کند تا در طراحی جلد «کتاب هفته» همکاری و مشارکت جدی داشته باشند. دوستان هنرمند آثار خود را با موضوع «کتاب و کتابخوانی» در قطع ۱۸×۲۳ بر روی لوح فشرده (با فرمت TIFF) به ضمیمه آدرس و شماره تلفن، به نشانی دفتر کتاب هفته ارسال کنند. لطفا جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۲۲۹۵۷۹۷۳ تماس بگیرید.

عادات و عبادات (۲)

- میرزا عبدالقادر پیدل دهلوی خطاب به بنیادین عادات» می فرماید:
- عیش و تم و تاج و رسم است و نه چیست در عید خنده و به محرم گریستن**
- قولی اهل حنکلت: سخن تمام و تمام سخن همین است. مگر می توان گریستن و خندیدن را بر اساس تقویم تنظیم کرد؟ بی شک پاسخ همه آنهاست‌با این پرسش منفی است اما اغلب آنان در تفکر و ذهن قاعده و فرار رفتار می کنند. خندیدن و گریستن بر اساس تقویم باورهای هم دشوار است اما کافی است قدری در رفتار و گفتار خود تأمل کنیم و فی‌الثلی به یاد آوریم حال و روز خود را در ایام ماه مبارک رمضان و دیگر ایام طبیعی است که در ماه مبارک رمضان به مسائل معنوی و قدسی توجه بیشتری نشان می‌دهیم اما آیا این هم طبیعی است که پس از انعام این ماه مبارک، به کلی آدم بگریزی می‌شویم و انگار نه انگار که پیش از این بر سر خوراک گرم آن یگانه بی‌هماند، نشسته بودیم؟ آیا این طبیعی است که در ماه محرم الحرام به یاد سالار شهیدان برس و سینه می‌گوییم اما پس از انعام ماه محرم، رفتاری در پیش می‌گیریم که هیچ نسبتی با شش و کتف فرمود: «کل یوم عاشورا و کل ارض گریه» از دریا به کل یوم عاشورا و در یک روز محدود نمی‌شود چنانکه گریه‌یز تنها یک قطعه خاک دور افتاده در آن صحرا سوزان نیست. بندگی و عبادت آن قادر متعال را هم در یک ماهه و یک هفته و یک دهه نمی‌توان خلاصه کرد، اگر حقیقت قابل پرسش هست - که هست- تا جودان باید پیشانی تسلیم بر درگاه مهر و قهرش بساید و از «ثابت» و «تحتایت» به دامن گریزش بپا برد. «پرستش»، ساعت و سال و ماه و روز خاصی ندارد.
- این همه را گفتن تا بگویم نباید رویکرد کتاب هفتنه، به مفاهیم معنوی و قدسی تنها به ماه مبارک رمضان و دیگر مناسبتهای دینی محدود شود. اگر به مفاهیم قدسی و معنوی از صمیم جان اعتماد داریم باید راپچه آن در سراسر تشریح ساری و جاری باشد. مگر می‌توان از «فرهنگ» و «تمدن» دم زد اما به چنین مفاهیمی بی‌اعتنا ماند؟ البته همواره باید مراقب قشری گرای و ظاهرینی باشیم، چراکه هر جا سخن از دیانت و معنویت به میان آید، خطر بروز و ظهور اهل ظاهر آیز در میان است. اگرچه ظاهراً کاری هم نمی‌توان از پیش برد چراکه همواره «پس‌راغ» معشوقی را شراب بولهبی است اما آید تیریم و عده «حضرت سق» را در حفاظت از نعمتی که بر سوسن خورشید فرستاد و متنی که بر ما نهفتیان اسلام هدایت و با خاطری آسوده خطاب به اهل ظاهر بگوییم.
- بیا که رونق این کارخانه کم نشود به زهد همچو نویی یا به فسق همچو منی.
- باز هم در باره این سخن خواهیم گفت.
- یا علی مدد سرورید**

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی حکمی «عبدالرشاد ناری

را به سمت مدیر عامل سازمان چاپ و انتشارات این وزارتخانه منصوب کرد.
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این حکم با اشاره به تعهد، تخصص و سوابق ارزشمند عبدالرشاد ناری آورده است؛
«با توجه به مصوبه هیات مدیره سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به موجب این حکم به عنوان مدیر عامل آن سازمان منصوب می‌شود.
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین در مراسم معارفه ایشان به عنوان مدیر عامل جدید سازمان چاپ و انتشارات، با تأکید بر عدالت‌محوری، نظارت‌داشت، «بیدلورم» یا خمرهای شماء، مدیریت بنوادید.
شایستگی مدیریت کند تا در پایان سال گزارنده بر منتظاری به نام شمار این سازمان ثبت شود»
به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمدحسین صفار هرندی در این مراسم اعلام کرد: «دوره ریاست جمهوری آقای احمدی‌نژاد دوره بازگشت به سنتها، شعارها و ارزشهای اسلامی است».
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه اگر حقوق فردی پیامد ضروری نماند حق خود را باز پس بگیرد، این مصداق بارز ظلم است».
افزود: «انقلاب اسلامی رخ داد

کمبود و ضعف پژوهش در حوزه حافظ شناسی

به دلیل کمبود و ضعف پژوهش در حوزه حافظ شناسی در سال ۸۳هج کتابی به‌عنوان کتاب سال حافظ برگزیده شد.

به گزارش میراث خیر، «کابوس حسن‌لی»، استاد ادبیات و مدیر پژوهش مرکز حافظ شناسی در مراسم افتتاحیه بزرگداشت حافظ گفت: «بنا بر گزارشنامه نشر در سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۴ میان ۳۸ هزار و ۵۲۰ کتاب منتشر شده، پنج هزار و ۲۶۱ عنوان کتاب در حوزه ادبیات منتشر شده بود که از این تعداد ۱۵۱ عنوان کتاب با شعر حافظ در رابطه بودند.

در میان کتابهای منتشرشده از نظر شمارگان ۲۲۹۴۰۰ جلد کتاب به حافظ اختصاص داشته است. او دایرا از آسف آرتینگه در میان کتابهای منتشرشده، فائزنامه‌ها یا ۶۹ عنوان کتاب، بالاترین رقم کتابهای منتشرشده خوانده اند. گفت: «فائزنامه‌ها یا شمارگان ۲۳۷ جلد کتاب، ۱۷ درصد کتابهای منتشرشده در این حوزه را از آن خود کرده‌اند. پس از فائزنامه‌ها، دیوانهای چایی و خوشنویسی با ۲۷ عنوان و ۲۷۳۰۰ نسخه کتاب در مرتبه بعدی قرار دارند.»

«حسن‌لی» تعداد کتابهای تألیفی و تحقیقی در زمینه حافظ شناسی را در سال ۸۳، ۱۲ عنوان کتاب با شمارگان ۳۹۰۰ نسخه عنوان کرد. او گفت: «سال گذشته دو تن از همشهریان حافظ به نامهای «صدرا آذال‌پاشینی» و «صمد مهماندوست»، تحقیق جامعی درباره حافظ داشتند.»

مدیر پژوهشی مرکز حافظ شناسی نیز چاپ کتابهای حافظ شناسی را از سال ۸۰ به این سو، دارای روند ترقوی دانست. او گفت: «در سال ۲۸۰۸۰ عنوان کتاب با ۶۸۲۵۰ نسخه به حافظ اختصاص داشت که این تعداد در سال ۸۱ به ۲۲۷ عنوان با شمارگان ۱۰۰۵۶۶ نسخه و در سال ۸۲ به ۱۵۱ نسخه تقلیل داده است.»

۲۰ مهرماه از طرف مجامع فرهنگی و ادبی کشور به نام روز حافظ نامگذاری شده است. هر ساله به مناسبت این روز برنامه‌های در سراسر ایران و جهان با رمزگشایی‌شیراز برگزار می‌شود که یکی از برنامه‌های آن انتخاب کتاب سال در حوزه حافظ شناسی و انتشار کارنامه حافظ پژوهی است. امسال همزمان با برگزاری همایش بررسی ترجمه اشعار حافظ به زبانهای مختلف، دفتر هشتم حافظ پژوهی و کتاب آساده بسیار نقش» منتشر می‌شود.

با نمایشگاه

۱۰ سالن آموزان مدارس استان تهران می‌توانند هر روز از ساعت ۱۰ تا ۱۷ از برنامه‌های فرهنگی و هنری نمایشگاه قرآن کریم بازدید کنند.
با بر گزارش ستاد اطلاع‌رسانی نمایشگاه، روزهای زوج به دانش‌آموزان دختر و روزهای فرد به دانش‌آموزان پسر اختصاص داده شده است.

۱۰دوم دوره انتخاب و معرفی کتاب برتر قرآنی سال، در سه حوزه تألیف، ترجمه و تألیف در رشته‌های علوم تجربی و معارف قرآنی، برگزار می‌شود.
در این دوره بر اساس این برنامه، کتابهای چاپ اول که در مهرماه ۱۳۹۷ ظهور سال، منتشرشده، مورد ارزیابی و داوری قرار خواهند گرفت.
۱۰معاون امور مطبوعاتی وزیر ارشاد اعلام کرد: نشریاتی که به ترویج مفاهیم قرآنی بپردازند مشمول حمایتهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهند شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم معارفه مدیر عامل سازمان چاپ و انتشارات:

کارکنان چاپ و انتشارات، دوره پرافتخاری را به نام خود ثبت خواهند کرد

تا هیچ مسئولی خلاف عدالت گام بر ندادد همچنان که اعتقادات دینی و تعهدنامه اسلام و انقلاب اجازه نمی‌دهد در انجام مسئولیت‌هایمان کوتاهی کنیم»
وی ادامه داد: «انقلاب اسلامی ادامه نهفت خاتم‌الانبیاء، (ص) است و در نهفت رسول خدا(ص)، تنها تفاوت افراد با هم در میزان تقواست»
صفار هرندی با بیان اینکه «تقوا» یعنی خدا ترسی و پیشقدم شدن در کارها و امور خیر؛ گفت: «در معنای اجتماعی تقوا هم باید گفت منفی ترین فرد کسی است که کار سیرده شده را به بهترین وجه انجام می‌دهد و اگر از مسئول و یا مدیری خطایی بر خلاف موازین قانونی سر بریزد، جاعلی است.»

به گفته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی باید نادران مسلکیتی باشیم که نفس کشیدن در آن با نام خدا و عشق به قرآن و ائمه و ذکر دعا همراه است و همین موجب نزدیکی نهاد می‌شود.

وی تأکید کرد: «هیچ کس حق ندارد مردم را به بندگی خود وادارد، آنها را تحقیر کند یا ادعای فرعونیت بنماید و بر روی زمین مثل قارون حرکت کند.»

صفار هرندی افزود: «در مملکتی زندگی می‌کنیم که قرآن است بین ستون و غیر مسئول فاضله‌ای نباشد و هیچ کس به واسطه مسئولیتش حق تقاضا به زیر دستن خود را ندارد.»
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به «مهروری» به عنوان

نخستین کتابخانه کارگری

در هفته کتاب افتتاح می‌شود
نخستین کتابخانه کارگری در هفته کتاب جمهوری اسلامی با حضور وزیر کار و صنایع، انتاج می‌شود. این کتابخانه از سوی شرکت صنعتی تولید خودرو ایران، در زمینی به مساحت ۳۰۰ متر مربع در اطراف تهران ایجاد شد.

این کتابخانه که هم‌اکنون در مرحله تجهیز است، در فاز اول، گنجایش فرار داند بیش از هزار عنوان کتاب و در مرحله بعد نیز با افزایش سالن فراترانه به این مجموعه، گنجایش فرار داند بیش از ۲۰۰۰ عنوان کتاب را خواهد داشت.

به گزارش خبرگزاری مهر، مدیر نیروی انسانی شرکت تولید خودرو ایران در این خصوص گفت: هدف از راه‌اندازی این کتابخانه که در نوع و در کارخانه‌های تهران می‌سابقه است، ارتقای سطح کیفی فنی کارکنان و کارگران در ارتباط با مسئولیت‌های خود در کارخانه و همچنین فراهم کردن فرصتی برای افزایش دانش فنی و علمی کارکنان، عنوان شده است.

وی درباره کتابها و منابعی که در این کتابخانه قرار خواهد گرفت، گفت: در این کتابخانه جدیدترین کتابها، نشریات و پرونده‌ها، جزوه‌های علوم فنی و همچنین دیگر کتابها در دسترس قرار خواهد گرفت.

شده در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است.
اکبر خازنده، مولف این کتاب کوچک، آثار دیگری از خود را جمله «گریچترین این کامل به شکر» ۱۳ برگ کاغذ ۸۴ نگارش نام «الله» بروی یک کلاه شکر، «ماقت صحن امام رضا» روی یک کلاه برنج، نام حضرت علی(ع) بروی یک کلاه شکر، «ایه‌الکرمی» و ۹ سورده قرآن بر روی یک کلاه برنج را نیز در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار داده است.

۱۰دستور بررسی کتابشناسی آقای فرزان و ایران و جهان عرب ۲۱ بهرام» در سراسر قرآن و آلبسته برگزار شد.

در این نشست استاد محسن معینی درباره موضوع مذکور سخنرا کرد.
۱۰نشست پدیدها بازگشت به قرآن یا ۲۲ حضور سخنرانانی چون محمد استغابری و محمد مرادی، ۲۲مهرماه برگزار شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی حکمی «عبدالرشاد ناری

- میرزا عبدالقادر پیدل دهلوی خطاب به بنیادین عادات» می فرماید:
- عیش و تم و تاج و رسم است و نه چیست در عید خنده و به محرم گریستن**
- قولی اهل حنکلت: سخن تمام و تمام سخن همین است. مگر می توان گریستن و خندیدن را بر اساس تقویم تنظیم کرد؟ بی شک پاسخ همه آنهاست‌با این پرسش منفی است اما اغلب آنان در تفکر و ذهن قاعده و فرار رفتار می کنند. خندیدن و گریستن بر اساس تقویم باورهای هم دشوار است اما کافی است قدری در رفتار و گفتار خود تأمل کنیم و فی‌الثلی به یاد آوریم حال و روز خود را در ایام ماه مبارک رمضان و دیگر ایام طبیعی است که در ماه مبارک رمضان به مسائل معنوی و قدسی توجه بیشتری نشان می‌دهیم اما آیا این هم طبیعی است که پس از انعام این ماه مبارک، به کلی آدم بگریزی می‌شویم و انگار نه انگار که پیش از این بر سر خوراک گرم آن یگانه بی‌هماند، نشسته بودیم؟ آیا این طبیعی است که در ماه محرم الحرام به یاد سالار شهیدان برس و سینه می‌گوییم اما پس از انعام ماه محرم، رفتاری در پیش می‌گیریم که هیچ نسبتی با شش و کتف فرمود: «کل یوم عاشورا و کل ارض گریه» از دریا به کل یوم عاشورا و در یک روز محدود نمی‌شود چنانکه گریه‌یز تنها یک قطعه خاک دور افتاده در آن صحرا سوزان نیست. بندگی و عبادت آن قادر متعال را هم در یک ماهه و یک هفته و یک دهه نمی‌توان خلاصه کرد، اگر حقیقت قابل پرسش هست - که هست- تا جودان باید پیشانی تسلیم بر درگاه مهر و قهرش بساید و از «ثابت» و «تحتایت» به دامن گریزش بپا برد. «پرستش»، ساعت و سال و ماه و روز خاصی ندارد.
- این همه را گفتن تا بگویم نباید رویکرد کتاب هفتنه، به مفاهیم معنوی و قدسی تنها به ماه مبارک رمضان و دیگر مناسبتهای دینی محدود شود. اگر به مفاهیم قدسی و معنوی از صمیم جان اعتماد داریم باید راپچه آن در سراسر تشریح ساری و جاری باشد. مگر می‌توان از «فرهنگ» و «تمدن» دم زد اما به چنین مفاهیمی بی‌اعتنا ماند؟ البته همواره باید مراقب قشری گرای و ظاهرینی باشیم، چراکه هر جا سخن از دیانت و معنویت به میان آید، خطر بروز و ظهور اهل ظاهر آیز در میان است. اگرچه ظاهراً کاری هم نمی‌توان از پیش برد چراکه همواره «پس‌راغ» معشوقی را شراب بولهبی است اما آید تیریم و عده «حضرت سق» را در حفاظت از نعمتی که بر سوسن خورشید فرستاد و متنی که بر ما نهفتیان اسلام هدایت و با خاطری آسوده خطاب به اهل ظاهر بگوییم.
- بیا که رونق این کارخانه کم نشود به زهد همچو نویی یا به فسق همچو منی.
- باز هم در باره این سخن خواهیم گفت.
- یا علی مدد سرورید**

نمایش هزار عنوان کتاب در نمایشگاه قرآن کریم استان قزوین

گروه خیر کتاب هفته، پیش از هزار عنوان کتاب با موضوع قرآن در چهارمین نمایشگاه قرآن کریم استان قزوین به نمایش گذاشته می شود.

محمد حسین سلیمانی، معاون مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین، با اعلام این خبر گفت: چهارمین نمایشگاه قرآن کریم در قزوین با هدف توسعه و ترویج فرهنگ قرآنی در سطح این استان برگزار می‌شود.

وی اضافه کرد، این نمایشگاه در دهه آخر ماه مبارک رمضان، همزمان در قزوین و ۲ شهر تابعه این استان، برپا می‌شود.

سلیمانی در خصوص بخشهای این نمایشگاه اظهار داشت، علاوه بر بخش مکتوب، نمایشگاه اسامی بخشهای بانوان، کودک و نوجوان، هنری، جوانان، مؤسسات و سازمانهای قرآنی و ارائه نرم افزارهای قرآنی را نیز شامل می‌شود.

وی برگزاری شب شعر، بخشهای قرآنی و نشستهای قرآنی را از جمله برنامه‌های جنسی این نمایشگاه عنوان کرد و افزود: در زمان برگزاری این نمایشگاه، هنرهای نمایشگاهی قرآنی با موضوعاتی چون قرآن و عدالت و «تأثیر قرآن بر ادب فارسی» با حضور اساتید دانشگاهی تهران، اساتید دانشگاه بین‌المللی قزوین و اساتید حوزه علمیه برگزار می‌شود.

معرفی برگزیدگان نهایی کتاب سال نویسنندگان و منتقدان

گروه خیر کتاب هفته، برگزیدگان نهایی جایزه کتاب سال نویسنندگان و منتقدان مطبوعاتی، این هفته معرفی می‌شوند. در مرحله نهایی این جایزه در بخش مجموعه داستان، از بین آثار منتشر شده در سال ۱۳۸۳، پنج اثر «هتل مارگوبولو» نوشته خسرو دوامی، «من قاتل پسران هستم» نوشته احمد دهقان، «ما اینجا هستیم» نوشته به روز ناگروه نی، «مکتب آخر» نوشته یونس تراکمه و «عاشقیت در پاروقی» نوشته مهسا مجیب علی به مرحله نهایی این جایزه رسیده‌اند.

در بخش رمان نیز از بین رمانهای منتشرشده در سال ۱۳۸۳، شش رمان ام‌رده‌ای که حالش خوب است» اثر احمد آرام، «ماهی‌ها در شب می‌خوابند» نوشته سوادیه اشرفی، «آداب بی‌قراری» اثر یعقوب یادعلی، «قطعه گریز» نوشته فرزانه کریم‌پور، «وقت تقصیر» اثر محمدرضا کاتب و «انتحار خوک و دست‌های جذامی» نوشته مصطفی مسنور به مرحله نهایی راه یافته‌اند.

۳۴۶ عنوان کتاب

در راه

۳۴۶ عنوان کتاب در هفته منتهی به بیستم مهرماه مجوز گرفتند که آمار موضوعی آنها به شرح زیر است:

علوم دانشگاهی (۸۲ عنوان)، ادبیات (۷۵ عنوان)، علوم اجتماعی (۵۷ عنوان)، کمک درسی (۴۶ عنوان)، دین (۳۶ عنوان)، روانشناسی (۲۰ عنوان)، تاریخ (۱۰ عنوان)، کلیات (۹ عنوان)، علوم سیاسی (۵ عنوان) و هنر (۲ عنوان).

همچنین در هفته مزبور، تعداد ۶۵۴ عنوان کتاب اعم از چاپ اول یا چاپهای بعدی به دبیرخانه هیأت نظارت بر اجرای ضوابط نشر کتاب، اعلام وصول شده است.

گروه خیر کتاب هفته نخستین جشنواره «کتاب سال رضوی، ویژه جوان، همزمان با میلاد امام رضا(ع) ۳۳ آذرماه در مشهد برگزار می‌شود. این جشنواره با هدف تجلیل از نویسندگان که به طور خاص به خلق آثار ادبی درباره امام رضا(ع) می‌پردازند، توسط موسسه خدمات‌شوروی جوان و پژوهشهای اجتماعی آستان قدس رضوی برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار ادبی خود را که در خصوص زندگی و سیره امام رضا(ع) و برای مخاطب کودک و

«کتاب سال رضوی» انتخاب می‌شود

نوجوان نگاشته شده، تا پایان آبان ماه برای شرکت در جشنواره به دبیرخانه ارسال کنند. تاکنون دوست‌اثر به دبیرخانه این جشنواره رسیده که کار داورانی آثار آغاز شده است. این آثار در دو گنبدۀ ادبیات داستانی و شعر و نثر ادبی مورد بررسی قرار می‌گیرند. برگزاری نمایشگاه کتاب مدعی، نمایشگاه تصویری و نشستهای ادبی با حضور نویسندگان مطرح کشور نیز از جمله برنامه‌های جنسی این جشنواره است.

اولین شهرب کتاب قرآن

پار، هنرمندان، نمایشگاهی از آثار خود را در گالری شهر کتاب برپا کنند. اولین دوره این نمایشگاه به صورت گروهی توسط هنرمندانی مانند الهه خاتمی، فلفتر و سرگزاد شده است. این نمایشگاه تا پایان ماه رمضان ادامه دارد. قرار است این نمایشگاه تا پایان طول سال برپا شود. مدبر، شهر کتاب قرآن در خصوص عرضه و فروش محصولات فرهنگی قرآنی در این مکان گفت: «در این شهر کتاب بخش تطبیقی از محصولات فرهنگی قرآنی که در کشورهای مختلف اسلامی و غیراسلامی تولید می‌شود، عرضه و به فروش می‌رسد. اکنون بیش از دوهزار محصول قرآنی اعم از نرم افزار، کتاب و نوار کاست در این شهر کتاب عرضه می‌شود.

همچنین هر هفته شبهای جمعه شعرهای قرآنی در فضایی شاد برای کودکان و نوجوانان خوانده می‌شوند.» وی دربارهٔ چگونگی دسترسی به نرم افزارهای جدید قرآنی در طول سال توضیح داد: «ما در تمامی نمایشگاههای عرضه محصولات فرهنگی قرآنی که در نقاط مختلف جهان برگزار می‌شود حضور پیدا می‌کنیم. از این راه هم می‌توانیم محصولات ایران را به آنها معرفی کرده و از جدیدترین کالاهای فرهنگی آنها اطلاع پیدا کنیم.»

گردهمایی «اسطوره‌های ایرانی و ادبیات کودک»

ایرانی و مقایسه آنها با اسطوره‌های سایر تمدنهای باستانی؛ و «ویژگیهای بارز اسطوره‌های ایرانی از حیث رویکردهای کیهان‌شناختی و آسان‌شناختی، حداکثر تا پایان آبان‌ماه، به دبیرخانه این گردهمایی ارسال کنند.

مقالات ارسانی در «کتاب نمایشگاه» درج شده و به مقالات برگزیده، هدیه‌ای تعلق می‌گیرد. همچنین نمایشگاه کتابی در زمینه ایران‌شناسی، در حوزه کودک و نوجوان، در حاشیه این گردهمایی برگزار می‌شود. هدف از برگزاری این نمایشگاه، معرفی فرهنگ و تمدن ایرانی به کودکان و نوجوانان است.

بررسی غزل معاصر تاجیکستان

گروه خیر کتاب هفته، غزل معاصر تاجیکستان در سومین نشست از سلسله نشستهای انجمن شاعران پارسی‌گوی جهان با حضور شاعران معاصر بررسی می‌شود.

سومین نشست این انجمن با عنوان «ملکوت کلمه»، ۲۵مهرماه در تالار همایشهای سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برگزار می‌شود. در این نشست علمی، دوقی، علیرضا قزوه و سیدعلی موسوی گرم‌رودی به بررسی غزل معاصر تاجیکستان می‌پردازند. این سلسله نشستها به منظور آشنایی مخاطبان حوزه شعر در سراسر جهان بپوشه شاعران فارسی‌زبان با مسائل نظری شعر و چشم‌انداز شعر فارسی در جهان، آخرین دوشنه هرامه برگزار می‌شود. علاقه‌مندان برای آشنایی با برنامه‌های این انجمن می‌توانند به آدرس www.assp.ir مراجعه کنند.

پانزده قصه برگزیده کودک به مرحله تصویرگری رسیدند

گروه خیر کتاب هفته، پانزده قصه برگزیده مرحل اول مسابقه قصه نویسی برای کودکان، در اختیار هفتاد تصویرگری که داوطلب شرکت در مسابقه تصویرگری نیز بوده‌اند، قرار گرفت.

مسابقه قصه نویسی کودکان به منظور کشف استعدادهای جدید در حوزه کودک و دستیابی به

نمایشگاه کتاب «آیین مهر»

گروه خیر کتاب هفته، نمایشگاه کتاب و محصولات فرهنگی «آیین مهر» به مناسبت ماه مبارک رمضان از ۱۶ مهرماه در مجموعه ورزشی انقلاب، برپا شده است.

در این نمایشگاه یک هزار و ۵۰۰ عنوان کتاب در موضوعات ورزشی، فنی و کامپیوتر، رمان، کودک و نوجوان، مذهبی و عمومی، در معرض دید قرار گرفته است.

همچنین، قرآنی بسیار نفیس و مصحف ایران و قرآن استانی رضوی در این نمایشگاه ارائه شده و در حاشیه آن نیز اقلام ورزشی و وسایل کمک آموزشی شهر با شده است. این نمایشگاه، از سوی مؤسسه نشر شعر با همکاری معاونت فرهنگی مجموعه ورزشی انقلاب و در ابتداء جاده اسالمی این مجموعه برگزار شد و هر روز از ساعت ۱۶ تا ۲۲ میزبان بازدیدکنندگان و علاقه‌مندان است.

بیست و پنج فیلمنامه برتر «قلم زرین»

گروه خیر کتاب هفته، بخش «قلم زرین» دهمین جشنواره فیلم دفاع مقدس، با هدف شناسایی فیلمنامه‌های مناسب با موضوعات ایدهای نوازانه در زمینه‌های سینمایی دفاع مقدس، بیست و پنج اثر برتر را معرفی می‌کند. حسن امجدی مقدم، مدیر بخش قلم زرین جشنواره ضمن بیان این مطلب گفت: این بیست و پنج فیلمنامه به صورت پنج برگزیده از بخشهای فیلم کوتاه، نمانگ، سینمایی ویدیویی، نیمه‌بلند و سینمایی معرفی می‌شوند.

وی کشف استعدادهای پنهان این عرصه و ترغیب و تشویق فیلمنامه‌نویسان جوان را به سمت مضامین دفاع مقدس، از دیگر اهداف این بخش عنوان کرد و افزود: به‌طور کلی موضوع آثار شرکت‌کننده در این بخش، مقلوه دفاع مقدس با موضوع آزاد است. امجدی اعلام کرد: همچنین به بهترین فیلمنامه ایدهای که از یک اثر ادبی با موضوع دفاع مقدس اقتباس شده باشد، جایزه‌ای تعلق خواهد گرفت.

وی گفت: علاقه‌مندان به شرکت در این جشنواره باید برای دو بخش فیلم کوتاه و نمانگ، «فیلمنامه کامل» و برای بخشهای سینمایی ویدیویی و نیمه‌بلند «خلاصه فیلمنامه» و برای بخش سینمایی «طرح» ارائه دهند.

دهمین جشنواره فیلم دفاع مقدس، از اول تا چهارم آذرماه سال جاری در تهران برگزار می‌شود.

فراخوان هفتمین کنگره سراسری شعر و داستان جوان کشور

گروه خیر کتاب هفته، فراخوان هفتمین کنگره سراسری شعر و داستان جوان کشور از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هرمزگان اعلام شد.

براساس این فراخوان، از شاعران و نویسندگان دعوت می‌شود آثار خود را با موضوع آزاد در دو بخش شعر (مداقل ۵ اثر) و داستان (مداقل ۲ اثر کوتاه)، به دبیرخانه کنگره، واقع در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هرمزگان ارسال کنند.

شرکت‌کنندگان، باید حداکثر ۳۰ سال سن داشته باشند و آثار آنها نیز به هیچ جشنواره و کنگره دیگری ارسال نشده باشد. هفتمین کنگره سراسری شعر و داستان جوان کشور، به همت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هرمزگان، از ۱۳ تا ۱۵ اسفندماه ۸۴ در بندرعباس برگزار خواهد شد.

بوکر، معتبرترین جایزه ادبی انگلستان

گروه خیر کتاب هفته؛ «بوکر» معتبرترین جایزه ادبی انگلستان است و به بهترین رمانی تعلق می‌گیرد که توسط یکی از شهروندان جمهوری ایرلند و یا کشورهای مشترک‌المنافع نوشته شده باشد. به منظور اهدای این جایزه به بهترین اثر، هیأت داوران از میان منتقدان، نویسندگان و کسانی که در این زمینه تحصیلات آکادمیک دارند انتخاب می‌شوند. این جایزه از سال ۱۹۶۹ تاکنون، هر دو سال یک بار به یک نویسنده که اثرش به زبان انگلیسی نوشته و یا ترجمه شده است، اهدا می‌شود.

امسال، هیأت داوران جایزه بوکر، دوشنبه دهم اکتبر، نام «جان بانویل» نویسنده ایرلندی را به‌عنوان تألیف رمان «درباره» به عنوان برنده جایزه بوکر ۲۰۰۵ اعلام کرد.

رمان جان بانویل از میان شش اثر که به مرحله نهایی رسیده بودند، انتخاب شد. این شش اثر عبارتند از: «رمان آرتور جورج» اثر جولین بارنز، «A Never let Me Go» نوشته کارولونایشی گورو، «دوری زیبایی» نوشته «زادی اسمیت»، «راه طولانی طولانی» نوشته سبستیان بری، «The Accidental» نوشته آلی اسمیت و «درباره» نوشته جان بانویل.

جایزه بوکر همراه با یک جایزه نقدی به مبلغ ۵۰ هزار پوند، به جان بانویل اهدا خواهد شد.

طرح آموزش کودکان در بریتانیا

گروه خیر کتاب هفته؛ طرح آموزش کودکان دو ساله و سه ساله در بریتانیا آغاز شده، این طرح در سال ۱۹۹۲ توسط مرکز Book trust پایه‌گذاری شد. این مؤسسه به برخی از برنامه‌ها و جایزه‌های ادبی مانند هفته ملی کتاب کودکان، کودکان برتر،

بین الملل

جایزه کتاب شکلات نسله و جایزه جان لیولین رایز از نظر مالی کمکی می‌کند. مستولان Book star، امسال نیز طرح ملی کتابخوانی کودکان را در بریتانیا آغاز کرده و دو بسته جدید، ویژه کودکان دو ساله و سه ساله بخش می‌کنند. هر دو بسته شامل تعدادی کتاب و لوازم التحریر مخصوص کودکان است. در این بسته‌ها اطلاعات آموزشی ویژه‌ای نیز مخصوص والدین وجود دارد که در امر آموزش کودکان مفید است.

کتابخانه‌های کودکان در بریتانیا، از هفته گذشته بخش این بسته‌ها را آغاز کرده‌اند و پیش‌بینی می‌شود به‌طور متوسط، هر ساله بیش از دو میلیون کودک انگلیسی تحت پوشش این طرح قرار بگیرند.

آخرین جایزه ادبی

گروه خیر کتاب هفته؛ «کنزلیورو» برنده جایزه نوبل ادبی سال ۱۹۹۴، به‌منظور احیا و ترویج ادبیات ژاپنی، جایزه ادبی را با نام خود و در سطح بین‌المللی پایه‌گذاری کرده است که «دوری این جایزه» را نیز خودش برعهده دارد.

جایزه ادبی «اوتو» که انتشارات ژاپنی «کودانشا» مسئولیت اهدای آن را دارد، شامل لوحی است که طبق توافقات صورت گرفته، برای خوانندگان خارجی به زبان انگلیسی ترجمه شده و برخلاف کلیه جوایز ادبی جهانی، هیچگونه وجه نقدی در بر ندارد. اوتو تنها داور این جایزه ادبی است که قرار است برنده آن از میان طیف گسترده‌ای از

آثار ادبی از رمان و فیلمنامه گرفته تا شعر، انتخاب شود. اولین جایزه اوتو ماه می سال ۲۰۰۷ به یکی از آثار منتخب از میان آثار منتشرشده در سال ۲۰۰۶ اهدا خواهد شد.

در انتظار نوبل

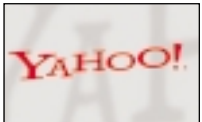
گروه خیر کتاب هفته؛ اهدای جایزه نوبل ادبی سال ۲۰۰۵ یک هفته دیگر به تأخیر افتاد. هیأت اهدای جایزه نوبل ادبی در کشور نروژ پس از برگزاری چندین جلسه بحث و بررسی اعلام کرده نتیجه قطعی این جایزه هفته دیگر اعلام خواهد شد.

برنده جایزه نوبل هر ساله در تاریخ ششم نوامبر اعلام می‌شد و این نخستین بار پس از پایان جنگ جهانی دوم است که هیأت انتخاب برنده نوبل ادبی تا این اندازه در اعلام برنده این جایزه تردید داشته است. کارشناسان احتمال می‌دهند که نام برنده

نوبل ادبی ۲۰۰۵ در تاریخ ۱۳ اکتبر اعلام شود. همچنین میان اعضای هیأت داوران نوبل ادبیات اختلاف نظر پدید آمده و یک نفر از آنها به نام «کنوت آئولند» - نویسنده ۸۲ ساله سوئدی - نیز از کمیته جایزه نوبل استعفا داده است. مطبوعات سوئد، از اختلاف نظر اعضای هیأت داوران خیر می‌دهند، موضوع این اختلاف به جایزه سال گذشته مربوط می‌شود که به نویسنده و نمایشنامه‌نویس نامی اتریش - آفریده پلیتک - اهدا شد.

برخی از منتقدان ادبی، آثار وی را شاهکارهای بی‌مغنا می‌دانند. در حالی که عده‌ای دیگر منکر ارزش ادبی این آثار هستند. آقای آئولند از همکاران خود در کمیته نوبل انتقاد کرده و معتقد است که بدون خواندن آثار خائن پلیتک به او جایزه داده‌اند.

یاهو، قیب گوگل شد

به‌دوخت کتابخانه آنلاین بزرگی توسط شرکت یاهو راه‌اندازی خواهد شد. این کتابخانه از کتابهای تشکیل شده است که هر چند تحت پوشش قانون کپی‌رایت هستند. اما ناشران آنها با عرضه کتابها در این کتابخانه، موافق هستند. در راه‌اندازی این کتابخانه، شرکت‌های دیگری چون HP و Adobe، دانشگاه کالیفرنیا و نورتنو نیز همکاری خواهند داشت. در این کتابخانه، نسخه‌های دیجیتالی کتابها، مقالات علمی و فایل‌های صوتی و تصویری در دسترس کاربران قرار می‌گیرد.

این طرح شامل هیچکدام از آثار تحت قانون کپی‌رایت نخواهد شد. مگر اینکه ناشر یا نویسنده آن مایل باشد تا آثار خود را در این طرح به اشتراک بگذارد. بیشتر کتابهای تحت قانون کپی‌رایت در این کتابخانه موجود نیستند و کاربران امکان دسترسی به آنها را نخواهند داشت. سال گذشته گوگل، اسکن و فهرست کردن کتابها را آغاز کرده بود. شرکت اینترنتی گوگل، قصد دارد میلیونها کتاب تحت قانون کپی‌رایت را از کتابخانه‌های دانشگاه‌های مهم دنیا مثل هاروارد، استنفورد و میشیگان فهرست کند. این شرکت بیان کرده: تنها در صورتی محتوای این آثار از موتور جست‌وجوی گوگل حذف می‌شود که دارندگان کپی‌رایت کتابها، تا اول نوامبر ۲۰۰۵ - ۱۰ آبان ۸۴ - نارضایتی خود را از عرضه این آثار اعلام کنند. این طرح گوگل منتقدان بسیاری دارد که عقیده دارند این شرکت قانون کپی‌رایت را نادیده گرفته است. منتقدان طرح گوگل، هم‌اکنون از طرح جدید یاهو حمایت می‌کنند.

گفتنی است، دیگر موتورهای جست‌وجو نیز مانند گوگل، می‌توانند از مطالب این کتابخانه استفاده کرده و آنها را فهرست کنند.

جایزه لورکا

گروه خیر کتاب هفته؛ جایزه جهانی شعر «فدریکو گارسیا لورکا» روز دوشنبه ۱۰ اکتبر ۱۸ - مهر - به «خوزه امیلیو پاجو» شاعر و نویسنده ۶۶ ساله مکزیک اهدا شد. وی یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های ادبی در آمریکا و اسپانیا است.

هیأت داوران این جایزه اعلام کرد که اشعار ارزشمند این شاعر برجسته، سهم بزرگی در ادبیات اسپانیایی دارد. از آثار این شاعر می‌توان «قلعه‌ای در سوزن»، «به زمین خیره می‌شوم» و «النیوم جانورشناسی» را نام برد. تاریخ اهدای جایزه جهانی شعر «فدریکو گارسیا لورکا» به سال ۱۹۳۶ - پس از کشته شدن لورکا، شاعر و نمایشنامه‌نویس مشهور اسپانیایی - برمی‌گردد.

این جایزه، تندیس است ساخته میگوئل مورنو، هنرمند مشهور اسپانیایی، همراه با یک جایزه نقدی به مبلغ پنجاه هزار پورو.

صد عنوان کتاب ایرانی در سایت اینترنتی آمازون

بیش از صد عنوان کتاب ایرانی در بخش فروش کتاب سایت اینترنتی آمازون قرار گرفت.

به گزارش ایران، پس از رفع تحریم فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در آمریکا یک شرکت خصوصی با نام «شرکت گسترش فرهنگ رایانه‌ای کتاب» طی قراردادی با مؤسسه فرهنگی آمازون تاکنون صد عنوان کتاب را به زبان انگلیسی معرفی کرده و روزانه ۲۰ عنوان نیز به آن اضافه می‌شود.

آدرس اینترنتی www.amazon.com/shops/kitab برای اطلاع علاقه‌مندان اعلام شده است.

تازه‌های نشر

مهر: کتاب فرهنگ فیلسازان جوان و سازندگان فیلم کوتاه به همت سوزه هنری استان خوزستان منتشر می‌شود.

میراث خیر: مسعود جلالی مقدم، کتاب تاریخچه ادیان در جهان را ترجمه کرده که هم اکنون در مرحله ویرایش است. با ترجمه این کتاب، اطلاعات جامعی به طور فشرده درباره تاریخچه ادیان در جهان در اختیار خوانندگان و علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

اطلاعات: نخستین بانک اطلاعاتی پیمانکاران عمومی ایران تحت عنوان «معرفی توانمندیهای پیمانکاران طراحی و ساخت» زیر نظر سیامک گستر پارس منتشر شد.

ایستا: سروش حبیبی ترجمه‌های تازه‌اش را منتشر کرد. آخرین ترجمه‌های حبیبی عبارتند از: دو اثر هزمان هسه «نویسنده آلمانی» با عنوان «سیدارزاده» و «داستانهای گورزاده» و یک کتاب «خیابان آستوریاس» «نویسنده روس» با عنوان «پشم‌های بارمانده» در گروه نقدی تاثر این سه اثر است.

آرت کتاب «آزادی، هرج و مرج، زبردمداری، میزگرد آیت‌الله بهشتی، دکتر حبیب‌الله پیمان، دکتر نورالدین کیانوری و مهدی فتح‌پور، توسط بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های دکتر بهشتی منتشر شده‌است.

کار: برای اولین بار، رمان «آخگر»، اثری از مشهورترین نویسندهٔ مجارستان اساندرور ماریا «یا ترجمهٔ شهروز رشید به فارسی برگردان شد. این کتاب توسط انتشارات مروارید منتشر می‌شود.

مهر: کتاب نقد و بررسی تاریخ ایران در دوره صفویه توسط نشر پندار نو منتشر می‌شود. البته این کتاب، هم‌اکنون در انتظار دریافت مجوز نشر از وزارت ارشاد است. دکتر فلاح‌زاده‌نادر نویسندهٔ این کتاب است که پیش از این آثارشدهٔ آخرین کشورگشای آسیا را در پیشخوان داشته است.

نمایشگاه

اعتماد: نمایشگاه نگارگری کلام الله مجید در فرهنگسرای قرآن برگزار شد. این نمایشگاه سوم ماه رمضان ساعت ۱۱ صبح برپا شد و تا پایان ماه رمضان ادامه دارد.

معبشگی: شهروز نبائی مدیر روابط عمومی میراث مکتوب اعلام کرد امین مرکز از تاریخ ۹ الی ۱۳ اکتبر ۲۰۰۵ (۱۷ رابریا ۱۷ مهر تا یکم آبان ۸۲) ۱۲۶ عنوان کتاب منتشر شده و ۲۷ شماره مجله آینه میراث، در فضایی اختصاصی در نمایشگاه کتاب فرانکفورت پذیرای بازدیدکنندگان از سراسر جهان خواهد بود.

باز هم خبر

جوان: استاد جدید جعفر شهیدی از بیمارستان مرضی شده و فعالیت خود را در لخت نامه دهخدا از سر گرفته است.

بانی فیلم: به منظور شناساندن فرهنگ صلح و دوستی

ایرانیان: نخستین شب شعر نمابندگی فرهنگی ایران در ایتوبی با عنوان «صلح و دوستی» با حضور ۱۵۰ تن از شاعران جوان و علاقه‌مندان به شعر و ادب در سالن تئاتر «وطن» ادیس آبابا برگزار شد.

همشهری: راپرتی فرهنگی ایران در مسکو و دانشگاه دولتی مسکو، دومین المپیاد سراسری زبان و ادبیات فارسی را در فدراسیون روسیه طن روزهای چهارم و پنجم آفرماه اسمال برگزار می‌کند. بیش از پنجاه تن از برترین دانشجویان فارسی‌آموز از جمهوریها و مناطق مختلف روسیه در این المپیاد شرکت خواهند کرد.

خبر: نخستین مسابقه فیلمنامه‌نویسی به همت حوزه هنری استان قزوین، ۲۱ دی ماه در دو بخش فیلمنامه کوتاه و سینمایی با موضوع آزاد برگزار می‌شود.

همشهری: اولین محموله کتابهای مذهبی، همزمان با آغاز ماه مبارک رمضان به کشورهای عراق، سوریه، لبنان و بیروت ارسال شد. این محموله که ارزش آن سه میلیون تومان و بالغ بر ده هزار عنوان کتاب است، از ماه گذشته به مناسبت آغاز ماه مبارک رمضان از سوی تشکلهای فرهنگی نشر ایران، به کشورهای اسلامی ارسال شد.

آفتاب بزده: نتایج اولیه پنجمین دوره جایزه ادبی هوشنگ گلشیری هفته نخست آفرماه در مراسمی اعلام خواهد شد.

ایستا: عضو شورای مرکزی مجمع مدرسین و محققین حوزه علمیه قم، با اشاره به انحرافات که در ارتباط با وقایع دینی از جمله عاشورا از طریق نقل قولهای برخی افراد، صورت می‌گیرد، اظهار داشت: مجمع مدرسین و محققین، در این ارتباط در حال تدوین کتابهایی است که در آنها به بخشی از این انحرافات، اشاره شده است.

ایستا: مراسم بزرگداشت حکیم مولوی، عارف و سخنور نامی سده هفتم هجری با چند سخنرانی و ارائه چند مقاله و قرائت برخی از اشعار این شاعر نامدار، در دانشگاه گنابل برگزار شد. بیشتر مقالات این مراسم دربارهٔ ششم تیریز، مولانا و آثار او بود.

... هفتمین دوره مسابقات فوتسال جام رمضان تحادیه و شرکت تعاونی ناشران و کتابفروشان تهران با شرکت ۲۰ تیم در پنج گروه از یکشنبه ۱۷ مهر در سالن شماره ۴ دانشگاه تهران آغاز شد.

میراث خیر: محمود نجر، مؤلف و محقق کتاب «نمایش در تیریز» میاست تازه‌ای به این کتاب خواهد افزود. نگارنده، این کتاب را با عنوان «نمایش در تیریز از انقلاب مشروطه تا نهضت ملی نغت» نگاشته و در آن به وضعیت نمایش تیریز در آن دوران پرداخته است.

رسالت: احمد عربلو- نویسنده معاصر- طرح مکتوب سازی زندگینامه قهرمانان ملی کشور را در عرصه ورزش، به کمیته ملی المپیک ارائه کرد. ابرار: مهلت ارسال آثار به دبیرخانه دومین همایش سراسری آیین‌نامه‌های عاشورایی تا سی ام مهرماه جاری تمدید شد.

شرق: به منظور همکاری بیشتر میان بنیاد سینمایی فارابی و انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، این انجمن با بررسی آثار ادبی حوزه کودک و نوجوان ۱۳۰ اثر از آثار مورد مطالعه را برای تهیه فیلمنامه به

خبرهای کوتاه

بنیاد سینمایی فارابی ارسال کرد.

گروه خبر کتاب هفته، نمایندگان کارخانجات ماشین‌سازی ولویو کشورهای اسکندنیایو به منظور توسعه امور حمل و نقل کتاب در کتابخانه مرکزی پارک شهر و سایر کتابخانه‌های عمومی تحت پوشش استان تهران دو دستگاه کامیون ولوو و اسکانیایا اعدا کرد.

روابط عمومی و امور بین‌الملل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور نیز مراتب سپاسگزاری و قدرانی خود را از این اقدام خیرخواهانه اعلام کرده است.

نخست

همشهری: نخستین کنگره هنر و ادبیات دینی کشور به منظور بررسی چشم‌انداز هنر و ادبیات دینی معاصر، در اهواز برگزار می‌شود. علاقه‌مندان به شرکت در کنگره می‌توانند آثار خود را به اهواز، آمانیه، خیابان فلسطين، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان، دفتر خانه نخستین کنگره هنر و ادبیات دینی کشور ارسال کنند.

مهر: نخستین کنگره سراسری شعر ولای، روزهای شانزدهم و هفدهم آفرماه سال جاری، با حضور شاعران معاصر کشور در شهر اهواز و به همت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان برگزار می‌شود.

هم‌وطن سلام: همزمان با سالروز شهادت حضرت علی(ع) دومین شب شعر «محراب» با حضور اعضای انجمنهای فعال ادبی مشهد در محل سالن اجتماعات اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مشهد برگزار می‌شود.

ایستا: اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مسجد سلیمان کنگره‌ای با هدف بزرگداشت داراب افسر بختیاری برگزار می‌کند.

بین‌الملل

میراث خیر: انجمن شعر بریتانیا به دنبال راهی می‌گردد تا شعر «داستانها، سروده آدریان میچل» را به فضا بفرستد. اما شعر می‌گوید: به دیال جنگ با موجودات فضایی و غیر زمینی است.

ایستا: به منظور بررسی مشکلات و راهکارهای حفظ و گسترش هر چه بیشتر زبان فارسی و با حمایت و پشتیبانی خانه فرهنگ و روابط فرهنگی ایران، نشست استادان زبان فارسی شرق هند، در تالار کنفرانس دانشگاه گوهاتی برگزار شد.

مهر: همزمان با حضور جبهه‌های فرهنگی و دینی اسلامی در کشور ترکیه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نشر بین‌المللی «الهدی» نمایشگاه کتابهای دینی و ادبی را در این کشور برگزار می‌کند. در این نمایشگاه نادرترین کتابهای منتشر شده در ایران، به زبانهای فارسی، ترکی استانبولی، آلمانی، انگلیسی، فرانسه و عربی با موضوعات دینی، ادبی و مطالعات فرهنگی به نمایش گذاشته می‌شود.

ایران: مقام مسئولان نمایشنامه‌نویس معروف بریتانیا نمایش «ناجر ویزوی» نوشته ویلیام شکسپیر را که معمولاً اجرای آن از مرز ۳ ساعت عبور می‌کند، در یک خلاصه‌نویسی به نمایش ۳۰ دقیقه‌ای بدل کرده است.

جام جم آنلاین: پاسمینا رضا نویسنده فرانسوی برنده جایزه ادبی اوبلی ۲۰۰۵ شد. این جایزه از سوی روزنامه دی‌ولت اهدا می‌شود. ارزش این جایزه ده‌هزار یورو است که در ۱۲ نوامبر در شهر برلین به وی اهدا خواهد شد.

میراث خیر: متن کامل قدیمی ترین قرآن جهان مذهبی اچمیادزین ارمنستان و انجمن نویسندگان این کشور، قرار است اسمال به احمد نوری‌زاده، نویسنده و مترجم کشورمان اعطا شود.

توسعه: جایزه ادبی سالانه «کانتن» از سوی مرکز مذهبی اچمیادزین ارمنستان و انجمن نویسندگان این کشور، قرار است اسمال به احمد نوری‌زاده، نویسنده و مترجم کشورمان اعطا شود.

میراث خیر: قرار است شعرهای خارجی از زبانهای نظیر فارسی، پنجابی، کردی، اردو و ۲۲ زبان دیگر به شکل پوستر وارد آتاقهای انتظار ماماگماهای بریتانیا شوند. این بار این پوسترها به زبان انگلیسی بنشینند و اشعار موجود در آنها از زبانهای دیگر انتخاب شده و ترجمه انگلیسی هر شعر نیز در کنار آن آورده شده است.

جام جم آنلاین: مازین استادلو، نویسنده سوئسی، برای مجموعه آثارش جایزه ادبی سوئیس مرکزی ۲۰۰۵ را به همراه جایزه نقدی به مبلغ ۲۰ هزار فرانک سوئیس، در جریان مراسمی در شهر سیدورف دریافت کرد.

جام جم آنلاین: نوال السعداوی، نویسنده و فعال حقوق بشر مصری به دلیل سالها مبارزه و نوشتن، برنده جایزه تقدیری آینا شد.

همبستگی: بنیاد مک آرثر اعلام کرد که جانتان لثم، نویسنده شهیر آمریکایی یکی از ۲۵ نفری است که بورس «جینیوس» سال ۲۰۰۵ را دریافت کرد.

هر یک از این جوایز ۵۰۰ هزار دلار می‌ارزد.

اعتماد: انتشارات انجمن ایرانشناسی فرانسه در ایران، دوره جدید فعالیتهای خود را در ایران از سر می‌گیرد. این انتشارات که فعالیت سی و پنج ساله دارد به مدیریت دومنگ ترابی، پژوهشگر دوره ایرانی-فرانسوی به فعالیتهای خود در ایران ادامه می‌دهد و قرار است تا پایان سال ۸۴ سه عنوان کتاب جدید منتشر کند.

اعتماد: انتشارات پرسی در پنجمین جشنواره ادبیات داستانی زنان جهان در آرژانتین، تحولات داستان‌نویسی زنان ایران را بررسی می‌کند.

میراث خیر: نسخه دیجیتالی داستانهای موش و گربه، قصه‌های خوب برای بچه‌های سبک‌عبار، بابا یرفی، آرش کمانگیر و صدها داستان ایرانی دیگر در کتابخانه دیجیتالی بین‌المللی دانشگاه مریلند در دسترس کودکان آمریکایی قرار گرفت.

میراث خیر: بزرگترین گروه‌های نویسندگان آرمی سراسر جهان از هشتم تا دوازدهم اکتبر (۱۶ الی ۲۰ مهر) در ایران، پایتخت ارمنستان برگزار شد. این گروه‌هایی به نویسندگانی اختصاص داشت که آثار خود را به زبانهای دیگری غیر از زبان ارمنی می‌نویسند. زویا پیرزاد، واراند و احمد نوری‌زاده از ایران در این گروه‌هایی شرکت کردند.

میراث خیر: انتشارات زیتون با پنجاه کتاب در زمینه کودک و نوجوان در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت شرکت می‌کند.

تشریح برنامه های سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم

بهره گیری از دستاوردهای دوازده ساله

اسمال در سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم بیش از ۹ هزار عنوان اثر و فعالیتهای قرآنی در فضایی به مساحت سی هزار متر مربع به نمایش عمومی گذاشته شده است.

محمدعلی شعاغی؛ معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رییس سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، با اعلام این مطلب افزود: این دوره از نمایشگاه قرآن کریم با بهره گیری از دستاوردهای دوازده ساله برگزاری آن و همکاری و پشتیبانی مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی سراسر کشور برگزار شده است.

آنچه در ادامه این گزارش می آید تشریح برنامه های این دوره از نمایشگاه بین المللی قرآن کریم از سوی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

بخش بین الملل

بخش بین الملل سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم با حضور ۱۵ هیئتان از کشورهای چین، هند، کتیا... برپا خواهد شد. کار این بخش از دوازدهم رمضان (۲۴ مهرماه) آغاز شده و تا یک هفته ادامه خواهد داشت.

همچنین همزمان با برگزاری سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم ۱۹ کشور جهان، میزبان نمایشگاههای قرآنی جمهوری اسلامی ایران با عنوان «قرآن در آیین هنر» هستند. در این نمایشگاهها که به همت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و نمایندگان رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برگزار می شوند، گزیده ای از آثار و فعالیتهای قرآنی عرضه می شود.

در این نمایشگاهها که در کشورهایی چون: قزاقستان، قطر، کویت، ایتالیا، روسیه و... برگزار می شوند، ۷۵ هنرمند ایرانی، شرکت خواهند داشت.

در ضمن اسمال چهارمین همایش علمی- پژوهشی «عدالت در قرآن کریم» با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، در روز ۱۲ رمضان (۲۴ مهرماه) با حضور جمعی از شخصیتها علمی و فرهنگی داخلی و خارجی در حاشیه نمایشگاه قرآن برپا خواهد شد.

نمایشگاههای استانی قرآن کریم

نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، همزمان در تهران و ۲۹ استان و ۸۵ شهرستان در بخشهای مختلف نمایشگاه آثار هنری قرآن، تجلیل از خادمان قرآن کریم، محافل انس با قرآن و... برگزار می شود.

نرم افزارهای قرآنی

شرکت ۷۷ مؤسسه نرم افزاری با حدود ۳۰۰ نرم افزار ازبایی محصولات ارائه شده به منظور نظارت بر عرضه نرم افزارهای اسلامی و اطلاع رسانی رایانه ای نمایشگاه، قسمتهای مختلف این بخش هستند که در فضایی به مساحت ۲۰۰ متر مربع ارائه می شود.

بخش هنری

نمایش و عرضه آثار هنرهای دستی، نمایشگاه آثار و نابلوهای خط و خوشنویسی، نمایش آثار بخش ویژه هنری (نگارگری)، نمایش گنجه های هنری قرآنی و جشنواره معرفی برگزیدگان رشته های هنری، قسمتهای مختلف این بخش هستند.

اسمال بخش ویژه هنر، به نگارگری اختصاص یافته که بالغ بر ۱۲۵ اثر برگرفته از دشمنین قرآنی و روایات معصومین (علیهم السلام)، در این بخش به نمایش عمومی درآمده است.

اسمال برای اولین بار سه مجموعه نفیس، از آثار نقاشی، مجسمه و نقش برجسته، به همراه ۵۰ نابلو و دیواره سیر نظیر تاریخ نگارش قرآن، به نمایش درآمده است.

طبق روال هر سال در پایان نمایشگاه، به منظور تقدیر از برگزیدگان رشته های مختلف، آثار و فعالیتهای هنری از سوی هیأت داوران- که متشکل از هنرمندان برجسته ای چون رسولی، کابلی، مهرگان، درودچی و... است- ارزیابی و به آثار برگزیده لوح تقدیر و هدایایی داده می شود.

بخش مکتوب

معرفی تحقیقات، پژوهشها و پایان نامه های قرآنی و حمایت از پدیدآورندگان این آثار، نمایش کتابهای قرآنی مورد حمایت، طرحهای قرآنی اجرا

شده و نمایش بررسی تحلیلی- آماری وضعیت کتابهای قرآنی منتشر شده در جمهوری اسلامی ایران از سال گذشته تاکنون، از جمله فعالیتهای معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش مکتوب است.

در بخش مکتوب، این برنامه ها نیز اجرا می شود: معرفی کتابخانه های تخصصی علوم و معارف قرآنی در جمهوری اسلامی ایران، معرفی و تحلیل کتابهای قرآنی ویژه کودک و نوجوان، برگزاری دومین دوره انتخابات و معرفی مقالات و کتابهای برتر قرآن سال، تهیه و انتشار کتابشناسی و فهرست مقالات در پایان نامه های با موضوع عدالت در قرآن.

سنسده های خطی و آثار خارجی

در این دوره از نمایشگاه، برای اولین بار مصاحف مهاجر موجود در موزه ها و مجموعه های خارج از کشور به نمایش عمومی درآمده است. کتاب آری قرآن کریم، محور اتفاق مسلمانان در طول تاریخ از دیگر برنامه های این بخش است.

در بخش آثار خارجی نیز کتابهای قرآنی به

زیبانهای عربی و لاتین (انگلیسی، فرانسه و آلمانی) که از سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۴ میلادی به چاپ رسیده اند، به نمایش گذاشته خواهد شد. همچنین مقالات قرآنی یکصد سال اخیر به سه زبان انگلیسی، فرانسوی و آلمانی نیز در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت.

ناشران و مؤسسات

فرهنگی هنری قرآنی

با توجه به حضور گسترده انتشار مختلف جامعه در نمایشگاه و علاقه و اشتیاق آنان به تهیه قرآنها و کتابهای علوم قرآنی، بخش ناشران و محصولات فرهنگی- هنری با حضور ناشران فعال قرآنی و مؤسسات تولیدکننده آثار هنری در سیزدهمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم، بخش ناشران ایجاد شده است که در آن کتابهای علوم قرآنی و محصولات فرهنگی- هنری تولید شده، عرضه می شود.

در این بخش مجموعاً ۲۱۰ ناشر قرآنی متشکل از ۲۶ ناشر تهرانی، ۶۱ ناشر شهرستانی، ۱۰۲ ناشر به صورت نمایندگی و یک ناشر خارجی، بیش از دو هزار و ۲۰۰ عنوان کتابهای علوم قرآنی و هشت هزار و ۱۰۰ عنوان کتابهای دینی را در فضایی به مساحت هزار و شصت و متر مربع عرضه کرده اند.

در این بخش، ۲۶ مؤسسه بهرانی و ۹ مؤسسه شهرستانی هم حضور یافته اند.

تکریم از خادمان قرآن

دوازدهمین دوره تجلیل و تکریم از خادمان قرآن کریم در رشته های مختلف قرآنی در شب ولادت امام حسن مجتبی (ع) و با حضور رییس جمهور، برگزار خواهد شد. در این برنامه لوح ویژه ریاست جمهوری به خادمان قرآن اهدا می شود.

سرای قرآن و اندیشه

سلسله نشستهای قرآن پژوهی با حضور فرهیختگان و صاحب نظران قرآنی، برای ارتقای سطح کیفی نمایشگاه و ایجاد زمینه های مناسب به منظور تعامل و همکاری صاحب اندیشه در حوزه قرآن کریم، در سرای قرآن و اندیشه نمایشگاه برگزار می شود. در این راستا بیش از ۸۰ نشست علمی- پژوهشی با موضوعات مختلفی چون چاپ، هنری، نرم افزارهای قرآنی و... برگزار می شود.

جوانان و قرآن

یکی از جایزترین بخشهای نمایشگاه که برای جوانان طرح ریزی شده، است: جشنواره ملی اینترنتی قرآن کریم است.

سومین جشنواره ملی اینترنتی قرآن کریم با هدف حمایت و ایجاد بستر مناسب برای هدفمند کردن حضور جوانان در بهره گیری از اینترنت و ترویج فرهنگ قرآنی، در سایتی به آدرس www.Quranfestival.com برگزار شده است.

بلاگ نویسی قرآن کریم با محوریت عدالت در قرآن، داستان نویسی و فیلمنامه نویسی کوتاه قرآنی، طراحی پویانمایی، تصویرشناسی پیرامون موضوعات قرآنی و... بخشهای مختلف این مسابقه هستند. از دیگر بخشهایی که برای جوانان در نمایشگاه قرآن در نظر گرفته شده است، می توان به موارد زیر اشاره کرد: کارگاه آموزشی تفسیر قرآن، قرآن و شاعران جوان، اجرای نمایش داستانهای قرآنی، برگزاری مسابقه کتبی معارف قرآنی، آموزش نگاه های قرآنی و...

بانوان و قرآن

بخش بانوان از جمله بخشهای مهم و وسیع در نمایشگاه بین المللی قرآن است.

طرح ریزی برای این بخش حضور بانوان بسیاری بوده است: حضور بانوان معلم قرآن مدارس کشور که دست پیدا کرده اند و در این زمینه موفق بوده اند.

برگزاری سلسله نشستهای تخصصی «شناخت زن» با حضور اساتید قرآنی دانشگاه.

معرفی بانوان فعال قرآنی، اختصاص بخش ویژه ای به بحث حجاب در قرآن با حضور اساتید جامعه شناسی، روانشناسی و کارشناسان قرآنی و...

بخش دانشجویی نمایشگاه

با توجه به جایگاه ویژه دانشگاه و دانشگاهیان در ارتقای معنویت و هویت دینی جامعه و نیز برقراری ارتباط معنوی و

تقدیر از خادمان قرآن، تکریم کلمه الله است

گزارشی از مراسم افتتاحیه سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی؛ رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، محمدحسین صفارهرندی؛ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و چند تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در مصلائی تهران افتتاح شد.

مراسم افتتاحیه سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم عصر روز چهارم مه‌ماه برگزار شد و از همین روز تا پایان ماه رمضان از ساعت ۱۰ صبح الی ۱۷ و ۱۸ الی ۲۲ بازمیداد. برای عموم آزاد است.

هر روز یک مسابقه

با توجه به استقبال گروهای مختلف از نمایشگاه قرآن کریم و به منظور ترویج و گسترش فرهنگ و معارف قرآن کریم، هر روز یک موضوع قرآنی انتخاب و مسابقه‌ای حول محور آن موضوع در سطح نمایشگاه برگزار می‌شود. در پایان نمایشگاه نیز از برگزیدگان، طی مراسم ویژه‌ای تجلیل خواهد شد.

قرآن از دریچه سینما و عکس

شناسایی و عرضه فیلمهای سینمایی و داستانی یکی از بخشها و برنامه‌های جذاب این دوره از نمایشگاه است. اسامی نیز سومین دوره مسابقه فیلم با عنوان «تجلی قرآن در زندگی مردم» با موضوعاتی چون زندگی پیامبران، ائمه و اولیا، یاران پیامبر، مساجد و... از بیست و چهارم ماه مبارک رمضان برگزار می‌شود. تاکنون ۱۱۲ فیلم به دبیرخانه انجمن سینمای جوانان رسیده است.

همچنین سومین دوره مسابقه عکس با همین موضوع در نیمه دوم ماه مبارک رمضان بر پا می‌شود. تاکنون ۱۲۹ قطعه عکس به دبیرخانه انجمن سینمای جوانان رسیده است.

رسانه‌های گروهی در نمایشگاه

به منظور تکریم و تقدیر از تلاشهای اصحاب مطبوعات به ویژه روزنامه نگاران و خبرنگاران جایزه کتور، امسال در سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم بخشی با عنوان «پایوبون مطبوعات و رسانه‌های گروهی» وجود دارد.

روزنامه نگاران و خبرنگاران حوزه قرآن و تهیه کنندگان و گزارشگران برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی می‌توانند با حضور در این پایوبون، ضمن تبادل اطلاعات و تجربیات خود با یکدیگر در خصوص مصاحبه با دست‌اندرکاران حوزه قرآن، از برنامه‌های سیزدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، مطلب و گزارش تهیه کنند.

همچنین امسال دومین دوره «جشنواره قرآن و رسانه برتر» در رشته‌های مختلف

عبری، گزاش، عکس، گفت‌وگو، مقاله و بهترین برنامه قرآنی با همکاری معاونت امور مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌شود.

ایراد سخن برداخت.

نمایشگاه قرآن پدیدهای سازنده

نمایشگاه قرآن پدیدهای سازنده و بهترین شیوه برای تأثیر در زندگی جاری مردم است که خوشبختانه در سراسر کشور گسترش یافته است. حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌اکبر هاشمی رفسنجانی در مراسم افتتاحیه ضمن بیان این مطلب، از تکمیل دلچسبی بخشهای مختلف نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم در تهران، به نیکی یاد کرد.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان برخی از آیات قرآن کریم، اظهار داشت: «قرآن سند حقیقت اسلام است و تمام عقاید و مکاتب دنیا را به مباحثه فرامی‌خواند تا حقیقت و حقیقت خود را اثبات کند».

وی با تأکید بر اینکه قرآن معجزه جاویدان پیامبر اسلام است، افزود: قرآن کریم در عصر ماضی و پیشرفته امروز هم حرفهای فراوانی برای گفتن دارد و نسلهای آینده نیز از این کتاب بهره‌های فراوان خواهند برد».

هاشمی رفسنجانی همچنین گفت: «راه حل تمام نيازهای بشر به صورت جامع در قرآن کریم بیان شده که البته هنوز نتوانسته‌ام به طور گسترده به مفاهیم عمیق آن دست یابم و هنوز معانی بسیاری از آیات آن کشف نشده و شاید در سالهای آینده بتوانیم به بخش دیگری از این مفاهیم دسترسی پیدا کنیم».

حجت‌الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی بیان کرد: متأسفانه دنیای اسلام از قرآن، این معجزه جاویدان، به خوبی استفاده نمی‌کند. پیشگاه می‌کنم سازمان کفالت اسلامی، قرآن را نقطه

مستشکی برای اتحاد دنیای اسلام قرار دهد و مرکزی را برای این کار معین کند تا مسلمانان جهان در نقاط مشترک، با هم همکاری و از افتراق یکی از کسانی که در مقام پنداشت آیات الهی و تفسیر کلام، در طول سالیان خدمت علمی خود زحمات بسیاری را متحمل شده است، توفیق بزرگی دانست که در اولین روز این نمایشگاه نصیب او شده است.

در ادامه این مراسم محمدعلی شاعری؛ معاون فرهنگی ارشاد گزارشی از روند برگزاری و بخشهای مختلف سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم ارائه کرد. پس از آن رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در این مراسم به

انجام دعیم، این است که علاوه بر حفظ ظاهر به سراغ مبانی و عمق و محتوای قرآن هم برویم، وی به وظیفه وزارت فرهنگ و ارشاد اشاره کرد و افزود: «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اگر بتواند مفاهیم قرآنی را حتی یک درصد در زندگی روزمره مردم جاری سازد، موفق خواهد بود. اگر وظیفه ارشاد در این خلاصه‌شده که فرهنگ عمومی را از آموزه‌های کلام قرآن سیراب کند به زودی شاهد اجرای کامل فرهنگ دینی، اجتماعی و اخلاقی در جامعه خواهیم بود».

وی تصریح کرد: ما وظیفه داریم قرآن را در همه زوایا بررسی کرده و از خادمان قرآن برای همه خدماتی که داشته‌اند تقدیر کنیم که بخشی از آن، انجام همین مراسم تکریم است. این تکریم، تکریم کلمه الله و کلمه وحی بوده و زانو زدن در برابر آیات الهی است».

صفارهرندی ادامه داد: گذشتگان گاهی قرآن را در ابعاد بزرگی از لحاظ حجم و اندازه تعبیه کرده‌اند تا اعلام کنند اگر عظمت قرآن به وصف نمی‌آید، در مقام تمثیل، چیزی در ابعاد بزرگ ساخته شده است و به وسیله آن بزرگی قرآن نشان داده می‌شود.

کاهی کلام قرآن را در اندازه‌های کوچک تعبیه کرده‌اند تا اگر دشمنان خواستند آسیبی به آن برسانند، نتوانند».

وی با اشاره به پیشرفتهای ایران در علم تفسیر گفت: «در ایران بسیاری مفسران بزرگ قرآن زیسته و توانسته‌اند با تفسیر قرآن در پارو شدن علم تفسیر پیشگاه شوند. کاری که ما می‌توانیم برای حفظ قرآن

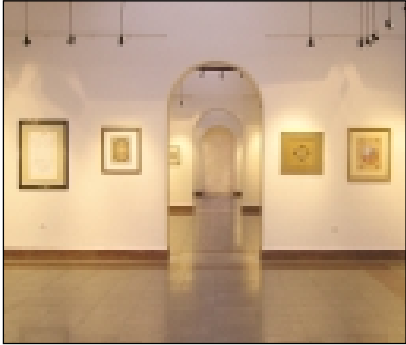
روزنامه سیزدهمین

ظرافت تابلوها و سکوت

نمایشگاه کتابت ، کتاب آرابی و جشنواره هنری قرآن

علی تباری

سکوت و نقش تابلوها با من همراه است و بعد، تصویر آن سکوت است که در ذهن باقی می‌ماند. تابلوهای نمایش داده شده در نخستین نمایشگاه «کتابت و کتاب آرابی قرآن کریم» به قدری مرا کج می‌کند که از ایادیم برع برای تهیه گزارش به نمایشگاه اهدام و فراز نیست تنها هفتپنجاه تابلوها با چشم و از آنها گذات برهم برخی تابلوهای نمایشگاه اقتدر طرفه‌اند که برای گذات بردن و درک طرافت تابلوهایند از درخسین استفاده کرده که متاسفانه این سروسس به بازنده‌ی گذات گذان ازان نمی‌شود. برپایی اینگونه نمایشگاهها می‌تواند نظر صفحه‌آرایان، گرافیستها و هنرمندان را به قرآن آرابی جلب کند.

ظرافت و نقش تابلوها با من همراه است و بعد، تصویر آن سکوت است که در ذهن باقی می‌ماند. تابلوهای نمایش داده شده در نخستین نمایشگاه «کتابت و کتاب آرابی قرآن کریم» به قدری مرا کج می‌کند که از ایادیم برع برای تهیه گزارش به نمایشگاه اهدام و فراز نیست تنها هفتپنجاه تابلوها با چشم و از آنها گذات برهم برخی تابلوهای نمایشگاه اقتدر طرفه‌اند که برای گذات بردن و درک طرافت تابلوهایند از درخسین استفاده کرده که متاسفانه این سروسس به بازنده‌ی گذات گذان ازان نمی‌شود. برپایی اینگونه نمایشگاهها می‌تواند نظر صفحه‌آرایان، گرافیستها و هنرمندان را به قرآن آرابی جلب کند.

نمایشگاه کتابت و کتاب آرابی تابلوهای ظریف و گلچین شده دیواره مرا به سکوت می‌رساند. نمایشگاههایی را که با دیدن تابلوهایشان به می‌سکوت رسیده‌ام، از تمام جزئیات به خاطر دارم. همیشه پس از دیدن یک نمایشگاه، تا چند صباحی

به کتابت و کتاب آرابی قرآن نیز مشغول بوده.

جشنواره هنری قرآن

وقتی شروع به نوشتن این گزارش می‌کنم، زیبای تابلوهایی که روز گذشته در دومین جشنواره هنری قرآن دیده‌ام هنوز ذهنم را به خود مشغول کرده است.

از زیارتین تابلوهایی که دیدم می‌توان به نقاشیهای زیبای «ایلا و ارکاسیبایی» اشاره کنم. از سببایی تابلوهای «حضرت یونس(ع)» و «آدم و حواء در این جشنواره به نمایش در آمده است. تابلوها ترکیب بندی بسیار زیبایی دارند. این نقاشی درباره دو اثر برگزیده‌اش می‌گوید. هر نقاشی، سنگ خوشی را در ذهن از زمین آسمان مانند سال گذشته که در لجنیل نیز آمده است استفاده کرده، شخصی و تکنیک خاصی خود، اثری را به نمایشگاه آورده بوده

اولین جشنواره هنری قرآن، رمضان سال ۱۳۸۳ در تالار وحدت برگزار شد. در جشنواره سال گذشته ۱۱۰ اثر تجسمی و مفهومی از اول تا دهم آیان به به نمایش درآمد. کتاب نفیس منتخب اولین جشنواره هنری قرآن، این حرکت را مانگا کرده. این کتاب دروبانه تمام رنگینگری در ۱۰۰ صفحه منتشر شده و در آن، رنگ ۵۵ اثر نقاشی، ۱۶ اثر هنر مفهومی و هفت اثر تهیه‌شده قرآنی استفاده شده است.

از دیگر کارهای زیبای نمایشگاه می‌توان به مجسمه‌های محمدجواد خداخواه اشاره کرد. خداخواه، بنیادهای عصر جاهلیت را از سقف کار خود ایران کرده است و در دل هر کدام از آنها و بین آنها آینه قرار داده است. این اثر با عنوان عصر جاهلیت در جشنواره به نمایش درآمده است.

۱۷۸ اثر مسج چچشته هفتم همراه داران دومین جشنواره، گروه هنر آمدند تا به قصصات درباره آثار رسیده برای شرکت در جشنواره بنشینند. سیدمحمد احسانی کاظم چلیپا، فرح اصولی، مهدی حبیبی، حبیب الله صادقی، آقامیری، بهروز دانش، اصغر گلشنیان مقدم و سیدمحمد فدوی، داران این جشنواره بودند که از بین ۵۰۰۰ رسیده ۱۷۸ اثر را انتخاب کردند.

پایان کار دستور روابط عمومی فرهنگسرای نیاروان، حسین عبدالهائیشیور درباره آثار نمایش داده شده در این جشنواره که تا ۱۲ آبان ماه در است، می‌گوید: «با اگر بودجه لازم فراهم شود، قرار است آثار نمایش داده شده در این جشنواره، در کشورهای اسلامی و غیراسلامی نیز به نمایش گذاشته شود البته در صورتی این اتفاق رخ خواهد داد که بودجه لازم برای خرید آثار تأمین شود.»

گزارشی از مراسم افتتاحیه جشنواره هنری قرآن

بهر به مفهوم تصویر زیبای از هنس می‌تواند لاهیهای زمین یا آسمانی باشد. دانش قرآن پایی در زمین صبر در آسمان در پتان یک یک جرح و اثر طریقی قرآن می‌تواند تصویر زویر فرنگ و نشان اسلامی در ادامه یکدیگر که اگر هنر مفهومی قرآن یا کو همپا زمین واقع زمین زندگی روزمره‌امی را به تصویر کشد.»

زویر فرنگ و نشان اسلامی صبر کج کرد، «خبرخیزانه رنگینگری آثاری که در نمایشگاه دومین جشنواره هنری قرآن دیده‌باشند به صورت فراموش‌شد است. بازنسین که به امروز نیز توجه کرده این بازنسین آسمانی صحت می‌کند که تصویر از زمین در آن نقش بسته و از زمین حرف می‌زند که تصویر آسمان در آن صحت است و همین ویژگی اثر می‌افزاید. هنرمندی که این آثار خلق کرده‌اند نخستین سبب شده.»

معاون هنری در ادامه با عنوان این مطلب که اگر هنر بخواند روز رنگی مردم نموده باید بسط و گسترش یابد گفت: «هنر یابنده بطن رنگینگری مردم را به یاد هر موضوعی که بتواند هنر را زایل کند نباید از آن استفاده کرد هنری که مردمی باشد، ریشه‌یابی کند و اگر بخواند فاصله هنر مردم را کمتر کنیم باید به معنویت توجه کنیم.»

ایمانی در ادامه به پرنامه‌های برگزار شده مرتبط با معنویت اشاره کرد و اظهار داشت: صفر به صبح هنرستان برگزاری آثار عاشورایی و برگزاری نمایشگاه هنر معنوی از جمله ریشه‌هایی بود که برگزار شد. این نمایشگاهها و پرنامه‌های هنری نشان می‌دهد که مایه‌ی به ریشه‌های خود بازگردد.»

وی در ادامه افزود: «در شش کیلی ۳۰ درصد آثار نشان می‌دهد که مانتسب به سال گذشته رشد بالایی در زمینه و زمینه فعالیت برای نسل هنرمند و جوان پیشتر شده است.»

معاون هنری از رشد به گسست نشان اشاره کرد و گفت: «بصحت امروز ما گسست نشانهاست و برگزاری نمایشگاهها و جشنواره‌های معنوی باعث می‌شود که نسل امروزه اصلا خود توجه کند.»

وی در ادامه برگزاری دوربین ساللی جشنواره هنری قرآن خبر داد و آن آنچه هر چند پیشتر برنامه‌های مسولان سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی عنوان نمودن بود و در میان الگوی دیگری آثار هنرستان از هنر غریب عنوان کرد: «اگر آثار هنرستان ایرانی شامل طر محوری دیدی داشته و صفر فادر قالب دیگری از غرب رنگینگری در داخل و خارج از کشور قطعا ریخته و خودمانی بود.»

پس از آن صفر هنرمای، زویر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای سخنرانی دعوت شد اما زویر سخنرانی را به وقت دیگری موکول کرد.

در ادامه مراسم آژویر و همزمان از سخنین هنرستان حاضر در سخن دعوت شد برای افتتاحیه دومین جشنواره هنری قرآن به رنگین خانه بروند.

رنگار خانه نشانده یکدیگر بود که در آن حدود ۱۲۰ اثر تجسمی، نقاشی، سنگاگر و کالیگرافی دیده می‌شد. توسط زویر افتتاح شد.

صفر هنری در بازدید چهار ساعت خود درباره آثار موجود در نمایشگاه با هنرمدان گفت‌وگو کرده و ملاحظه هر یک از آثار آنها را خوانا شد.

وی در پایان بازدید خود از آثار هنری دومین دور، از جشنواره گفت‌وگویی رنگینگری در ادامه کرد.

فرهنگسرای نیاروان در اولین جمعه ماه مبارک رمضان میران ۳۵۰ هنرمند بود تا دومین جشنواره هنری قرآن افتتاح کند.

کرده ازان لاجپان اولین کسانی بودند که به استقبال معاون هنری و هنرمدان آمدند. این گروه به مدت ۳۰ دقیقه به کرتان بازی پرداختند. بعد از صرف افطار، بار دیگر نوبت آیین کرتان ازان هنرمندان برای بخش رسمی مراسم به سال خلیج فارس فرخواند. در این مراسم حضور جلوه، معمارت سببایی از شد، محمدعلی سمان معاون فرهنگ و ایمانی جشنواره‌مدان هنری حضور داشت.

اولین پرنامه‌ای که در سال خلیج فارس اجرا شد هنرمدانی گروه «چهل فد» بود. گروه «چهل فد» به سه سروسس «هریب زود و خوانندگی شهرام محمدی، قطعات صدوات» و «الله و ذکر سبب» را به همراه چند قطعه موسیقی کرد اجرا کرد.

بعد از اجرای «سبب موسیقی» سیدمحمد فدوی مدیر هیاد افرشهای هنری گزارش از رونق برگزاری دومین جشنواره هنری قرآن ارائه داد.

فدوی با اشاره به پویایی اولین جشنواره هنری قرآن که سال گذشته در تالار وحدت برگزار شده بود گفت: «دومین جشنواره هنری قرآن با حضور هنرمدان رشته‌های موسیقی، نمایش، تجسمی و نقاشی، در رنگارنگ‌های شاد و یک به دو هنرمدان رنگینگری می‌شود.»

وی افزود: «در این جشنواره سمس شوایم که مخاطب معنوی و قرآنی را به مخاطب ارائه کنیم در جشنواره هنری قرآن ۱۲۰ اثر در بخش هنرهای جدید، ۱۷۸ اثر در بخش نقاشی، ۱۲ اثر در بخش رنگاگری و ۱۹ اثر تجسمی وجود دارد.»

فدوی در ادامه به زمان برگزاری جشنواره اشاره کرد و یادآور شد: «این جشنواره تا ۱۲ آبان ماه میران صوم مردم خواهد بود.»

بعد از سخنرانی فدوی، سیدمحمد حسن آیمپل، خوشنویس سخنرانی و روی صحت آمد آیمپل عنوان نخستین هنرمند ایرانی که در ماه مبارک رمضان با هنر به جشنواره سال گذشته گفت: «در سال ۱۳۳۰ ما ماهنامه به ماهنامه مبارک رمضان برگزار کردیم جشنواره ایران طراح شوقی این حرکت به وقوع پیوست.» مسولان هنری به دیگر ایجاد هیاد خانه دائمی برای برگزاری جشنواره هنری قرآن افتتاح و مدیر خانه دائمی در فرهنگسرای نیاروان تشکیل شد.»

وی در ادامه افزود: «این جشنواره توانست جایگاه ویژه خود را در میان هنرمدان به دست آورد و هنرمدان در صورت‌های مختلف پیوند عاطفی برقرار کردند.»

تغییرات کتابهای درسی: رکود یا بهبود؟

آذر اسدی

گذران زلفه تصمیم گیری، با آن ناک دارد، با آن آب دانا یا قصه مردی که در یازان رفت از زمانی پیشینه مشترک تمام کودکان ایران بود، هنوز هم این قصه مایه‌ای از روزهای هفته ما دارند، این قصه‌ها که پادای روزهای گذشته‌مان در هر سال تغییر می‌کنند، تغییری که قرار است لازم و ضروری باشد.

مکانها و تغییرات
اولین مسئله‌ای که در تغییر کتابهای درسی وجود دارد قبول کردن تغییر است. افرادی که وجود دارند که بتوانند خودشان را با تغییرات، مطابقت بدهند و با تغییر موافق باشند، تغییر کردن زمانی آسان است که نیاز آن احساس شود و دیگری که نیاز به تغییری را احساس نکرده‌اند، نیز قطعی‌ای به سیستم نزنند و با این تغییرات همراهی کنند.

تغییر کردن، هر دو ابتدا از سوی تصمیم‌کنان و تصمیم‌سازان مطرح می‌شود، چگونگی و چرایی تغییر باید برای افراد دیگر نیز توضیح داده شود. عدم توضیح یا توضیح نامناسب به افراد حس مقاومت آنها را برای جلوگیری از تغییر قوت می‌کند. اگر بخواهیم مسئله را به صورت موردی بررسی کنیم باید بگوییم آموزش و پرورش و از آنجمله بسیار بزرگی است و کتابهای درسی از معدود موارد مشترک بین تمام دانش آموزان و معلمان در هر نقطه‌ای از ایران است. تغییر در کتابهای درسی نیز مانند تمام تغییرات دیگر اینستا توسط معلمان مطرح و کارشناسان این حوزه احساس شده، به نظر می‌رسد ویژگی‌های وزارت آموزش و پرورش مانند تأثیر گذار بودن و فراگیر بودن آن به طرز قابل توجهی نیاز دارد که در شروع اصلاحات نیز در کتابهای درسی شود. بعد از تأثیر تغییر در کتابهای

در مقطع متوسطه نیز کتابهای هدین و زندگی ۲، ۲، تاریخ ایران و جهان ۱، تاریخ معاصر ایران، شیمی ۳، و جامعه‌شناسی ۲، تغییر کرده است. این تغییرات به علت اصلاحات نظارت و پیشنهادی معلمان، کاهش حجم درسی و اصلاحات موردی بوده است. در مقطع پیش‌دانشگاهی، دو کتاب تغییر کلی کرده است: دینا، الکتسی ۱ و ۲ و دینا ۱ و ۲ که این دو کتاب نیز به علت پیشنهادی معلمان تغییر کرده است.

یکی از کارشناسان تألیف کتاب درسی در این باره می‌گوید: تغییرات زیادی کرده است. جسی توان کتابها نیز تغییرات و دوسوم شده است. اما معلمان زیادی هستند که هنوز با سیستم قبلی درسیهای ابتدایی رایج کارشان آموزش می‌دهند. این خود معلول شرایط دیگری چون عدم آموزش به موقع معلمان و توزیع به موقع کتاب است که باید حداقل یکی دو ماه قبل از سال تحصیلی انجام شود. این مسئله (تأخیر در سیستم قبلی) باعث ایجاد دوگانگی در ذهن دانش آموزان می‌شود. مسئله دیگر انتخاب کارشناسی است که باید تغییرات (اصول) کنند این کارشناسان از بین معلمان سابقه که هم با سیستم آموزش و پرورش، هم با روحیات جامعه‌اشناسی دارند، انتخاب نمی‌شوند. به نظر من بهترین مشکل تغییر کتابهای درسی اصلاح آشنایی بود و آشنایی بود با معلمان با کتابهای جدید است.

علت تغییرات
به نظر می‌رسد علت تغییر کتابهای درسی را می‌توان به سه دسته زیر تقسیم کرد:
تغییر در جدول مواد درسی و سرفه‌های هفتگی دروس.
تغییر به منظور هماهنگ‌سازی محتوای کتابها با روشها و مطالب نو.

تغییر در جهت اصلاح و بازسازی کتابها
اساساً نوزده کتاب تغییر کرده است که ۶ کتاب در سطح ابتدایی، ۵ کتاب در مقطع راهنمایی، ۲ کتاب در مقطع متوسطه و ۴ کتاب مربوط به پیش‌دانشگاهی است.
کتابهای اخراج و به‌روسیهم مربوط به پایه دوم، سوم و چهارم، هدیه‌های آسمان، مفاهیم پایه چهارم و پنجم و کتاب آموزش قرآن پایه سوم تغییر کرده است. این تغییرات به علت اصلاح نظرات و پیشنهادی معلمان و تغییر کتاب پایه‌های قبلی دانش‌آموزان بوده است.
کتابهای علوم تجربی پایه اول و دوم، ریاضی پایه دوم و سوم و زبان انگلیسی پایه سوم راهنمایی نیز به علت نظرات معلمان، به‌کارگیری شیوه‌های جدید تدریس و حذف بعضی دروس، تغییر کرده است.

معلمان زیادی هستند که هنوز با سیستم قبلی درسیهای ابتدایی را به شاگردان آموزش می‌دهند. این خود معلول شرایط دیگری چون، عدم آموزش به موقع معلمان و توزیع به موقع کتاب است

مفادات است. تغییرات در پایه دبستان کلی تر و در مقطع راهنمایی و دبیرستان جزئی تر است.
یکی از مسائل مهم در تغییر کتاب درسی انتخاب و زمان و کارشناسان تألیف کتاب است. فرقی زیادی بر پایه چگونگی انتخاب افراد توضیح می‌دهد، به ازای بررسی یک گروه کارشناسی دائمی، متخصصان درس شیمی در همه جایگاه‌ها گروه کارشناسی داریم که هر ساله باید اطلاعات خود را درباره این واحد درسی به روز کنند و در ضمن با معلمان ارتباط داشته باشند که نظر آنها و دانش آموزان را نیز جویا شود. البته گاهی این ارتباط غیر مستقیم است.

مشاور دفتر برنامه‌ریزی و تلفیق کتاب درسی در ادامه می‌افزاید: یک نیمه سه تا پنج نفر برای هر گروه درسی انتخاب می‌شوند. این انتخاب از بین اساتید دانشگاهها و معلمان با تجربه و مطلع است. هر وقت نیاز به انتخاب داشته باشیم افراد را تماس و فرقی شاهراهی درسی دعوت می‌کنیم تا به ما کمک کنند. انتخاب از بین دانشگاهیان و معلمان به این علت است که دانشگاهیان با علم روز بیشتر آشنایی دارند و معلمان با ویژگی مدرسه و کنش‌های تجربی ایجاد کرده.

فرقی درباره تلفات در تغییر زیاد کتابها می‌گوید: «حدود ۷۰۰ کتاب درسی در پایه تحصیلی وجود دارد که اگر هر سال پنج درصد کتابها نیز تغییر کند نیاز هم زیاد است. اما طبق سیاستهای سازمان، حداقل پنج سال کتاب تغییر می‌کند. البته این تغییرات در بسیاری مواقع به جانی نیست که در سیستم آموزش کلاس با کتابهای کنش‌گرا تغییر ایجاد کند.
فرقی تأیید تغییرات را در همه‌جا مختلف می‌گوید. کتابها در پایه‌های ابتدایی، تغییرات کلی و در دیگر پایه‌ها تغییرات، بیشتر مورد جزئی است»

آموزش معلمان

یکی دیگر از مسائلی که بر تغییر کتاب درسی مؤثر است، آموزش معلمان و زمان توزیع کتابهای جدید است.
و این مسئله باعث می‌شود نتواند دانش آموزان راهنمایی کنند. زمان توزیع کتابهای تغییر یافته درسی زیاد زودتر از دیگر کتابها باشد تا معلمان مدتی را صرف آشنایی خودشان با کتاب کنند و فرصت آموزش نیز داشته باشند.
نعمه دوستدار معلم ادبیات راهنمایی و دبیرستان درباره تغییر کتابهای درسی می‌گوید: «هر گز نه تغییر اگر درست اعمال شود می‌تواند مثبت باشد ولی مسئله مهم چگونگی اصلاح آن تغییر و آموزش معلمان است. نمی‌توان گفت تغییر کتابها مشکل ایجاد می‌شود بلکه می‌توان گفت هماهنگ نکردن معلمان با این تغییرات باعث دوسر شدن دانش آموزان است»

دوستدار در ادامه می‌افزاید: «من می‌توانم درباره گروه درسی علوم، ادبیات، ریاضیک که تغییرات خیلی مثبت بوده در کتابهای قبلی ادبیات معاصر سهمی داشت. الان بسیاری از متفهمی که هر دانش‌آموز ایرانی باید دست کم یک بار آنها را بخواند، به کتابها افتاده نشده است. کتابهای ادبیات از حالت مشترک و رسمی درآمده و با توجه به ویژگیهای کتابهای جدید، دانش‌آموزان باید داستان و شعر بخوانند که این تغییر مثبت بوده است»

وی در خصوص مشکل دانش آموزان کنکور می‌گوید: «دکتابهای پیش‌دانشگاهی عموماً تغییرات زیادی نمی‌کنند. برخی در سه حادف می‌شود که این عملاً تغییر نیست».
دوستدار درباره آشنایی معلمان با کتابهای جدید توضیح می‌دهد: «لامتکاملی که با تغییر کتابهای درسی موجود می‌آید عدم آشنایی معلمان با درسیها، جدید است. ما هم مدرسه دولتی داریم، هم غیرانتفاعی، هم معلم رسمی داریم. هم معلم خصوصی که آموزش و پرورش برنامه‌ریزی برای آموزش تمام این معلمان ندارد. به این معلمان معلمان روزنامه‌ها نیز اضافه کنید، به همین ناعده بسیاری از معلمان با سیستم قبلی تدریس می‌کنند.»

تغییر کتابهای درسی هوار پنج و نیم دارد. در فعالیت اولین گروهی که نیاز به تغییر در کتابها را احساس کردند، اولین معلمی که با ذهن کتابها مواجه شدند، شروع توزیع کتابها و معلمان و ذهن ناآشنا معلمان در نظر بگیرد تا دانش‌آموزانی که تغییرات مسئولان عقب و ضروری بوده است.
موسولان آموزش و پرورش می‌تواند، شباهتی را اصلاح کند. تاغیور این پنج و نیم هماهنگ‌شوند است.

عبور از کتابخانه های منطقه

گزارشی از کتابخانه های سازمان فرهنگی هنری شهرداری منطقه ۴

پرواختن به کتابخانه های سازمان فرهنگی هنری شهرداری، از جهت معرفی این کتابخانه ها، شاید کار جالبی باشد. اما وقتی به تکرار بیان مشکلات ریز و درشت این کتابخانه ها می رسیم فقط می توان امیدوار بود. امیدوار بود که شاید طرح مشکلات این کتابخانه ها در جهت برطرف شدن یا حداقل کمتر شدن این مشکلات مفید باشد.

فقهسه های منتظر کتاب

احالی لوزیان هم بالاخره از سال ۸۱ (رسماً ۸۲) کتابخانه را شند. سال ۸۱ سالن مطالعه کتابخانه لوزیان و سال ۸۲ منزن کتابخانه، فعالیت خود را آغاز کرد. در سالن مطالعه هر کدام با ظرفیت ۷۰ نفر، یازده هزار و ۶۰۰ جلد کتاب در فضای به ابعاد ۸۰۰ متر مربع محیط گرمی را برای کتابخوانان این منطقه فراهم کرده است.

فاطمه مختاری فوق لیسانس باستان شناسی که از بدو تأسیس کتابخانه به عنوان مسئول کتابخانه فعالیت می کند درباره کتابخانه لوزیان می گوید: در بدو تأسیس کتابخانه مشکلات زیادی داشتیم، آماده کردن برگه ها، ثبت کتابها، تهیه کتابهای کمک درسی و راه اندازی بخشی برای کودکان و نوجوانان، اما الان این مسائل برطرف شده است.

در این کتابخانه به جز منزن و دو سالن مطالعه، بخش کتابهای کمک درسی با ۳۰۰ جلد کتاب و کتابهای کودک و نوجوان با حدود ۶۰۰ عنوان کتاب وجود دارد.

بخش کودک و نوجوان و کتابهای کمک درسی با سیستم باز آذره می شوند.

مختاری درباره بخش نشریات می گوید: نشریات اینجا اغلب خریداری می شوند و بخش اهدایی آن کم است. اما در مجموع هفت روزنامه و ۲۰ مجله برای این بخش خریداری می شود.

مختاری به همراه چهار کتابدار دیگر، پاسخگوی ۲۵۰۰ عضو فعال کتابخانه هستند.

او درباره چنین کتابخانه توضیح می دهد: از آن جایی که این کتابخانه تازه تأسیس است، موقع تجهیز اولیه آن از بعضی نسخه ها پنج تا شش جلد در کتابخانه ذخیره شده است. در صورتی که از کتابهای برقیضا در هر کتابخانه ای دو تا سه جلد بیشتر وجود ندارد. بنابراین ما هم تعداد جلدهای اضافه را به طرح سادانه کتاب سازمان فرهنگی هنری شهرداری ارسال کردیم تا در سطح کتابخانه های دیگر توزیع کنند.

اما در مورد اینکه کتابهای گفته یا از رده خارج دانسته باشیم و به خاطر همین آنها را وچین کنیم، خیر این طور نبوده است.

روده بندی کتابخانه لوزیان به صورت DOE است و بر که دان آن هم با سه موضوع مؤلف، موضوع و عنوان تقسیم بندی شده است.

وقتی از مشکلات کتابخانه می پرسیم می گوید: مشکل کتابخانه ما هم مانند بسیاری از کتابخانه ها، کمبود کتاب است. ما هنوز فقهسه های خالی زیادی داریم که در انتظار کتابهای تازه اند.

کتابخانه پاسوله؟

کتابخانه شیخ اشراق، انتهای خیابان جشنواره، در فرهنگسرای طبیعت واقع شده است. علی علمی مسئول کتابخانه درباره سال تأسیس و تعداد کتابهای می گوید: کتابخانه در سال ۷۵ با ۱۷ هزار جلد کتاب در فضای به ابعاد ۹۵۰ متر مربع آغاز به کار کرد. پس از گذشت ۹ سال تعداد کتابهای کتابخانه به ۳۰ هزار جلد افزایش یافته است. موضوع کتابخانه عمومی است اما قصد ما این است که به دلیل

واقع شدن در فرهنگسرای طبیعت، در آینده به موضوع «طبیعت» بیشتر اهمیت بدهیم. کتابخانه با سالن مطالعه برای خانمها و آقایان، در مجموع ۳۰۰ نفر ظرفیت دارد. کتابخانه شیخ اشراق در شهپور، ماه، حدود ۱۷ هزار مراجعه کننده داشته است که علی محمدی به همراه پنج کتابدار دیگر پاسخگوی آنها بوده اند.

تعداد کل اعضا ۵۰ هزار نفر و اعضای فعال کتابخانه ۴ هزار و ۷۰۰ نفر است. علی محمدی درباره درخواست اعضا می گوید: تقاضای بیشتر اعضا کتابهایی در زمینه ادبیات، دین و کتابهای کمک درسی است که از محدودیتی که در این زمینه ها وجود دارد، راضی نیستند. مسئول کتابخانه شیخ اشراق درباره مسائل پیرامون کتابخانه می گوید: مهمترین مشکل کتابخانه، ساختمان آن است که اصلاً مناسب نیست. این ساختمان قبلاً سوله (پایز) بوده است و برای همین کار هم طرح برزی شده است. اما هنوز شرایط آن را برای کتابخانه بودن

کنند. همچنین بخش جداگانه ای برای کتابهای نئست و کمک درسی با ۳۰۰ جلد کتاب، فعال است. وی در ادامه توضیح می دهد: ما تنها یک سالن مطالعه داریم با ظرفیت ۱۱۰ نفر که روزهای زوج خانمها و روزهای فرد آقایان از آن استفاده می کنند.

مسئول کتابخانه با اشاره به اینکه در محدوده حکیمیه تنها همین یک کتابخانه وجود دارد، تعداد مراجعان را در روز ۲۵۰ نفر اعلام می کند و می گوید: البته تعداد مراجعه کنندگان و استفاده کنندگان از سالن از آبان ماه تا پیرماه هر سال افزایش می یابد.

تعداد کل اعضای کتابخانه ۵۵۰۰ نفر و اعضای فعال ۱۶۰۰ نفر است. بخش نشریات با ۱۲ روزنامه و حدود ۶۰۰ مجله اداره می شود. حسرت و جوی کتاب در این کتابخانه از طریق کامپیوتر صورت می گیرد. در مورد سایت هم مانند سایر کتابخانه ها به جز سایت سازمان، کتابخانه، سایت اختصاصی ندارد و به قول مسئول کتابخانه، سایت کامپیوتر امکان استفاده برای کتابخانه به خاطر کمبود کامپیوتر امکان استفاده برای

عموم وجود ندارد. صمدی با توجه به اینکه گاهی در روز، ۵۰ تا ۵۰۰ کتاب امانت می دهد، می گوید: در اطراف این کتابخانه، خوابگاه دانشجویی و دانشگاه زیاد است در نتیجه ما همیشه متقاضی کتاب داریم اما پاسخگوی به آنها به علت به روز نبودن کتابها همیشه ممکن نیست. در مجموع کتابخانه های ایران به روز نیستند. نمی داند اشکال کار چیست!

پژدشی سلامت
کتابخانه سلامت یکی از کتابخانه های زیر نظر سازمان فرهنگی هنری شهرداری است. این کتابخانه در فرهنگسرای رسالت واقع در خیابان هنگام است. علی محمدی مسئول این کتابخانه کارشناس ارشد کتابداری است و ده سال سابقه کتابداری دارد که پنج سال آن در این سازمان بوده است.

علی محمدی درباره تعداد کتابهای این کتابخانه می گوید: «این کتابخانه عمومی ۲۵۰۰ جلد کتاب فارسی دارد، در این سال سعی کرده ایم با توجه به هویت فرهنگسرای رسالت تخصصی در حوزه سلامت و پزشکی را تقویت کنیم. اما مشکلی که در جهت تخصصی کردن کتابخانه داریم کمبود فضا است که ما توجه به این موضوع نمی توانیم برای افزودن به شمار

کتابها برنامه ریزی مرتبی داشته باشیم. رده بندی کتابخانه DOE است و در موضوعاتی مانند ادیان، کلیات، مذهب، علوم اجتماعی، تاریخ، جغرافی و سلامت کتاب دارد. همچنین این کتابخانه مشترک حدود بیست جلد نشریه و پنج روزنامه است. روزانه تغییر نداده اند. اینجا از لحاظ نور، گرما، رطوبت و... مناسب یک کتابخانه نیست. متقاضی زیاد کتاب کم

کتابخانه حکیمیه در سال ۷۸ با ۲۴۰۰ جلد کتاب در فضای به ابعاد ۹۸۰ متر مربع آغاز به کار کرد. این کتابخانه در حال حاضر در موضوعات مختلف با ۱۱ هزار جلد کتاب فعالیت می کند. میرزا صمدی، مسئول کتابخانه حکیمیه درباره بخشهای مختلف کتابخانه می گوید: سالن مطالعه، منزن، بخش نشریات و قسمتی که مخصوص کتابهای کودکان و نوجوانان است بخشهای مختلف این کتابخانه را تشکیل می دهد. البته بخش کودک و نوجوان خیلی محدود نیست چیزی حدود دو هزار جلد کتاب دارد که کودکان و نوجوانان می توانند مردشان کتاب انتخاب

۱۲۰ مراجعه کننده، ۳۰۰ عضو فعال دارد و در سال ۱۳۸۳ افتتاح شده است. سالن مطالعه این کتابخانه ۳۰۰ متدنی دارد که به صورت یک روز در میان در اختیار خانمها و آقایان قرار می گیرد. بیشتر مراجعه کنندگان دانش آموزان مقطع دبیرستان و درصه اندکی نیز دانشجویان هستند.

مسئول کتابخانه در خصوص خرید کتاب توضیح می دهد: «خرید کتاب به صورت متمرکز انجام می شود. ما لیست کتابهای مورد نیاز خود را برای سازمان می فرستیم و آنها با توجه به نیاز مراجعه کنندگان کتاب می فرستند. ولی تاریخ مشخصی برای خریدهای کلی نداریم.»

کتابخانه دو کتابدار دارد که هر دو لیسانس کتابداری اند. این کتابخانه به صورت باز آذره می شود و بخش مرجع آن ۲۰۰۰ جلد کتاب فارسی دارد که بیشتر آنها دایرة المعارف و تاریخ هستند. همچنین کتابها به صورت سالانه انجام می شود.

علی محمدی درباره اداره کتابخانه شهرداری و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می گوید: همه نظر من شکاف عمیق بین کتابخانه های ارشاد و سازمان فرهنگی هنری هست. کار کتابخانه ها واحد است اما متولی آنها چند سازمان است. به نظر نمی رسد مدیریت خوبی بر اداره کتابخانه ها در کل شهر حاکم باشد.»

شهرک امیدوی کتابخانه

میدان نوینیا از جمله های است که کتابخانه های زیادی در آن نیست یا آنکه ظرفیت وجود چند کتابخانه در خیابانهای منتهی به میدان و شهرکهای اطراف را دارد. شهرک امید در بزرگراه شهیدبایی قرار دارد و به علت نبود کتابخانه در این محدوده، تنها کتابخانه این شهرک با استقبال زیادی روبرو شده است. این شهرک حدود دو هزار خانوار دارد با کتابخانه ای به مساحت ۳۶۰ متر مربع.

رویا زارعی، مسئول کتابخانه امید، کارشناس زبان و ادبیات فارسی است و ۹ سال سابقه کتابداری دارد. زارعی درباره کتابهای کتابخانه می گوید:

«کتابخانه دو بخش منزن و مرجع دارد. بیست هزار جلد کتاب در بخش منزن و هزار جلد در بخش مرجع است. کتابهای بخش مرجع در موضوعات کلیات، فلسفه، تاریخ، جغرافی، دین، اجتماعی... با رده بندی DOE در زبان فارسی است. کتابهای بخش مرجع شامل دایرة المعارف، فرهنگ و شرح حال است.»

سالن مطالعه این کتابخانه از ۲۳ شهپور افتتاح شده است و ۶۰۰ نفر ظرفیت دارد که نیم آن به بخش خانمها و نیم دیگر به بخش آقایان اختصاص دارد. بیشتر مراجعان این کتابخانه دانش آموزان و افراد دبیلمه هستند.

همچنین این کتابخانه حدود ۶۰۰ عنوان نشریه را مشترک است که تعدادی از این نشریات را از طریق سازمان مشترک شده است.

مسئول کتابخانه در خصوص خرید کتاب می گوید: «خرید کتاب به صورت کاملاً متمرکز توسط سازمان فرهنگی هنری شهرداری انجام می شود. لیست کتابهای درخواستی را با توجه به نیاز مراجعه کنندگان برای سازمان می فرستیم و آنها خرید انجام می دهند. ما بودجه ای برای خرید کتاب نداریم.»

زارعی در پاسخ به این سؤال که چرا با آنکه مدت در آن موجود است توضیح می دهد: بخشی از کتابها را از کتابخانه دیگری به اینجا آوردند. به همین علت تعداد کتابها با توجه به اینکه فقط یک سال از افتتاح کتابخانه می گذرد زیاد است.»

وبلاگ و محیط چند سویه

وبلاگ، یک سیستم جدید برای ارائه اندیشه و فکر در عرصه گسترده جهانی است که با آنکه چند سال از راه‌اندازی آن نمی‌گذرد اما با استقبال خوبی از طرف وبلاگ‌نویسان به خصوص در کشور ما همراه بوده است. همزمان با موجد همین نمایشگاه کتاب تهران مجموعه‌ای از وبلاگ‌های فارسی در کتابی با همین عنوان منتشر شد. با توجه به این ارتباط تنگاتنگ وبلاگ و وبلاگ نویسی یا قلم، ادبیات و فرهنگ، به سراغ نقدین کتندۀ این کتاب و مدیر یکی از وبلاگ‌های مرتبط با فرهنگ و ادب رفتیم تا از اهداف و چگونگی این فضای جدید بیشتر بدانیم.

آقای فخری، از وبلاگ و تأثیر آن بر قلم، کتاب و رسانه بگویید.

پایده وبلاگ، یکی از نقاط عطف در تاریخ ارتباطات است. در وبلاگ، فرد به یک رسانه جهانی تبدیل می‌شود، رسانه‌ای که برده بسیار وسیع دارد، درست کردن آن به کسب هیچ گونه مجوز و طی مراحل اداری و اجرائی، پیچیده نیاز ندارد و برای عرضه اطلاعات در آن هیچ نیازی به صرف هزینه‌های فراوان برای چاپ و انتشار توابع نیست.

وقتی موضوع کتاب به صورت تخصصی می‌رود، خوب می‌داند که از زبان نواند یک فکر و ایده تازه عرضه آن به صورت کتاب چه مسیر پرترس و هزینه‌های پادبلی بسیار زیادی از فکرهای نو را دردهای ارزشمند، به خاطر نبود یک سبک سهل‌الموصل، در خلوت ذهنها یا بین دست‌نوشته‌های شخصی خاک می‌خورد و مجال ظهور و بروز نمی‌یابد. وبلاگ محیطی است برای ارائه نقطه نظر از فردی و علاقت و سلیقه شخصی که لزوماً قرار نیست بسیار مستحده و حساب شده باشد یا آداب و ترتیب خاصی را که معمولاً

رسانه‌های عمومی ملزم به توجه به آنها هستند. مراعات کنند. مگر موارد اندکی که البته مربوط به هنجارهای متعارف و عمومی جامعه است و وبلاگ‌نویس به عنوان یک شخص حقیقی و شهروند جامعه، بایستی خود را ملزم به رعایت آنها بداند. بدین ترتیب، مثلاً جوانی که در خود استعداد نویسندگی در موضوعات مختلف می‌بیند او البته تعدادشان کم نیست، بدون اینکه لازم باشد برای چاپ نوشته‌های خود به این ناظر و آن مجله عوامانه و تألیفی بکشد و زمان زیادی از وقت خود را صرف مقایسه نمودن این و آن برای اثبات استعداد و توانایی هایشان بکند، به سانگی با ایجاد یک وبلاگ، نوشته‌ها و افکار خود را در مقیاس بسیار وسیع ارائه می‌دهند یا استفاده از نظرات بازدیدکنندگان، راه رشد و ترقی را هر چه سریع‌تر طی می‌کنند.

یک پرسوس وبلاگ، یک ابزار است شما با ابزار چگونه قصد توسعه در مؤلفه‌های محتوایی دارید؟
هر شرفی، نیازمند یکسری عوامل زمینه‌ساز و پسترهای مستعدی است که بدون آنها، دیگر تلاشها، ثمر نهنه‌ای نخواهد داشت. شما تصور کنید که مثلاً در یک کشور بدون داشتن جامعه‌ای استاندارد، نیازمنظ، نمی‌توانید توقع توسعه اقتصادی از آن داشته باشید یا هر پژوهش، اگر ویرایش و چاپ مناسب، بریک اثر علمی را هر درجه‌ای از کیفیت، نداشته باشد، اثر پادنده نمی‌تواند در چندانی در عرصه‌های مختلف داشته باشد. از دیگر سو، به اعتقاد من، اگر ابزار، از ابتدا با توجه به کارکرد و هدف، طراحی و پیاده‌سازی شود، قطعاً تأثیر غیرقابل انکاری بر محتوا خواهد داشت. مثلاً اگر فن ویراستاری را در موضوعات مختلف، تخصصی کنیم مثلاً در فلسفی یا توجه به پیچیدگی، در جمله‌بندی و طول جمله، خصوصاً خاص ویرایشی داشته باشند و متن امی به گونه‌ای دیگر نوشته‌های خبری به سبک ویژه خود، آنگاه ابزار ویرایش، به گونه‌ای

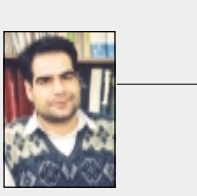
در خدمت محتوا قرار گرفته است. سعی ما این است که با فراهم آوردن محیطی مناسب، در راستای اهداف توسعه‌ای یاد شده گام برداریم.
چه برنامه‌هایی برای تمجیح و توسعه این گونه از نوشتار دارید؟
سعی ما بر این است که در آینده به سمت شناخت‌پدین به محتوای وبلاگ‌ها پیش برویم. این کار را با عرضه خدمات پژوهشی در سطح مختلف پیگیری خواهیم کرد. به عنوان مثال با همکاری بسیار خوبی که در این زمینه با پایگاه‌های اطلاعاتی و مهمتین ایران پایگاه اطلاع رسانی پارسا (www.IRIB.ir) بانک مقالات الکترونیک سراج (www.Stem.ir) داریم، با توجه به موضوعات وبلاگ و نیز موضوعات هر یادداشت، منابعی را چه به صورت معرفی

کتابشناختی آثار و چه به صورت متن الکترونیک در اختیار وبلاگ نویس قرار می‌دهیم. بدین ترتیب نوشته‌های مستندتر و علمی‌تری تولید می‌شود و محیط وبلاگ به سمت هر چه غنی‌تر شدن به پیش می‌رود، ما در این زمینه تمهید داریم که بر مبنای آن، یک دایره‌المعارف الکترونیک بیا در کنار سیستم وبلاگ راه‌اندازی کنیم و امیدوارم دانشگاه‌های علمی و دینی آثار علمی تولیدی خود را به سیستم ارائه دهند. یکی دیگر از برنامه‌های آینده ما سیستم پارسا است. ما شاهد عضویت در اورگات توسط دهها هزار موهبت فارسی‌زبان هستیم، این من به عنوان یک ایرانی، موجب شرمندگی است که هموطنان مجبور به استفاده از این سیستم خارجی و ن دانند به نعمت مغان آن جمله حال امکان چاپ و نمایش فارسی شوند ما به تدبیر در عمل پیاده‌سازی امکانات مشابه اورگات در پارسا لاگ هستیم و نام این سرورس را پارسا باز نهاده‌ایم.

آیا در زمینه کتاب و کتابخوانی به طور خاص برنامه‌ای دارید؟
بله، طرخی با عنوان کتابلاگ در دست تهیه داریم که بر مبنای آن، کتاب، جای وبلاگ‌نویس را می‌گیرد و ناشران و پدیدآورندگان، با عضویت در این سیستم، به محیطی ساده می‌کنند. در این راستا شهرداری فراهم می‌شود تا نقد آثار مکتوب در سطحی وسیع که یکی از نیازهای ضروری دوران ماست، در دستری مناسب فراهم شود. من معتقدم ارتقاء کتاب به صورت یک فرهنگ در جامعه کشور باید، به گونه‌محسوس شده‌ایم. هر یکی از خرابی‌ها، پدید کتابلاگ قلم‌نویس مناسب برای این جهت است. این طرح در مرحله کارشناسی است و من ایجاد فرمت استاندارد و تکمیل همه فرجه‌های کتابخوانی که در این زمینه نظر آن را پایه هر گونه می‌تواند ما را یاری کند، خدمت به همکاری می‌نمایم.

می‌تواند به تبیین بیشتر موضوع کمک کند. انواع متوع برنامه‌های مرتبط با سینما و حضور چهره‌های سرشناس نقد سینمایی در کنار کارگردانان، بازیگران و دیگر عوامل سینمایی و بخش اخبار ویژه هنر هفتم در بخشهای خبری توانسته است ضمن جلب مخاطبان بسیار به این رسانه و طرح خلاقیت و آووری در سینمای ایران، زمینه‌های برای جواهراندیشی و حل مسائل آن با حضور نگاهبان این عرصه فراهم آورد.
توجه ویژه مدیران شبکه‌های تلویزیونی به امر کتاب و تهیه برنامه‌های مناسب با رویکردهای مختلف و در نظر گرفتن نیازها و ضرورت‌های جامعه، ضمن معرفی نقد کتابهای منتشرشده در زمینه‌های علوم پایه علوم انسانی، ادبیات خلاقه و هنر و دعوت به حضور مردم در نقد کتاب در این زمینه‌ها، می‌تواند طایفه یک حرکت ملی در امر گسترش فرهنگ کتابخوانی در آحاد جامعه ما باشد.
علاوه بر اهتمام شبکه‌های فعلی به برنامه‌های درباب کتاب در صورت تأسیس و انتشار یک شبکه تلویزیونی با نام کتاب‌پد، این شبکه قادر خواهد بود به صورت مستمر ضمن اطلاع‌رسانی مؤثر در باب آثار، نشر بروی بازار نقد کتاب بپردازد و از نظر ارتباطی از نیازهای مردم آحاد مردم و اهل قلم و نظر ایجاد کند. در وضعی که بیش از چهارده میلیون دانش‌مغفول و نزدیک به چند میلیون دانشجو در سطح عالی در دانشگاه‌ها کسب دانش می‌کنند، با برنامه‌ریزی‌های درست و تبلیغ مناسب کتاب و ایجاد انگیزه‌های مادی و معنوی و برقراری ارتباط سازنده و همجسی از نوع خود تولیدکننده محتوا، تولیدکنندگان و معلمان، می‌تواند بسیار گام

است که بازها دیده‌ایم. برنامه‌های خدایانه و هدفمند این رسانه توانسته است امواع مثبتی در جامعه ما در طرح، نقد و با پسترساری برای دفع مضطلات در بسیاری از موضوعات و مشکلات ایجاد کند. تأسیس یک شبکه تلویزیونی با نام کتاب‌شنده به قول میلیون‌ها آید کردن بیخ روایت بین این دو رسانه (اوپس) آموزش، آن هم به نفع مردم و کتاب، بسیار مؤثر باشد.
هر یک از این دو رسانه محسنت و مزایایی دارند که در هر یک از این دو رسانه تبلیغ کتاب یکی از سریعترین توانایی تلویزیونی برای تبلیغ کتاب یکی از سریعترین راههای آشنی دادن مردم ما با کتاب است. اما سئافه در وضعیت فعلی، کتاب در تلویزیون جایگاهی مناسب با شأن واقعی‌اش ندارد. در حالی که کمتر شبکه برنامه‌هایی با محوریت کتاب و کتابخوانی میسوم، برخی از برنامه‌های ارائه‌شده نیز مقطعی و فاقد کیفیت و حمایت لازم است. معرفی چند کتاب خاص در یک برنامه ۳۰ دقیقه‌ای در یک شبکه تلویزیونی یا اجرائی بدون تعهد و جدیت آن هم در کم‌بیشترین ساعات، هیچ گاه نمی‌تواند موج لازم را برای گسترش کتابخوانی در عماره مردم ایجاد کند. و زمینه رسایت خاطر برای اهل قلم و کتاب باشد. قیاس برنامه‌های مرتبط با کتاب تلویزیون با برنامه‌هایی که در پیوند با هنر سینما تاراک و تهیه می‌شوند تا حدودی

یادداشت

شبکه تلویزیونی کتاب

مهدی الماسی

هم با کتاب ندارند اما از بد جلدته مستورلی و اد نهادی فرهنگی بدم می‌کنند، منطه می‌شود و کار به جایی می‌رسد که طراح از عرضه طرح خود بشمان می‌شودند از آن رو که عده‌ای دیگر به اجرائی طرح پرداخته‌اند بلکه از این جهت که یک طرح فرهنگی تبدیل می‌شود به شور داعی برای احیای سوادخوانی غیر فرهنگی و حتی ضد فرهنگی کنایی که کمترین میانه‌ای با کتاب ندارند و با یا اغراض سیاسی به موضوع نزدیک می‌شوند. بگذریم...
ردی مخمور در این یادداشت به بهره‌گیری درست از رسانه‌های امروز برای تقویت و توسعه عمومی فرهنگ نوشتاری برمی‌گردد در فضائات زندگی معاصر دانش یک دستگاه تلویزیون از ضرورت‌های اساسی و ناگزیر یک حواله محسوب می‌شود صدها میلیون ساعت از عمر روزانه مردم این سرزمین صرف نمایش برنامه‌های تلویزیونی می‌شود. دایره نفوذ این رسانه تا حدی است که حتی اگر کسی قصد نمایش آن را نداشته باشد در موقعیهای مختلف زندگی روزمره به ناچار شاهد برنامه‌های این رسانه خواهد بود. از طرف دیگر مردم ما با کتاب به هر جلیلی میانه خویشی ندارند. شما گاه کتاب‌ها در صورت بسیار نامطلوبی است. هزینه‌های سنگین تولید کتاب، قیمت آن را افزایش داده است و گویا برای عماره مردم ما اهمیت واقعی کتابخوانی درک نشده است. مالی مانند است و چشم‌اندازی دیگر کارآمدی سینمایی حمایتی فعلی دولت در توسعه نشر کتاب و کتابخوانی در سنجه‌ای مثبتی بر واقعیهای اجتماعی و اقتصادی عماره مردم مورد نقد و ارزیابی علامه و کارشناسه قرار گرفته است و...

کتاب نمی‌خوانیم. چرا رسانه مطالعه کتاب در کشور ما با وجود هشدارهای متعدد دست‌انکاران چاپ و نشر در باشتین خود معده قرار داده؟ چگونه می‌توان کتاب را با زندگی مردم در آمیخت و تعبیر کتاب را وارد زندگی مردم کرده؟ با چه تدابیر و راهکارهایی می‌توان کتاب را به سید کالای خارده‌ها بردا تفاوت کتاب با دیگر ابزارهای آموزشی و پرورش افغان از مطبوعات و رسانه‌های صوتی و تصویری چیست؟ ایام ما با کتاب و کتابخوانی به عنوان یکی از ابزارهای آموزشی و انتقال دانش و معرفت در کنار دیگر رسانه‌ها و رسانه‌ها مانده بر کدام اصول و مبانی است؟ آیا رسانه‌های دیداری و شنیداری با رسانه‌های نوشتاری بیگانه‌اند؟ آیا امکان بهره‌گیری از این رسانه‌ها از هم به قصد تقویت و بازسازی وضعیهای آموزشی وجود دارد؟
سؤالهایی از این دست همواره خاطر بسیاری از کتابخوانان، کتابدوسان و دست‌انکاران امور فرهنگی را به خود مشغول کرده است، بی شک اهل نظر پاسخگویی آماده و متوع و کارساز را هم در چنته فکر و اندیشه خود برای هر یک از این سؤالها دارند. از طرفی این پرسش و پاسخها هر از گاهی بر یادداشتی در یک روزنامه یا گفت‌گویی خودمشی را یاد یک مجرائی رسمی با صغه علمی و پژوهشی می‌آورد می‌شود و در است. اما سئافه این پیشنهاد اغلب کارساز و در عین حال متوع کمتر از سوی مجرائی فرهنگ دولت مورد توجه قرار می‌گیرد و بهترین حالت، پیشنهاد کارساز در سطح مجرانه معمولاً با مصدلی غیر فرهنگی و گاه سودجویانه از سوی افرادی که چندان میانه‌ای

اما گستره نفوذ و تأثیر برنامه‌های تلویزیونی در جامعه ما به

یادداشت

چاپ ترجمه را سهمیه ای کنید!

محمدرضا شمس

نست ترجمه و تألیف باید نست درست تری باشد! این مسئله از یکسو به ناشر مربوط می شود. ناشر وقتی می بیند قانون کیی رایت رعایت نمی شود، بدون هزینه کردن برای متن و تصویر با پرداخت مبلغ اندکی به مترجم جوان یا دانشجوی که به پول نیاز دارد، سوده بیشتری می برد، از سوی دیگر عدم حمایت از نویسنده ها در مقابل ناشران تکب و وارد شده، موجب تضعیف موقعیت نویسنده می شود.

دلیل دیگر بحران تألیف، خود ما نویسنده ها هستیم! کارهایی که از نویسنده ها چاپ می شود، گاهی سهل انگارانه و تکراری است. ما اصلاً سعی نمی کنیم که نگاهمان را تغییر

بدهیم و به روز باشیم. عوامل دیگری نیز وجود دارند که مثل نخچیر به هم پیوسته اند و گرم خود را گذاشته آموزش و پرورش، تلویزیون و... مثلاً شما در تبلیغات تلویزیونی، شاهد حجم بالای تبلیغات مربوط به فکد و چیس هیتد ولی یک بار شاهد تبلیغ کتاب کودک و نوجوان نبوده اید. یا حتی در برنامه کودک درباره همه چیز از مسواک زدن گرفته تا دستشویی رفتن صحبت می شود ولی از کتاب خبری نیست! حتی در اخبار فرهنگی تلویزیون هم که به تاژی بخشی را به کتاب برگسالت اختصاص داده، جای کتابهای کودک و نوجوان خالی است. به کتابخانه های مدارس هم که سر بزیند، با کتابهایی مواجه می شوید که تنوع ندارد و تنها محدود به مخاطب خاصی است. همه این مسائل در مجموع به ادبیات کودک و نوجوان مملکت لطمه می زند. در انگلیس وقتی هری پاتر چاپ می شود تمام رسانه ها از آن یاد می کنند و کار به آنجا می رسد که ملکه با دروینگیه قرار صرف غذا می گذارد. این را صرفاً برای نشان دادن اهمیت که کشورهای دیگر به کتاب می دهند مثال زدم.

زمانی در ارشاد اگر ناشری می خواست کتاب کارتون یا ترجمه ای چاپ کند، می نوشت به آرای هر کتاب از این دست پنج کتاب تألیفی چاپ می کرد. آن موقع خیلی از ناشران می آمدند دنبال نویسنده ها و از آنها اثر می خوانستند. حالا اوضاع طوری شده که نویسنده ها باید دوره بیفتند و برای آثارشان التماس کنند. نقش حمایت ارشاد، اینجاست که مشخص می شود راه عملی دیگری هم فعلاً هست که کارگشایان باید فکر کنند و آنها را بیابند. مثل گسترش کتابخانه ها در محلات یا تبلیغات در سطح شهر. مثلاً شهرداری می تواند از این همه بیلبورد و تابلوی تبلیغاتی که دارد، برای تبلیغ کتاب استفاده کند و به منظور تبلیغ کتاب، تسهیلاتی برای ناشران و نویسندگان در نظر بگیرد؛ در حال حاضر مسافانه موقعیت نویسنده، روزبه روز ضعیفتر می شود. ناشر و نویسنده مکمل همدیگرند و با همکاری این دو است که در نهایت یک کتاب موفق پدید می آید.

شق القمر نمی کنیم

درباره جلسه نقد داستان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

در سالهای گذشته، شمر شامد برای جلسات منتقدی در حیطه ادبیات کودک و نوجوان (چیزی شبیه آنچه در دهه هشتاد و هفتاد وجود داشت) بوده ام. جلسات من که می توانست در این حیطه جریان ساز و مؤثر باشند. در یکی دو سال اخیر مجدداً جلساتی در این زمینه پا گرفته اند. از این به بعد سعی می کنیم هر از گاهی به یکی از این جلسات بپردازیم.

اولین دوشنبه هر ماه، راس ساعت شانزده، جلسه ای در کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان واقع در خیابان وزرا برگزار می شود. یک جلسه دوساعته داستان (هر چند که به گفته حمیدرضا شاه آبادی، گاهی دو ساعت در نظر گرفته شده نیز، بخشی این جلسه را تکلف نمی دهد). حضور در این جلسه برای همه علاقه مندان آزاد است و کسانی که مایل به خواندن اثرشان هستند، باید از یک ماه قبل، اثرشان را برای بررسی در اختیار کارگشایان جلسه قرار دهند.

در اخیراً کارگشایان جلسه، قرار دهنده حمیدرضا شاه آبادی که خود در این جلسات شرکت می کند، برای باز می گوید. افضای این جلسه، دوام و سهولت دسترسی حرفه ای و سالیانه و دسته دیگری، علاقه مندان و کسانی که به تازگی کار داستان نویسی را شروع کرده اند. قرار گرفتن این گروه در کار هم فعلاً محاسن زیادی خواهد داشت و هر دو گروه می توانند از نظرات و دیدگاههای یکدیگر آگاه شوند.

این جلسه چند وقت است تشکیل می شود و به طور متوسط چند نفر در هر جلسه شرکت دارند؟

شاه آبادی، سابقه برپایی این جلسه به سه سال قبل بر

بوستفی، جواد محقق، احسان برآبادی، عباس جهانگیریان و...

معمولاً کار جلسه به چه شکل است؟

شاه آبادی، معمولاً در هر جلسه دو اثر خوانده و توسط حاضران، بررسی می شود. کسانی که مایل به خواندن اثرشان هستند از یک ماه قبل کارشان را زانه می کنند تا از لحاظ داشتن حداقل های فکلی بررسی شود. آثار انتخاب شده، تکثیر می شوند و در صورت امکان برای عده ای یک روز پیش از جلسه فرستاده می شود و عده ای نیز در روز برگزاری جلسه، آثار را دریافت می کنند.

این جلسه چه تأثیری در کتاب دارد؟ آیا آثاری که در این جلسه مورد اقبال قرار می گیرند در انتشارات کانون چاپ می شوند؟

شاه آبادی، ما با امید به اینکه بتوانیم بر تولید کتابهای کانون تأثیر مثبت بگذاریم این جلسه را شروع کردیم. تولید متن با ارزش برای کتاب، خیلی پروتکتیست و این هم یکی دیگر از روشهای ما برای رساندن به کتابهای بازار است. دسته دوم، بیشتر این آثار توسط کارکن، فرایبر این است که اگر اثری مورد استقبال قرار گرفت و افضای جلسه روی آن نظر مثبت داشتند، کار به شورای امور انتشارات ارجاع داده و در آنجا مجدداً بررسی شود. این تفاوت که یک امتیاز نسبت به آن در نظر گرفته شود این قضیه، جهت معکوس هم دارد یعنی اگر اثر کسی در شورا مورد رد و نویسنده اش نسبت به رد اثر اعتراض داشت می تواند آن را در جلسه بخواند و اگر رأینظرات مثبت باشد، اثر مورد شده، بار دیگر برای بررسی به شورا ارجاع داده می شود.

نقاط روشنی می بینم که امیدوارم می کند!

سوسن طاقدیس از چهجای آشنایی است که در این جلسات شرکت می کند. او فکر می کند نویسنده ها و مترجمان به هر حال احتیاج به فضای دارند که درون هم جمع شوند، یکدیگر را ببینند و دیدگاههای هم آشنا شوند. از دوره اول اثرات این جلسه سؤال می کنیم، می گوید: از آنجا که ما همیشه فکر می کنیم هر چیزی باید خوبسالی اجلی تاثیرش را نشان بدهد، همیشه زود می برسیم بحث اثرش چه شده باید انتظار داشته باشیم که هر چیزی زود به نتیجه برسد، به قول معروف باید ده تا ده روزی پس گرفت! این طور جلسات طبق تجربه ای که من داشته ام در دوره ای طولانی به نتیجه می رسد!

این جلسه برای شما چه داشته است؟

طاقدیس، ما هر کدام یک صورت داریم و روبه یک سو طاقدیس، می توانم بگویم، من وقتی کتاب ادبهای می شنیم که هر کدام به سه سوسن می گردند، انگار که می توانم از منظر آنها هم به دنیا و دنیای همه نگاه کنم. و با دیدگاههای دیگران نیز آشنا شوم.

فکر می کنید جلسات اینجینی، بتواند در حل بحران تألیف نقش ایفا کند؟

طاقدیس، بیسیه، دیگر هیچ چیزی از طور که باید و شاید ما را برانگیزد نمی کند. هر جا هم برانگیزگی خودجوشی هست، سابقه و درک کسانی که می خوانند کار کتاب بنکنند، معنویاتی برای آنها در کتابها از همین جلسات آفای نسبت قسه ای طولانی خوانند که همه اعتراض کردند یا وجود طولانی بودن، حوصله کس را

هدیه شریفی

مژگان کلهر

حمیدرضا شاه آبادی

تا به حال چند کتاب از آثار خواننده شده در این جلسه توسط کانون منتشر شده است؟

شاه آبادی، فکر می کنم دویا سه اثر.

فصلت دارید مجموعه ای را داستانهایی منتخب این جلسه

را به شکل کتاب چاپ کنید؟

شاه آبادی، آثار این جلسه در فضاهای کربناگون با مخاطب گروه سنی و حتی انواع ادبی مختلفی جای می گیرند. به همین دلیل به سختی می توان همه آنها را در یک مجموعه جاداضمن اینکه ما می خواهیم نثر، این جلسه را در ردیف آثار کانون ببینیم و قصداً فقط گزارش دادن نیست!

نظرتان شما درباره این جلسه چیست؟ آن را چگونه می بینید و فکر می کنید باید چگونه باشد؟

شاه آبادی، آنچه در مورد جلسات مشابه و نه فقط این جلسه، از روزم، فضای مناسبی برای نقد به دور از هر گونه حس و بغضی است. اینکه به نظرات فدا شده گوش ندهد و از آشنایی گفتارهای مناسبی برخوردار باشد. جوهرت را فاصله شان را با کسانی که سابقه بیشتری دارند درک کنند و می تعریف بگیریم. باید شاکر و استادی بین آنها باشد. حب کاهی احساس می کنم این همه در یک جلسه دست نمی دهد و ناامید می شوم و گاهی هم

سزیرد ولی خوب به نظر من قسه به دوستی درک نشد. چون بسیاری از افراد فضای ذهنی همه آنها نبودند! اما گذشته از این اگر کسانی که در این دسترس، بیاید و در این جلسات ببینند و از نتایج این جلسات مطلع شوند، کسی واقع بین تر خواهد شد. خیلی وقتها شاهد می کنند و آنها می گویند: نه! در حالی که نه خودشان می آیند ببینند که چرا این قسه ما متولد می شوند نه و نظراتشان را به روشنی بیان می کنند که چه می خوانند و اصلاً چرا یک اثر را رد می کنند.

از حواشی جذاب جلسه داستان کانون بگویید.

طاقدیس، تازه شدن دیدارها و کنار هم نشستن هائیک از نتایج این جلسات است. اینکه چهجای را که بیست و پنج، شش سال کارشان بوده ام، دوباره می بینم وقتی می بینم آنها زنده اند، حس بودن در من جریان بیشتری پیدا می کند.

هدیه شریفی از کارشناسی است که در این جلسه حضور دارد. او عقیده دارد که کشور ما در دوران رکود ادبیات است و ادبیات کودک و نوجوان هم پررو همین رکود خواهد بود. شریفی با اینکه در جلسات، بسیار

پرازوی است و به قول خودش گاهی آنقدر انرژی صرف می کند که دیگر آن روز نمی تواند چیزی بنویسد، می گوید من که پنجشنبه آب نمی خورد از این جلسات نتیجه ای بگیریم فکر می کنم به باید روشهای جدیتری اتخاذ کنیم که نسل جوان را وادار به حرکت کند.نسل جوان ما خیلی متعلل و بی سواد است اصلاً چیست و جوگر نیست!فکر اخلاق چیزی نیست که تاکنون اتفاق بیفتد بلکه باید یک روند و جریان کامل را بنظر کشد.

یعنی فکر می کنید این جلسات تأثیر مهمی در خلق شدن آثار نخواهد داشت؟
شهرابی: به نظر من یک عده فقط می آیند کارشان را بخوانند که چاپ بشود، همین ای دوستانمان برنمورد، من یک بار ندیده‌ام کسی کارش نقد بشود و برود دوباره دستااش را بنویسد و بیاید بخواند. نشلی در کار ما حاکم است. همه دوست دارند که یک شب، راه مسافله بروند. **پس نظرات آن است که تعداد آثار خوبمان زیاد نیست!**
شهرابی: ببینید ما این همه جلسه که داریم فقط تعداد کمی از آثار نایب پیدا خیلی و آنها از خود می رسند که واقعاً ما خیلی سختگیریم و اذیت این است که ننشینیم! خیلی و آنها چشم‌مان را می بندیم و حرف نمی‌زنیم و اذیت این است که کار خوب برای چاپ نداریم.

پس چندان این این جلسات امیدوار باشید؟
شهرابی: منظور من این است که برگزار نکنیم یا آموهای این جلسه مشکل دارند، ما بر من حرفی است که ادبیات ما راه به رگو رسافده نویسنده‌های ما کم می‌خوانند کم کار می‌کنند، کم از خوشان انتقاد می‌دهند و به جای اینکه نویسنده باشند، ادای نویسنده‌گی را در می‌آورند، همه همین طوره‌اند، کارها به نیت ضعف است و دوستان، افق‌های نویسی را بله نینشدند و افق‌های گودک، روشناسی اجتماعی، روشناسی گودک و … را نمی‌ناتند.ما حتی به این باور رسیدیم که برای نوشتن، نباید در تهران باشم برای اینکه حتی لوگویی تهران من از من انرژی می‌گیرد، برای اینکه اکسین به قلب و مغز من رسد و همیشه خستام!

مژگان کلهر فکر می‌کند جلسه کانون جدی‌تر از سایر موزگان هفت است. او در پاسخ به اینکه این جلسه برای او چه فضایی دارد، می‌گوید: در این جلسه نویسنده‌هایی را که قبلاً کارشان را خوانده بودم دیدم یا آنرا شنیدم نوشتم، روش نقد کردن و حتی نظرشکرشان آشناتر بودم و درمی‌جویم که این‌ها اندیشه مندند. **این جلسه ادبیات شما را چه اندازه آگاه کرده است؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **حاضرم ادبیات که کارهای جدید شده در این جلسه لروا می‌نویسند؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **در شورای انتشارات کانون نایب‌نمی‌نشیند نظرات خود درباره این اختلاف نظر چیست؟**
شهرابی: کارها، نه انرژی و نه دینار و دماغا داستانی را که در این جلسه می‌خوانم بعدا به نظر خود می‌دهم و در آنجا مستقل از این جلسه، نسبت به کار من نظر داده می‌شود. در شورای ادبیات هر هفتضای چاپ‌بر موافقت کنند و در هر صورت ممکن داستان بیشتر سلیقه‌ای است و انگار که یک جوری با هم درازان نوشته دارند که تو دینار و رقصه من نظر مثبت دهم و من هم بعدا می‌گویم که قصه تو خوب است. مثلا در مورد یک داستان، من حرف می‌زنم که خجل خوب دارم می‌گویند که خوب است و فقط روی نخل یکجایی می‌کنند. در صورتی که نخل که همه داستان نیستند، همه این‌ها در نظر من یک نظر خوب است. کارها به نیت است. آنجا چیزهای دیگری را هم در نظر می‌گیرم.

شما تا به حال چند جلسه در این جلسه خوانده‌اید؟

کلهر: یک بار فقط! **چرا این یک بار فقط؟**
شهرابی: من خوانده ام بیشتر بخوانم اما هم می‌نویسم و راضی نمی‌شوم! احساس می‌کنم داستانی که می‌خوانم در جلسه بخوانم حداًباید چیز خارق العاده‌ای باشد.

فکر می‌کنید چه چیزهایی باید به این جلسه اضافه شود تا بهتر از این باشد؟
کلهر: به نظر باید هر جلسه مشخص بشود که جلسه دیگر چه کسی قرار است قصه بخواند. این طوری آدم با خودش فکر می‌کند که جلسه بعد حداً باید با دست پر بیاید و اگر آله که دیگری به وجود می‌آید تا دوستان، کارهایشان را ارائه بدهند.

و حرف آخر؟

کلهر: خودم دوست دارم در این جلسه حضور داشته باشم. شاید بتوانم تجربه‌های بار تا به این جلسه را به خوبی می‌زنم یا قدم بماند. جلسه داستان است دیگر آدم که نمی‌خواهد شامی کند. فکر می‌کنم می‌خواهیم، یک شب می‌زنیم و جای و شیرینی می‌خوریم!

آخر می‌کنید این جلسات تأثیر مهمی در خلق شدن آثار نخواهد داشت؟
شهرابی: به نظر من یک عده فقط می آیند کارشان را بخوانند که چاپ بشود، همین ای دوستانمان برنمورد، من یک بار ندیده‌ام کسی کارش نقد بشود و برود دوباره دستااش را بنویسد و بیاید بخواند. نشلی در کار ما حاکم است. همه دوست دارند که یک شب، راه مسافله بروند.

پس نظرات آن است که تعداد آثار خوبمان زیاد نیست!
شهرابی: ببینید ما این همه جلسه که داریم فقط تعداد کمی از آثار نایب پیدا خیلی و آنها از خود می رسند که واقعاً ما خیلی سختگیریم و اذیت این است که ننشینیم! خیلی و آنها چشم‌مان را می بندیم و حرف نمی‌زنیم و اذیت این است که کار خوب برای چاپ نداریم.

پس چندان این این جلسات امیدوار باشید؟
شهرابی: منظور من این است که برگزار نکنیم یا آموهای این جلسه مشکل دارند، ما بر من حرفی است که ادبیات ما راه به رگو رسافده نویسنده‌های ما کم می‌خوانند کم کار می‌کنند، کم از خوشان انتقاد می‌دهند و به جای

اینکه نویسنده باشند، ادای نویسنده‌گی را در می‌آورند، همه همین طوره‌اند، کارها به نیت ضعف است و دوستان، افق‌های نویسی را بله نینشدند و افق‌های گودک، روشناسی اجتماعی، روشناسی گودک و … را نمی‌ناتند.ما حتی به این باور رسیدیم که برای نوشتن، نباید در تهران باشم برای اینکه حتی لوگویی تهران من از من انرژی می‌گیرد، برای اینکه اکسین به قلب و مغز من رسد و همیشه خستام!

مژگان کلهر فکر می‌کند جلسه کانون جدی‌تر از سایر موزگان هفت است. او در پاسخ به اینکه این جلسه برای او چه فضایی دارد، می‌گوید: در این جلسه نویسنده‌هایی را که قبلاً کارشان را خوانده بودم دیدم یا آنرا شنیدم نوشتم، روش نقد کردن و حتی نظرشکرشان آشناتر بودم و درمی‌جویم که این‌ها اندیشه مندند. **این جلسه ادبیات شما را چه اندازه آگاه کرده است؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **حاضرم ادبیات که کارهای جدید شده در این جلسه لروا می‌نویسند؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **در شورای انتشارات کانون نایب‌نمی‌نشیند نظرات خود درباره این اختلاف نظر چیست؟**
شهرابی: کارها، نه انرژی و نه دینار و دماغا داستانی را که در این جلسه می‌خوانم بعدا به نظر خود می‌دهم و در آنجا مستقل از این جلسه، نسبت به کار من نظر داده می‌شود. در شورای ادبیات هر هفتضای چاپ‌بر موافقت کنند و در هر صورت ممکن داستان بیشتر سلیقه‌ای است و انگار که یک جوری با هم درازان نوشته دارند که تو دینار و رقصه من نظر مثبت دهم و من هم بعدا می‌گویم که قصه تو خوب است. مثلا در مورد یک داستان، من حرف می‌زنم که خجل خوب دارم می‌گویند که خوب است و فقط روی نخل یکجایی می‌کنند. در صورتی که نخل که همه داستان نیستند، همه این‌ها در نظر من یک نظر خوب است. کارها به نیت است. آنجا چیزهای دیگری را هم در نظر می‌گیرم.

شما تا به حال چند جلسه در این جلسه خوانده‌اید؟

کلهر: یک بار فقط! **چرا این یک بار فقط؟**
شهرابی: من خوانده ام بیشتر بخوانم اما هم می‌نویسم و راضی نمی‌شوم! احساس می‌کنم داستانی که می‌خوانم در جلسه بخوانم حداًباید چیز خارق العاده‌ای باشد.

فکر می‌کنید چه چیزهایی باید به این جلسه اضافه شود تا بهتر از این باشد؟
کلهر: به نظر باید هر جلسه مشخص بشود که جلسه دیگر چه کسی قرار است قصه بخواند. این طوری آدم با خودش فکر می‌کند که جلسه بعد حداً باید با دست پر بیاید و اگر آله که دیگری به وجود می‌آید تا دوستان، کارهایشان را ارائه بدهند.

و حرف آخر؟

کلهر: خودم دوست دارم در این جلسه حضور داشته باشم. شاید بتوانم تجربه‌های بار تا به این جلسه را به خوبی می‌زنم یا قدم بماند. جلسه داستان است دیگر آدم که نمی‌خواهد شامی کند. فکر می‌کنم می‌خواهیم، یک شب می‌زنیم و جای و شیرینی می‌خوریم!

آخر می‌کنید این جلسات تأثیر مهمی در خلق شدن آثار نخواهد داشت؟
شهرابی: به نظر من یک عده فقط می آیند کارشان را بخوانند که چاپ بشود، همین ای دوستانمان برنمورد، من یک بار ندیده‌ام کسی کارش نقد بشود و برود دوباره دستااش را بنویسد و بیاید بخواند. نشلی در کار ما حاکم است. همه دوست دارند که یک شب، راه مسافله بروند.

پس نظرات آن است که تعداد آثار خوبمان زیاد نیست!
شهرابی: ببینید ما این همه جلسه که داریم فقط تعداد کمی از آثار نایب پیدا خیلی و آنها از خود می رسند که واقعاً ما خیلی سختگیریم و اذیت این است که ننشینیم! خیلی و آنها چشم‌مان را می بندیم و حرف نمی‌زنیم و اذیت این است که کار خوب برای چاپ نداریم.

پس چندان این این جلسات امیدوار باشید؟
شهرابی: منظور من این است که برگزار نکنیم یا آموهای این جلسه مشکل دارند، ما بر من حرفی است که ادبیات ما راه به رگو رسافده نویسنده‌های ما کم می‌خوانند کم کار می‌کنند، کم از خوشان انتقاد می‌دهند و به جای

اینکه نویسنده باشند، ادای نویسنده‌گی را در می‌آورند، همه همین طوره‌اند، کارها به نیت ضعف است و دوستان، افق‌های نویسی را بله نینشدند و افق‌های گودک، روشناسی اجتماعی، روشناسی گودک و … را نمی‌ناتند.ما حتی به این باور رسیدیم که برای نوشتن، نباید در تهران باشم برای اینکه حتی لوگویی تهران من از من انرژی می‌گیرد، برای اینکه اکسین به قلب و مغز من رسد و همیشه خستام!

مژگان کلهر فکر می‌کند جلسه کانون جدی‌تر از سایر موزگان هفت است. او در پاسخ به اینکه این جلسه برای او چه فضایی دارد، می‌گوید: در این جلسه نویسنده‌هایی را که قبلاً کارشان را خوانده بودم دیدم یا آنرا شنیدم نوشتم، روش نقد کردن و حتی نظرشکرشان آشناتر بودم و درمی‌جویم که این‌ها اندیشه مندند. **این جلسه ادبیات شما را چه اندازه آگاه کرده است؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **حاضرم ادبیات که کارهای جدید شده در این جلسه لروا می‌نویسند؟**
شهرابی: من تا الان ندیده‌ام. **در شورای انتشارات کانون نایب‌نمی‌نشیند نظرات خود درباره این اختلاف نظر چیست؟**
شهرابی: کارها، نه انرژی و نه دینار و دماغا داستانی را که در این جلسه می‌خوانم بعدا به نظر خود می‌دهم و در آنجا مستقل از این جلسه، نسبت به کار من نظر داده می‌شود. در شورای ادبیات هر هفتضای چاپ‌بر موافقت کنند و در هر صورت ممکن داستان بیشتر سلیقه‌ای است و انگار که یک جوری با هم درازان نوشته دارند که تو دینار و رقصه من نظر مثبت دهم و من هم بعدا می‌گویم که قصه تو خوب است. مثلا در مورد یک داستان، من حرف می‌زنم که خجل خوب دارم می‌گویند که خوب است و فقط روی نخل یکجایی می‌کنند. در صورتی که نخل که همه داستان نیستند، همه این‌ها در نظر من یک نظر خوب است. کارها به نیت است. آنجا چیزهای دیگری را هم در نظر می‌گیرم.

شما تا به حال چند جلسه در این جلسه خوانده‌اید؟

کلهر: یک بار فقط! **چرا این یک بار فقط؟**
شهرابی: من خوانده ام بیشتر بخوانم اما هم می‌نویسم و راضی نمی‌شوم! احساس می‌کنم داستانی که می‌خوانم در جلسه بخوانم حداًباید چیز خارق العاده‌ای باشد.

فکر می‌کنید چه چیزهایی باید به این جلسه اضافه شود تا بهتر از این باشد؟
کلهر: به نظر باید هر جلسه مشخص بشود که جلسه دیگر چه کسی قرار است قصه بخواند. این طوری آدم با خودش فکر می‌کند که جلسه بعد حداً باید با دست پر بیاید و اگر آله که دیگری به وجود می‌آید تا دوستان، کارهایشان را ارائه بدهند.

و حرف آخر؟

کلهر: خودم دوست دارم در این جلسه حضور داشته باشم. شاید بتوانم تجربه‌های بار تا به این جلسه را به خوبی می‌زنم یا قدم بماند. جلسه داستان است دیگر آدم که نمی‌خواهد شامی کند. فکر می‌کنم می‌خواهیم، یک شب می‌زنیم و جای و شیرینی می‌خوریم!

خلق را تقلیدشان بر باد داد

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

۱۳۳

خلق، چه پیشنهاد دارید؟

عزیزانم به نظر من مشکل در اصل قصه است. باید روی کتابها نظرات دقیقتری داشته باشیم، صرف اینکه یک کتاب مشکل ادعاش داشته باشد که خیلی نمی‌شود کتاب خوبی باشد. نظر من شاید لازم باشد وزارت ارشد برای کتابهای ترجمه سهمیه و سقفی تعیین کند برای حل این مشکل باید نینه فرهنگی، نظراتی از افرادی که از این باشد برای این کار به نویسندگهای خوبی که در این راه استراخان خود کرده نواز است. سهل نگاری و سهل‌های که در چاپ‌های پاره‌های قلمی خود دارد نگه می‌ش از حدی‌تری خود می‌زند. دادوداد ایران‌ها در این باره حساسی‌تری از روی قلم‌نقشی شده و حتی متن را از قلم‌ها که نظرات خیلی کتابگهای اولی‌خوان، روزنامه‌ها، نگارنده‌های همین جا بگیریم که حتی ترجمه‌های بعضی از نسخه‌های هری پاتر افشاح است. مثلاً استاد دانشگاه روداد کتاب را می‌دهد به دانشجوهایش و می‌گوید هر کس بی‌مصلحت‌اش از ترجمه کتاب‌های همین وقتی کتاب چاپ می‌شود شما می‌بینید بیست صفحه به بیست صفحه، زتر عرض می‌شود و حتی اسامی شخصیت‌ها نیت نمی‌ماند روزنامه، روزی، روزی، روزی. **در مطروحات این خبر خرد شده بود که کسی در شیراز ادعا کرده‌چ می‌کند روایت هری پاتر از روی دست‌نویس‌های او آورده‌دهد و نوشته است. شما هم این خبر را شنیدیدها؟**

امیران: بله، این آقا ادعا کرده که دست‌نویس‌های او را ولی مثل اینکه این آقا ادعا کرده‌م من داستان مدعی هری پاتر را می‌نامم و به همین دلیل، روایت هری پاتر را از این مدعیان است!

امیران: بله، روایتش بی‌کی کرده بود که دختری در جلسه نشم‌های پاتر وارد داستان می‌شود که نقاب به چهره دارد ولی اصلاً در جلسه نشم‌های پاتر، دختری به داستان نمی‌آید که نقاب بزند یا نداند! این اتفاقات باهم‌چو به بحث کیفیت نیست کتاب و نشر، کتاب مرده هم در این جریانات نقش داشته‌اند. به نظر من ادبیات به عنوان طریقی برای مغز نوشتن روشم را نقاب از نظر او را دریابم این جریان خوب‌اشمی.

آقای نظران درباره تقلیدهای اجنبیتی در حیطه کتاب چیست؟

مژگان: بازار نشر کتاب در حال حاضر به همان افزایش بی‌دلیل تعداد ناشران ما سپاراز ادبیات شده، به نفع کتابت‌ها بودگ تفکک ادبیاتی پیشین، ناشران کشور که به حیطه کتاب آشنا بودند وارد حوزه نشر شدند. ناشران سهمی‌اشکری که وقتی دیدند نمی‌تواند کار خیلی کند، ناشرانکندت به دخان تقلید شدند!

مژگان: فرقی نمی‌کنند! گودک درباره رده ادبیاتی بود بعد از این سده‌ها باید که در اصل شخصیت‌ها باشند. همان کسی که ادبیات تقلید می‌کند، کار خلاقانه است. ناشرانکندت به دخان تقلید شدند!

شما به عنوان ناشر در مقابل این تقلیدها چه می‌کنید؟
شهرابی: من اصلاً نمی‌کنم که بزنم. من خودم است که در این شغل کار نشر، کار خلاقانه است. تنها کتابگ‌های نویسنده از خصوصیات مثبت این شغل این است که خلاقیتش در کار دارد. من به عنوان یک ناشر، با اعتماد، کاراکترهای با طراخی همین خاطر با همکاری یکی از شاعران کاراکترهای با طراخی کردیم به نام می‌نویس کوچولو. قبل از این اولین کتاب‌های من وجودداشت. اصلاً نگاه کنید باز پریده از انواع و اقسام کتاب‌های کوچک را در مورد هری پاتر هم همین وضعیت صادق است.

فکر می‌کنید چه راهکاری برای پیشگیری از این دست سواستفاده‌ها وجود دارد؟

مژگان: به نظر من این هزینه‌های است که ما باید برای آزادی برداریم. ما سعی می‌کنیم حقوقی آزادی را بگیریم هر چند که به همین در ادبیات کارگودک و نوبان مصلحه‌ها هم به همه آنچه روح‌داده، حلقه کنیم و به جایش نگذاریم. حرکت موزون روح‌داده به نظر من باید یک‌نوع‌های مخصوص مکتوبات ویژه گودک و نوبان مرکب از نشانشان نویسنده‌های بزرگ معلم و دیگر شخصیت‌های دین تشکیل دهیم که تنها به خاطر جیشان کار نمی‌کنند و از این طریق به مقرر نگه‌داریم برای آینده گودکان و نوبانان سلامت. انگاره‌های مناسب به جامعه ارائه شود و در ضمن باید در اسفک معروض‌تر، ملاحظه و مراقبت‌های مهربانی حفظ شود.

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

کتاب و فرهنگ و تفریح و سرگرمی

۱۳۳

جامع التواریخ در ده جلد منتشر می شود

خبرگزاری میراث فرهنگی، به زودی ده جلد دیگر از مجموعه کتلهای «جامع التواریخ» با گردآوری و تصحیح محمدروشن منتشر می‌شود. این ده کتاب از بخش «عالم» کتاب جامع التواریخ» نوشته خواجه رشیدالدین فضل‌الله انتخاب شده‌اند.

پیش از این محمدروشن و مصطفی موسوی چهار جلد دیگر از این کتاب را که مربوط به بخش مولان و ترکان است به کمک میراث مکتوب به چاپ رسانده‌اند. این مجموعه در سال ۱۳۷۲ به عنوان کتاب سال شناخته شده است.

محمدروشن که این روزها کار بازنویسی آخرین کتاب از این مجموعه یعنی ایران و اسلام را به پایان رسانده است، درباره این کتاب گفت: «پس از اینکه شیخ فضل‌الله کار تألیف بخش مغل و ترک را به پایان برد با اسرار الحاقیتی جانلین غازان عاں مجبور شد قسمت‌های دیگری هم به کتاب خود اضافه کند. ده جلدی که اخیراً برای چاپ آماده کرده ام مربوط به همین قسمتهای است که شیخ فضل‌الله بعدها به کتاب خود افزوده است.»

به گفته نویسنده کتاب «حمای نامه» دو کتاب «تاریخ هند و سنده» و «فرنگ، باب‌ها و قیصران» از این مجموعه در اولویت چاپ قرار دارند. در مه‌ماه منتشر می‌شوند.

«تاریخ تنی اسرائیل» «تاریخ چین» «تاریخ اغوز» «اسامیان، آل یویه و غزنویان»، «سلجوقیان»، «خوارزمشاهیان» و «سلطریان» دیگر کتلهای این مجموعه هستند که به ترتیب منتشر می‌شوند. روشنی به انتقاد از برخی مغیوبات که در نوشتن اسم کتلهای تاریخی وقت نمی‌کنند از کتاب «مشقات» خود که به تازگی توسط دانشگاه تهران در جشن هفتادمین سال تأسیس این دانشگاه تجدید چاپ شده است، به عنوان نمونه‌ای برای این بی‌دقتی یاد کرده و گفت: «غلب، این کتاب را به صورت «مشقات» می‌نویسند.»

او وضعیت کتابخوانی در میان جوانان را تأسفیکار دانست و گفت: «کتلهای تاریخی بیشتر توسط دانشوران ادبیات و تاریخ، آن هم با اجبار اساتید مطالعه می‌شوند.»

او یک‌جلدی بودن را مشکل اصلی جوانان دانست و تأکید کرد: «در این هفتاد هفاد ساله اگر هر شب زمان نخرام خوابیم بی‌سرمه برد اما اگر بهترین کتلهای راهم دست اغلب مردم بدهی ساعتی برای مطالعه آن وقت صرف نمی‌کنند.»

محمدروشن از چهار ۸۲ به بعد، تدریس را رها کرد و تنها به بازنویسی و تصحیح متون کهن پرداخت.

دفاع از حریم زبان و ادبیات

«ادبیات تطبیقی» عنوان کتابی است تألیف دکتر «مه ندها» با ترجمه دکتر «حجت رسولی» که تابستان سال جاری از سوی انتشارات «آرام»، به چاپ رسیده است. مترجم کتاب، دکتر حجت رسولی، دکتری زبان و ادبیات عرب و عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی است. رسولی در مقدمه ای که بر این کتاب نوشته، از مؤلف این اثر چنین یاد کرده است: «دکتر طه ندا از استادان و محققان برجسته جهان عرب به شمار می‌رود که

عمری را در تحقیق و تدریس در زمینه ادبیات، سوری کرده است. وی رشته زبان و ادبیات عرب را در وطنش - مصر - به گرفت و یادگیری زبانهای شرقی از جمله زبان و ادب فارسی را وجه همت خویش قرار داد و پس از سالها تدریس در دانشگاههای مصر و بیروت، سرانجام در سال ۱۹۹۹ میلادی ستاره عمر او به خاموشی گرایید.

«مه ندها» در کتاب ادبیات تطبیقی، سه زبان اصلی و مهم تمدن اسلامی یعنی: عربی، فارسی و ترکی را محور بحثهای خود قرار داده و ارتباط میان فرهنگ و ادب بر جای مانده از این زبانها و تأثیرگذاری هر یک بر دیگری را به بحث کشیده است.

وی به رقم اینکه عرب تبار است در عموم بحثهای خود کوشیده است با این طریقی و به شیوه ای علمی درباره زبان و ادبیات فارسی دوری کند و هر جا به دیدگاههای نادرست درباره ادبیات فارسی برخورد کرده با حدیث تمام در صدد اصلاح آن برآمده و از حریم زبان و ادبیات فارسی دفاع کرده است.»

مؤلف کتاب نیز در مقدمه مختصری بر «ادبیات تطبیقی» آورده است: «در میان ملت‌های گوناگون جهان هیچ مجموعه‌ای به اندازه ملت‌های مسلمان عرب و ایرانی و ترک با یکدیگر پیوند و تأثیر متقابل نداشته‌اند. ما در مساحت خود در این کتاب به ادبیات این سه ملت نظر داریم. بدیهی است که ما در بحث ادبیات تطبیقی روشی معایر بار روش اروپائیان انتخاب کرده‌ایم که خود، مطالب و انگیزه‌ها و اهداف خاصی را می‌طلبد. محور بحث‌های ما زبان عربی و زبان و ادبیات ملت‌های است

که در زبان عربی تأثیر گذاشته یا از آن تأثیر پذیرفته‌اند و البته در موارد ضروری به پدیده‌های ادبی که از ادبیات ملت‌های مسلمان به اروپا راه یافته است، اشاره خواهیم کرد.»
این کتاب از پنج بخش اصلی تشکیل شده است که عبارتند از: کلیات، جریانات لغوی، جریانات ادبی، رویدادهای تاریخی و مناسبت‌های اجتماعی و سابقه و عوامل تأثیر تمدن اسلامی در اروپا. هر یک از این بخشها، عناوین و رونوس جزیی تری را شامل می‌شوند که از آن میان می‌توان به عنوانهای چون: ادبیات تطبیقی چیست، انگ‌های ادبی در جهان اسلام، شیخ اجل سعدی شیرازی، رابطه میان زبان عربی و فارسی، منسی و شاعران ایرانی، تأثیرپذیری زبان‌های اروپایی از عربی و فارسی و... اشاره کرد. مؤلف، در پایان، فهرست کاملی از منابع و مآخذی که برای تألیف این اثر در دست داشته، تهیه کرده است.

ادبیات تطبیقی در ۲۵۸ صفحه به شمارگان سه هزار و ۱۰۰ نسخه و با قیمت یک هزار و ۸۰۰ تومان به چاپ رسیده است.

مطالعه این کتاب برای دانشجویان زبان و ادبیات فارسی و عربی به ویژه آنان که با موضوع ادبیات تطبیقی آشنایی چندانی ندارند، خالی از لطف و فایده نخواهد بود.

اطلس مساجد و مجتمع‌های خدماتی- رفاهی بین راهی

دو کتاب از سازمان حمل و نقل کشور از مدت‌ها پیش، طرح تهیه شناسنامه راه‌ها و

متسولان سازمان حمل و نقل کشور از مدت‌ها پیش، طرح تهیه شناسنامه راه‌ها و تأسیسات جانبی آن را مطرح کرده و به دنبال اجرای آن بودند. نتایج اولیه این طرح به صورت پایگاه داده‌ها در محیط موسوم به GIS فراهم شده است. در طرح و پایگاه GIS اقلام اطلاعاتی متعددی شامل نوع راه، نوع رویه و تأسیسات جانبی، نظیر مجتمع های خدماتی- رفاهی، مراکز درمانی، مراکز مخابراتی، نمازخانه های بین راهی، جایگاه‌های عرضه سوخت و ایستگاه تفریحی پل، تونل، دیوار ضامن، راهدارخانه ... جمع آوری شده است. نکته جالب توجه در پایگاه مزبور، به روز رسانی مرتب اطلاعات است.

با استفاده از پایگاه اطلاعاتی ایجاد شده، تاکنون «اطلس جاده‌های ایران»، به زبان فارسی

و انگلیسی، با کاغذ مرغوب گلاسه، نقشه‌های یک برگی و چهاربرگی و لوح فشرده راه‌ها، چاپ و منتشر شده است. در اطلس جاده‌های ایران، تعداد ده‌ها هزار نقطه آبادی و شهری ایران، خطوط ریلی، به تفکیک موجود و در دست احداث، فرودگاه‌ها به تفکیک داخلی و بین‌المللی، تعیین جاذبه‌های توریستی به تفکیک آثار تاریخی، فرهنگی و تفریحگاهی، ارائه اطلاعات شناسنامه‌ای راه‌های ایران به تفکیک آثار آذراه، بزرگراه، راه اصلی، راه فرعی، راه شنی، راه‌های یکطرفه و سایر راه‌ها، همچنین اطلاعات مجزای درون و بیرون شهری به همراه نقشه شهرهای توریستی ایران و ده‌ها مورد اطلاعات دیگر، درج شده است.

«اطلس مساجد بین راهی ایران» نیز جدیدترین کتاب منتشرشده با استفاده از نتایج پایگاه اطلاعات جغرافیایی (GIS) است. به گفته مسئولان سازمان حمل و نقل، اگرچه در این کتاب، شناسنامه راه‌ها و تأسیسات جانبی کلیه اماکن مذهبی شامل نمازخانه‌ها، مساجد و امامزاده‌های بین راهی استخراج شده است، اما به علت اینکه وضعیت نمازخانه‌های بین راهی از نظر مساحت بسیار کوچک و پراکنده و از نظر تعداد بسیار زیاد است و نمایش آنها بر روی نقشه‌های مختلف با دشواری مواجه می‌شود، از بین اماکن مذهبی، فقط مساجد و امامزاده‌های بین راهی انتخاب شده است. اطلس مذکور که به منظور اطلاع‌رسانی به مسافران در قطع A5 تنظیم شده، دو بخش دارد. در بخش اول، نقشه‌های استانی هر استان در دو صفحه شامل شبکه راه‌ها بر حسب نوع راه، نماد مسجد، نماد امامزاده، نماد مجتمع های خدماتی- رفاهی، به تفکیک در حال بهره‌برداری و در دست ساخت و همچنین نام شهرها، درج شده است. در بخش دوم، تعدادی از مسیرهای اصلی کشور بر حسب نوع راه و با ذکر فاصله شهرها از یکدیگر و از مبدأ و همچنین فاصله مساجد، امامزاده‌ها و مجتمع‌ها از یکدیگر در قالب نقشه‌های نواری اترسیم شده است.

به نظر می‌رسد، ارائه اطلاعات بهنگام و جامع از جاده‌های کشور به‌عنوان مهم‌ترین زیرساخت توسعه، می‌تواند زمینه‌ساز برنامه‌ریزی ملی برای نگهداری، ساخت، توسعه و افزایش ایمنی کالا و مسافر در جاده‌ها باشد.

جای پای تاریخ بر چهره زن امروز

گفت و گو با دکتر شهبان ابروئی پژوهشگر و استاد دانشگاه

شهبان ابروئی سال ۱۳۴۱ در شهر چابهار آذربایجان فریبی متولد شد. پس از پایان تحصیلات متوسطه، در اولین کنکور سراسری در رشته علوم تربیتی دانشگاه اهستان پذیرفته شد. در سال ۱۳۶۰ موفق به کسب عنوان ممتاز در مقطع کارشناسی ارشد از دانشگاه تربیت مدرس در رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش شد و هجده سال بعد تز خود در رشته فلسفه آموزش و پرورش دانشگاه تهران، مدرک دکواری خویش را اخذ کرد.

گرایش فرعی وی در مطالعات تعلیم و تربیت اسلامی است. ابروئی عضو هیأت علمی دانشگاه و دانشتاسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران و استادیار گروه مبانی همچنین معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه زربور را بر عهده دارد. مقالات و تحقیقات دکتر ابروئی در حوزه زنان به دو دهه پیش بازمی‌گردد. وی مقالات و تالیفاتی در این حوزه دارد که آخرین آنها، کتاب «تجلی بر سر گذشت تاریخی زن» گزارش یافته گفت‌وگویی با ابروئی درباره تحقیقات و پژوهشهای زنان و تلخیص برخی از دستاوردهای او در این زمینه است.

رویکرد شما در مطالعات و تحقیقات در موضوع زن چیست؟
نگاه من به مقوله مسائل زنان، به واسطه رشته تحصیلی‌ام تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش یا رویکردی تاریخی-تجلیی و اهداف وارد کردن موضوع زن در مقوله آموزش و پرورش که حوزه تحصیل و دفعه اول خود من هم هست همواره بوده، اما تا توجه به مبانی اعتقادی‌ام، سمت گیری من در باره اسلام و یافتن دیدگاههای اسلام در این زمینه است. دربارهٔ تاریخ از اسلام است. مقالات مربوط به موضوع زن در نظر من یکی از وجه تحقیقات و تالیفات در مورد زنان را چطور ارزیابی می‌کنید؟

روایتی که من پژوهش در این حوزه را آغاز کردم، آثار زیادی در دسترس نبود. امروزه اکثر مقالات، کتب، نهادها و سازمانهایی که به موضوع زن توجه نشان می‌دهند، نشان از آن دارد که جامعه کاملاً به اهمیت این حوزه و مقوله واقف شده است.

ویکیترد نسبتاً جدید پژوهش از منظر فنیسم که در کشور ما هم ظهور و بروز کرده است. صرف نظر از افراط و تفریطهایی که در سیر تاریخی خود گرفتار آن شده است، در پردهای تاریخی زن و تولید در مانی که در طول تاریخ دیده‌ی تلقی شده و درین حال از موجودیت انسانی بیگانه بود، جریان مبارکی است. اگر چه این جریان در یافتن پاسخ به سوالات بسیار بنیادی و تعریف زن، چندان فرین توفیق بوده و به ویژه فنیسم رادیکال بسیار به خطا رفته و خود تبدیل به یک معضل شده است. نگاه فنیسم در عرصه پژوهش به مقوله جنسیت و تأثیر آن بر فلسفه، دانش و پژوهش، مقوله‌ای بسیار مثبت است. منظورم این نیست که لزوماً تمام این دیدگاهها صحیح است، اما حقیقتاً مسئله این دیدگاهها، مشارکت خامی به تحقیق می‌بخشد تا در واقعیت به مسائل زنان و پژوهش در این حیطه دچار سطحی‌گرایی شویم. خودمان مشاهده می‌شود، پیش از اینکه از یک نگاه زیست‌یاتی متناسب باشد، جنبه اعتراضی در نفی دارد و این خود اشکال دیگری در حوزه پژوهش در مسائل زنان است.

چکری چه نوع تحقیقات و پژوهشهایی را در حوزه زنان خالی می‌بینید؟

به دلیل اینکه پژوهش در موضوع زن و مسائل زنان در جامعه ما مقوله‌ای نسبتاً جدید است، حیطه‌ای وسیع از پژوهش در تمامی اجابت مسائل به زنان خالی است. تکرش و تکریم و تکریم با زنان به عنوان جامعه، قانون‌نمایی از فرهنگ و استاد و این بونگ مدعی است. شکر عبودیت خود و از این دیدن می‌گردد. به همین دلیل از نظر من اولویت اول بررسی و یافتن زیرساختهای نگاه اسلام به زن در مسائل

طرح شده درباره زن است. اولویت دوم، پرداختن به موضوع زن در قانون به ویژه قانون خانواده است. قانون مدنی به ویژه قانون خانواده ما، ضعیفی، ضعیف و حتی منعی از زن به دست می‌دهد.

حوزه‌ای که به آن پرداخته نشده و بی‌تألیف من از آن اطلاع ندارم، موضوع ریشه‌یابی و بررسی مشکلات زنان و نیز مرمان در تشکلهای خانواده‌ای است. آثار موجود در این باره به نقش مادری و نقش همسری زن اختصاص دارد و

در تغییر نگاه نسبت به زن، خطاست که آقایان را تنها مانع ترویج دیدگاههای اجتماعی تازه بدانیم. خانمها هم اگر نکوییم پیش از مردان، اما مقاومتی جدی در مقابل تعاریف جدید از زن نشان می‌دهند که نه از سر بررسی و تعمق، بلکه واکنشی در مقابل حرف تازه است

توصیه‌های مکرر به اینکه بدن باید این نقشها را به نحو احسن ایفا کند. اما معضلات خانواده‌ای که گاه به فروپاشی کانونهای خانواده می‌انجامد، اصولاً مورد توجه محققان نیست. نکته دیگر سوگیری بسیاری از منابع، در نحوه برداشتن موضوع زن است. من متوجه شدم نویسنده‌گان که عموماً در اکثریت بسیار بی‌ایمانی مردان بودند و نه زنان، بسته به اینکه پیش فرضها و باورهای اولیه‌شان در مورد موضوعهای مرتبط به زنان چیست، در برداشت مطالب خود معیار را در جهت آن قرار دادند و پیش فرضها سوق می‌دهند که نگاه شوهرانه یکسان از منابع مختلف، بسته به دیدگاههای قلبی نویسنده‌گان به نتایجی کاملاً متعارض منجر می‌شود.

نکته دیگر، حاکمیت سطحی‌گرایی به مسئله زنان است. منظوم اسامیل نگری در این حوزه آن است که در بررسی مسائل زنان، معمولاً به نقش‌های زنان بسنده کرده و زرفای مسائل را نمی‌کارند. نکته‌ای که همواره مرا به ویژه در آثار منتشر شده درباره موضوع زن در اسلام، آزار داده است، نوع برخورد بسیار ساده جنسیتی-توجهی از طرف نویسندگان علاقه مند به اسلام بوده است. زمانی که به حجم زیادی از آثار زنان و مردان مسلمان مراجعه می‌کردم، این نکته کاملاً مشهود بود که به جای تحلیل و بینش دیدگاههای اسلام و سعی در یافتن ریشه‌ها و مبانی این تعالیم، به ویژه توجه به تأثیر تاریخ در نگاه به زن ضمن تعریف و تسجید و نظام از اسلام، به توجیه مباحث مربوطه بر می‌زدند.

در دای این گرایش‌ها حتی در اظهار نظره‌های برخی از افراد که دیدگاههای ارزشمند و تعیین کننده‌ای، به مقوله زن داشته‌اند مشاهده کردم. در حالی که حقیقتاً اسلام نیازی به توجیه دیدگاههایش ندارد.

وضعیت و نقش دانشگاهها را در این گونته تحقیقات چگونه می‌بینید؟
مأسأله موضوع پژوهش به ویژه درباره مسائل زنان مورد اقبال نیست و به طور طبیعی، موضوعی خارج از حوزه علم و مسئله‌ای حاشیه‌ای تلقی می‌شود. به همین دلیل نیز کمترین پایان نامه‌ای در دوره‌های کارشناسی ارشد و به ویژه دکتری، با رویکردی به مسائل زنان، نوشته شده است. **وضعیت پژوهشها و تالیفاتی را که درباره حضرت زهرا(ع) و معرکی ایشان به عنوان نمونه و الگویی زنان انجام شده است چگونه ارزیابی می‌کنید؟**
معمولاً اولیاتی که درباره ایشان دست به قلم بردند، شاید به دلیل شدت احترام و احساس تقدسی که نسبت به

حضرت دارند، نتوانسته باشند خود را از تعلل آزاد کنند. به حضرت زهرا(ع) به عنوان شخصیتی نگاه نگردد‌اند که باید در وی راه و روش وی، راه رهایی و تعریف زن را در عصر حاضر جست‌وجو کرد.

من شخصاً از بررسی و مطالعه‌ی من و همکارانم این رویکردی که چگونه حضرت زهرا(ع) در این عصر می‌تواند به عنوان الگویی زن مطرح باشد، به پژوهش پرداخته‌ام که امروزه به روزی موفقی به انتشار آن شوم.

مقدمات من در بررسی موضوع این بود که وقتی گفته می‌شود حضرت زهرا(ع) سیده‌التنا، العالمن است، این صرفاً تمجید از ایشان نیست، معنای دیگر این تعبیر آن است که حضرت زهرا(ع) می‌تواند الگویی برای تمامی زنان اعم از مسلمانان و غیرمسلمانان باشد. در معرفی حضرت زهرا(ع)، عصادها به جنبه‌های قدسی و مقامات ویژه ایشان به عنوان یک معصوم توجه شده است. این رویکرد در معرفی ایشان باعث می‌شود، مخاطب، دلم از خود بی‌رسم که امن منظوری می‌توانم از یک معصوم الگوبرگیزم؟، متوجه شده که در منابع دینی شیعه، به دلیل موضوع فقیه خلوت از خاندان پیامبر(ص) او با توجه به اینکه این معصومین به واسطه حضرت زهرا(ع) به حضرت رسول پیوند می‌یابند، تصویر غالب، نگاه میسای و ایالانه بودن حضرت است. وجواب دیگر شخصیت ایشان در سایه این برخورد قرار گرفته است.

و بالاخره سؤال اساسی من این بود که اگر حضرت زهرا(ع) در قرن بیستم زندگی می‌کرد، چه الگویی را برای زندگی خویش انتخاب می‌کرد؟
تفاوت نظر رفتار و گفتار زهرا(ع) استثنای این مخاطبان دوره را حل نمی‌کند، بنابراین باید به دنبال اصول حاکم بر زندگی حضرت می‌روم.

تلاش کردم تا از میان مطالب موجود در منابع دینی درباره حضرت، رفتارها و عملکردهای ایشان را در تشکلهای مختلفی که هر زنی به عنوان فرزند، همسر، مادر و معر یک خانواده، یک عضو جامعه و یک فرد مسئول در حوزه

وقتی گفته می‌شود حضرت زهرا(ع) سیده‌النساء العالمین است، این صرفاً تمجید از ایشان نیست، معنای دیگر این تعبیر آن است که حضرت زهرا(ع) می‌تواند الگویی برای تمامی زنان اعم از مسلمانان و غیرمسلمان باشد

مسائل سیاسی ایفا می‌کند، به تفکیک استخراج و ارائه کند. **جایگاه زنان را در تحقیقات و تالیفات چگونه ارزیابی می‌کنید؟ و چه تهندهائی را متوجه اینگونه پژوهشها می‌دانید؟**
در زمینه تألیف و پژوهش حضور زنان به تدریج پررنگ‌تر می‌شود. نکته‌ای که می‌خواهم در این باره بگویم، آسپهاوار نوع پژوهشهای تازه و جدید یا آن مراجعه هستیم. مأسأله باید اعتراف کنم که خود من در حوزه گسترده مورد پژوهش، زمانی که دیدگاههای جدیدی می‌یابم و آنها را با دوستان فریخته در میان می‌نهدم، مقاومت آقایان را در پذیرش و بررسی و تحلیل آنها را به مراتب نسبت خانمها می‌یابم. من متوجه شدم که در تعریف نگاه نسبت اجتماعی تازه بدانیم، خانمها هم اگر نگوییم پیش از مردان، اما مقاومتی جدی در مقابل تعاریف جدید از زن نشان می‌دهند که نه از سر بررسی و تعمق، بلکه واکنشی در مقابل حرف تازه است.

پیشینه نگارش کتاب «تجلی بر سر گذشت تاریخی زنان» توسط شما چه بود و چه دستاوردهایی داشت؟
زمانی که مشغول موضوع پایان نامه خود با عنوان «دیدگاه تربیتی زن در اسلام» بودم، مطالعات اولیه مرا به شدت تأملید کرد. زیرا امر اجماع به منابع مختلف این ذهنیت را در من ایجاد کرد که همه حرفها گفته شده و من چیز تازه‌ای برای عرضه ندارم، اما گفت‌وگو با استاد

مختلف مرا قانع کرد که آنچه در کتابها به عنوان امور بدیهی درباره جایگاه زن در اسلام تلقی شده، لزوماً صحیح نیست و آنچه باید انجام شود، تردید و سؤال درباره این باورها و بدیهیات است. در این تحقیق متوجه شدم که قبل از پرداختن به جایگاه تربیتی زن در اسلام، باید ببینیم اسلام زن را به عنوان یک انسان چگونه تعریف می‌کند و چه چارچوب و مابینتی برای زن درباره زن از منظر تربیت در اسلام بر این بنا و در چنین بستری معیار خواهد شد. این موضوعات همگی منبع شناخت درباره زن است و این کار نامحلی است که نگاه علمی به موضوع زن را در کنار تأکید بر صرفاً از منظر دین

به مقوله جایگاه زن و نقش او در تربیت و تألیف من در این حیطه، که شناخت زن در تمامی جوانب باید مقدمه نگاه تربیتی به زن باشد. به همین دلیل در مطالعات ابتدا روشناسی اخلاقی زن را بررسی کردم. حاصل بررسی آن بود که روشناسی فقط می‌تواند زنان الگونه که هستند، شرایط محیطی اطرافه بروز ورشد خصوصیات را به آنها داده است خود را بنمایاند و این نظر نمی‌تواند معرف حقیقت وجود

پس از آن به سراغ تاریخ رفتیم. حاصل این جست‌وجو کتاب «تجلی بر سر گذشت تاریخی زن» است که با تأکید بر هویت زن مسلمان نگارش یافته است.

بر اساس تألیف این کتاب از چه منظر به موضوع مورد بررسی پرداخته‌اید؟

در بررسی تاریخی زن منابع متعددی دیده شده آنها یک الگو داشته‌اند و در جامعه بدوی و جزایات آن و زن از منظر ادیان و مذاهب، به همین دلیل با توجه به تفاوتها در زنان در سر گذشت تاریخی که در وضعیت فعلی نشان در جوامع مختلف منعکس شده است، دست به یک دسته‌بندی زدم و تا آنجا که میسر بود تلاش کردم سیر حیات تاریخی هر یک را مشخص کنم. واقعیت آن است که در این قسمت کتاب کار فراوان است. و ویژه درباره زنان دستمدم و ظهور جنبش فنیسم که من به اجمال از آن عبور کردم و دلیل اصلی آن هم تعقل من به جامعه مسلمان زن مسلمان بود، به همین دلیل از یک مرحله به بعد با توجه به اخلاقی که از مجموعه منابع تاریخی گردآوری کردم، تحلیل سیرت و روش تاریخی زن مسلمان را وجهی هست خودمستقیم. در خلال این بررسیها بود که متوجه شدم جای پای تاریخ بر چهره زن امروز چه بسیار سخت و سنگین نشسته است.

چه به جا مانده است؟ چه به جا خواهد ماند؟

یک تحقیق مستند و قابل ارجاع

سید علیرضا میرعلی نقی

هنرستان موسیقی تبریز، نوشته: فرهود صفرزاده، تبریز، انتشارات ستوده، تابستان ۱۳۸۲، ۲۸۱ صفحه، مستند، طرح جلد، کاوه کاووسیان.

در تاریخ موسیقی شهری معاصر، با موسیقی شهری ایرانی از عصر تجدد به بعد، هنرستانها، موضوعی «همیشه پیش چشم» برای موسیقیدانان و محققان بوده است و کمتر موسیقیدانی است که در برابر این نهاد آموزشی، موضعی و نظری مخصوص به خود نداشته باشد. کسانی که هیچ نوع عکس العمل یا اندیشه‌ای در برابر نهاد آموزشی هنرستان و نتایج مترتب بر آن در اشاعه موسیقی ندارند، در واقع دنیای بسیار محدودتری داشته و دارند تا آنهایی که وجود آن را نادیده نگرفته‌اند. می‌توان بدید آمدن هنرستانهای موسیقی را نتیجه مستقیم زندگی شهرنشینی و پذیرش تمام یا بخشی از فرهنگ مغرب زمین دانست. واژه «هنرستان» نیز در واقع، گویا برابر نهادی است از استاد روانشاد روح الله خالقی برای واژه کنسرواتوار.

در هر جا که مظاهری از فرهنگ اروپایی راحت تر پذیرفته شده است، هنرستانها و به ویژه هنرستانهای موسیقی، بیشتر و زودتر رشد کرده‌اند. البته اگر بتوان آنچه بر سر

نهادهای آموزش موسیقی در کشور رفته و ارشد نامید، موانع بر سر راه موسیقی آنگدر زیاده از حد بوده‌اند که هیچ جریان آموزشی- علمی نتوانسته است مدت طولانی به دلخواه ادامه مسیر دهد و به نتیجه‌ای ماندگار برسد.

بعد از تهران، تبریز، به داشتن هنرستان موسیقی شهره یوده است. این نکته که چرا شهرهای بزرگ و غنی از ثروت مادی و پیشینه فرهنگی و سابقه موسیقی (تفریحی و حرفه‌ای) در این صد سال، هنرستان موسیقی نداشته‌اند و تبریز، داشته است قابل تأمل می‌تواند باشد. موقعیت خاص این شهر از لحاظ فرهنگی نیز دلایل کافی برای وجود هنرستان (کنسرواتوار)، ارکسترهای مجلسی و گاه ارکستر فیلارمونیک (اکتراً با نوازندگان مهمان) و وجود هنرمندان کارآزموده در تبریز را می‌کند. تعدادی از موسیقیدانان نامدار ایرانی، چه در عرصه موسیقی دستگاهی و چه در موسیقی کلاسیک اروپایی، در این شهر زندگی کرده‌اند، آموزش دیده‌اند و یا کنسرت داده‌اند. وجود موسیقی‌های برآمده از فرهنگهای مختلف از قبیل موسیقی دستگاهی، موسیقی‌های نواحی، موسیقی ترکیه عثمانی موسیقی کلاسیک روسی و... شهر تبریز را سالهاست سال به عنوان مرکزی از مراکز موسیقی شناسانده بود. با وجود سنگ اندازیهایی علیه کنسرت‌های محدودتری داشته و دارند تا آنهایی که وجود آن را نادیده نگرفته‌اند. می‌توان بدید آمدن هنرستانهای موسیقی را نتیجه مستقیم زندگی شهرنشینی و پذیرش تمام یا بخشی از فرهنگ مغرب زمین دانست. واژه «هنرستان» نیز در واقع، گویا برابر نهادی است از استاد روانشاد روح الله خالقی برای واژه کنسرواتوار.

در هر جا که مظاهری از فرهنگ اروپایی راحت تر پذیرفته شده است، هنرستانها و به ویژه هنرستانهای موسیقی، بیشتر و زودتر رشد کرده‌اند. البته اگر بتوان آنچه بر سر

آقای صفرزاده خوشبختانه از این آفات امروزی عاری است. مطالب به صورت دقیق و ساده‌ای، خلاصه و روشن هستند. اطلاع‌رسانی و ارائه دانسته‌ها بر اساس اسناد و مدارک معتبر بوده که نه آن قسم تحلیلیها و اظهارنظرهایی که معمولاً از سیستم مطبعتی تبعیت نمی‌کنند. بدون دیدن کتابنامه آخرین کتاب هم می‌توان بی‌برد که اطلاعات نویسنده از چه منابع متعددی جمع‌آوری شده و چقدر کار برده است، مهمتر از همه، استخراجاتی است که فقط اهل جست و

تعدادی از موسیقیدانان نامدار ایرانی، چه در عرصه موسیقی دستگاهی و چه در موسیقی کلاسیک اروپایی، در این شهر زندگی کرده‌اند، آموزش دیده‌اند و برآمده از فرهنگهای مختلف از قبیل موسیقی دستگاهی، موسیقی‌های نواحی، موسیقی ترکیه عثمانی، موسیقی کلاسیک روسی و... شهر تبریز را سالهاست سال به عنوان مرکزی از مراکز موسیقی شناسانده بود. با وجود سنگ اندازیهایی علیه کنسرت‌های محدودتری داشته و دارند تا آنهایی که وجود آن را نادیده نگرفته‌اند. می‌توان بدید آمدن هنرستانهای موسیقی را نتیجه مستقیم زندگی شهرنشینی و پذیرش تمام یا بخشی از فرهنگ مغرب زمین دانست. واژه «هنرستان» نیز در واقع، گویا برابر نهادی است از استاد روانشاد روح الله خالقی برای واژه کنسرواتوار.

جو و نوشتن، درمی‌یابند که دستیابی به برخی از این اطلاعات و به ویژه مرتب کردنشان چقدر مشکل است. نمونه آن فهرست اسامی وزری

معارف تاوزاری فرهنگ و هنر در دوره سلطنت پهلوی است. این فهرست که گاه بسیار مورد نیاز محققان می‌افتد، آنجا جایی که نویسنده این یادداشت اطلاع دارد، در هیچ کتابی گردآوری و تدوین نشده است و از این رو، غالباً در نقل تاریخها و با ذکر زمان یا انتساب وزیران پرست وزارت در تاریخ مورد نظر اشتباه می‌شود. اسناد قدیمی که با وضوح و خوانندگی بسیار تهیه شده‌اند، نیز گزینش بی‌شایه مؤلف را در این زمینه نشان می‌دهد. در این کتاب ابتدا نگاهی گذرا به مراکز آموزش موسیقی در تبریز- در دوره پهلوی- شده و بعد از آن چگونگی و روند شکل‌گیری هنرستان موسیقی در تبریز بررسی شده است. بعد از ارائه زندگی‌نامه رؤسای هنرستان موسیقی و دانشسرای هنر تبریز، برنامه آموزشی و نحوه فعالیت مراکز مزبور شرح داده شده و در فصل پایانی کتاب، عملکرد هنرستان موسیقی تبریز، تحلیل و آسیب‌شناسی شده است که بیشتر مطالب آن قابل تعمیم به دیگر هنرستانهای موسیقی در ایران است.

از دیگر مباحث مطرح شده در کتاب، پیشینه اداره کل هنرهای زیبا و وزارت فرهنگ و هنر، رؤسای اداره معارف تا فرهنگ و هنر آذربایجان شرقی، وزرای معارف تا وزاری فرهنگ و هنر کشور، زندگی‌نامه دست‌اندرکاران وقت تجدد در موسیقی و اسامی و... است که باید کتاب را در فصل‌بندیها مرتب و دقیق‌تر کرده باشد.

اگر این کتاب در تهران چاپ شده بود و یا بخش وسیع و درستی داشت، ارزش آن بیشتر برای مردم شناخته می‌شد، گردآوری اسناد و نگارش چنین کتابی در تبریز، خود از همت مردانه‌ای حکایت می‌کند که همان تحقیقات پژوهشگران جوان در سالهای

اگر این کتاب در تهران چاپ شده بود و یا بخش وسیع و درستی داشت، ارزش آن بیشتر برای مردم شناخته می‌شد، گردآوری اسناد و نگارش چنین کتابی در تبریز، خود از همت مردانه‌ای حکایت می‌کند که همان تحقیقات پژوهشگران جوان در سالهای

«ماهور» هفت سالگی را، از سر می‌گذرانند

ماهور، نام نشریه‌ای است تخصصی در زمینه موسیقی که هفتین سال حیات خود را سپری می‌کند. بیست و هشتمین شماره ماهور تابستان سال جاری در ۲۲۲ صفحه و با قیمت دو هزار و ۵۰۰ تومان، منتشر شد. از میان عناوین مطالب این شماره ماهور می‌توان به موسیقی ایران پیش از اسلام، جنبشهای احیای موسیقی، اشعار محلی جامع‌الالخان عبدالقادر مراغی، جستاری در مفهوم موسیقایی زمان از منظر پدیدارشناسی، هارمونی و نگاهی اجمالی به تاریخچه آن، اسناد ادیب خوانساری، آوازخوان بزرگ (گفت‌وگو با ادیب خوانساری)، کتاب موسیقی سیدی، امپراطوری جاذبه و... اشاره کرد. آنتونی شی، لیکهارد نویلر، یولازگر، نامارا، ای. لویگنسون و ژان دورزیک، از جمله پژوهشگران و نظریه‌پردازان خارجی هستند که در آخرین شماره ماهور مطالبی از آنها را ترجمه کرده یا آنها را به گفت‌وگو نوشته‌اند. از میان محققان و مؤلفان وطنی علم موسیقی

نیز، نام علی‌اشرف صادقی، امیرحسین پورجوادی، هومان اسعدی، سیاوش بیضایی، ساسان قاضی و سید محمد موسوی، در فهرست مطالب آخرین شماره فصلنامه ماهور به چشم می‌خورد. پایان‌بخش مطالب ماهور، آن فصلی دیگر است به قلم سید محمد موسوی، یکی از اعضای هیأت تحریریه ماهور. موسوی در آن فصلی دیگر درباره نقد و تقلیدپذیری نوشته است: «ماقتدار باید فهمیده‌ایم و آن را معادلی بی‌اعتبار کردن حریف تصور می‌کنیم گمان ما این است که اگر کسی ایرادات اثری را فعلیتی را گرفت منظورش این است که آن اثر یا آن فعالیت دیگر ارزشی ندارد. با این تصور وقتی از ما ایراد می‌گیرند زود برآشفته می‌شویم و به منتقد می‌تازیم یا شاید از خود مراقبت می‌کنیم تا مبادا نقد شویم، چون آن را همچون توهین تلقی می‌کنیم و خوب می‌دانیم که تحمل آن را نخواهیم داشت. صفحات پایانی ماهور» به معرفی سی‌دها و کتابهای تازه موسیقی اختصاص دارد. علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاع بیشتر از کم و کیف کار این فصلنامه، به آدرس الکترونیکی <http://www.mahoor.ir> یا در تلفن ۷۷۰۶۵۵۳ مراجعه کنند.

انتقال ۳۰ سال تجربه

سید محمد میرکمالی

اهمیت نور و نورپردازی در صحنه تئاتر مانند نقش تاریکی و روشایی در عرصه زندگی ماست، چنانکه بدون وجود نوره، ادامه حیات ممکن و مقدور نیست. از برکت وجود نور است که زمین و آسمان بر ما نمایانده می شود. مصدق که پیش از سه دهه به طراحی و پرودازی نور در صحنه های تئاتر کشور اشتغال داشته، تجارب و ناگفته های خود را از وادی نور و نورپردازی در قالب کتابی با عنوان نور در نتاتر از سوی انتشارات سمت عرضه کرده است. با عبدالخالق مصدق، دارای نشان درجه یک هنری از شورای عالی ارژشیپی هنرمندان کشور، فارغ التحصیل مقطع کارشناسی ارشد کارگردانی تئاتر از دانشگاه تربیت مدرس، استاد دانشکده های هنری و نویسنده و کارگردان نمایشهای صحنای در تئاتر، درباره چگونگی تألیف این کتاب به گفت و گو نشستیم.

انگیزه تألیف این کتاب چه بود؟

مساحت نظری در هنر نورپردازی، یک روی سکه است و اجرای آن در صحنه تئاتر، روی دوم آن. کسب تجربه طی ۳۰ سال نورپردازی در صحنه های تئاتر و ضرورت انتقال این تجارب به نوآمدها، عرصه تئاتر، انگیزه اصلی تألیف این کتاب بود.

تألیف این گستره مخاطبان شما در برگیرنده تمام رشته های تئاتری است و نه فقط نورپردازان. همین طور است. به نظر من، تمام دست اندازان عرصه تئاتر باید از مفهوم نور و نورپردازی، اطلاع داشته باشند. البته در این کتاب سعی کرده ام مطالب به زبانی ساده بیان شود تا مخاطب درک صحیحتر و روشنی از آن داشته باشد. اگرچه این کتاب اثری کاربردی است که با معیارها، اندوها و دانشه های فنی و هنری مجموعه تئاتر ایران، همخوانی دارد که امید است مورد استفاده دانشجویان این رشته و اهل آن قرار گیرد.

یعنی این کتاب اکنون در دانشکده های هنری تفریس می شود؟

بله، از سوی شورای متون درسی، این کتاب به عنوان دو واحد درسی مقطع کارشناسی برای دانشجویان گرایشهای کارگردانی، طراحی صحنه، بازیگری و ادبیات نمایشی در حوزه تئاتر پذیرفته شده و اکنون تدریس می شود.

کتاب نور در نتاتر شامل چند فصل است؟

کتاب را به نشت فصل اختصاص داده ام. فصل اول، تعاریف و تاریخچه و نظریه ها، فصل دوم، وظایف و کاربردهای عملی و اهداف نورپردازی تئاتر، فصل سوم، مراحل کار طراحی و اجرای نور در تئاتر، فصل چهارم، رنگ و نورهای رنگی، فصل پنجم، نور و فضا سازی در تئاتر (فضاهای معنایی و مکانی) و فصل ششم، نوری فناوری نورپردازی، البته امکانات سیستمهای نوری لائزهای وحدت و تئاتر شهر را نیز شرح داده ام.

سویچ چند نمایش هم به کتاب ضمیمه شده است. بله، تصاویری را از نمایشهایی که نورپردازی آنها بر عهده ما بود با اشکال پروژکتورهای موجود و فلیپی تئاتر و پلانهای ترسیم شده نوری... بر این کتاب افزودم تا برای موضوع و شیوه های مطرح شده در عرصه نورپردازی نمونه و شاهد مثال باشند.

از میان کتابهای منتشر شده در زمینه نور کدام را به خاطر دارید؟

تا آن جایی که ذهن من یاری می کند کتابهای: اصول نورپردازی در تئاتر، نور و نمایش، تکنیک نورپردازی در سینما و تلویزیون و فصلی در نور و رنگ، از جمله کتابهای منتشر شده در این موضوع هستند که البته ما از ترجمه مناسب و اصولی بی بهره مانده ایم و هم اینکه در حوزه طراحی نور، کاربردی نیستند.

پس تکیه اصلی کارتان در این کتاب، تجارب شماست.

طی سه دهه حضور در عرصه تئاتر، طراح نور پیش از ۴۰۰ نمایش حرفه ای و دو هزار و دویست برنامه هنری (شامل: تئاتر، موسیقی، نمایشگاه و...) بوده ام که حاصل آن را در این کتاب می خوانید.

آقای مصدق، خودتان هم کار تئاتر صحنه کرده اید؟ بله، ایمن دارم تا فردی به درستی، تئاتر را شناسد، نمی تواند درباره طراحی آن، خلایقی در تئاتر داشته باشد. زیرا طراحی نور یکی از عناصر کلیدی هنر نمایش است.

از نمایشهایی که به صحنه برده اید، نام ببرید. نمایشهای: بازی آخر، آسمانگاه آبی، خون سرخ ققاز، رقص باغی من، همלט و... را به اتفاق دانشجویان و هنرمندان تئاتر به صحنه برده ام و اکنون نیز با همین دوستان در حال تمرین نمایش دودرست- نوشته کربل چرچیل و ترجمه امیررضا کوهستانی هستم و ان شاءالله همین اسامی در

سیستم نورپردازی تئاتر جهان، دارای دستاوردهای قابل تأملی است که متأسفانه اطلاعات و اخبار مناسبی از آن سیستم نوری در اختیار هنرمندان تئاتری کشور ما قرار نمی گیرد. ما هنوز از شیوه های سنتی در نورپردازی استفاده می کنیم

تالار شگفتایی تئاتر شهر آن را به دوستان اران هنر نمایش کشور، عرضه خواهیم کرد. وضعیت نورپردازی در تئاتر ما نسبت به استانداردهای جهانی چگونه است؟ سیستم نورپردازی تئاتر جهان، دارای دستاوردهای قابل تأملی است که متأسفانه اطلاعات و اخبار مناسبی از آن سیستم نوری

در اختیار هنرمندان تئاتری کشور ما قرار نمی گیرد. ما هنوز از شیوه های سنتی در نورپردازی استفاده می کنیم. در حالی که طی سفر پنج سال پیش خود به پایتخت جمهوری ترکمنستان، سیستم یک سالن درجه ۳ اجرای نمایش آنجا را تمام رایانه ای دیدم. یعنی کلیه پروژکتورها از طریق کنترل از راه دور تنظیم می شدند و یک و یک ۷۸ ساله، این سیستم را هدایت می کرد. من با کمال تأسف باید عرض کنم که در تالار وحدت- به عنوان بهترین و مجهزترین سالن اجرای برنامه های هنری کشور- پروژکتورهای کنترل از راه دور نداریم و در دیگر سالنهای تئاتر نیز در این باره وضعیت قابل قبولی وجود ندارد.

در نبود امکانات فنی، حتماً خلاقیات است که شگرفا می شود، درست است؟ همین طور است. اگر از نظر تجهیزات فنی دچار کمبود هستیم، با خلاقیت و عشق و ابتکار عمل، توانستیم این صحنه تئاتر را زیبا، رنگ آمیزی و نورپردازی کنیم. زیرا عوامل انسانی در هنر به ویژه تئاتر، نقش عمده ای بر عهده دارد و پوست که ابزار را کنترل می کند و بر آن، مسلط است. تئاتر کشورمان با همین بضاعت، اکنون در حال رونق و شکوفایی است.

یک طراح نور در تئاتر چه روندی را برای اجرا طی می کند؟ کارگردان پس از انتخاب متن و دعوت از بازیگران، نشستنی با حضور طراحان صحنه، لباس، چهره پردازی، نور و موسیقی برگزار می کند. طراح نور نیز پس از مطالعه نمایشنامه، درباره مکتب، فرم، تاریخ، جغرافیا، ملیت، طراحی دکور و... تحقیق و بررسی می کند و در جریان تمرینهای گروه نمایش، طرح خود را با در نظر گرفتن امکانات نورپردازی (تعداد صحنه های نمایش و تعداد پروژکتورها) به کارگردان ارائه می دهد و صحنه تئاتر را در شب اجرای نمایش، روشن می کند.

چستی هنر

اصول سلسله سخنرانی های که توسط مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، بین سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ برگزار شد، مجموعه مقالاتی است که اکنون تحت عنوان «چستی هنر» منتشر شد. این کتاب که از مقالاتی تحلیلی در زمینه هنر گردآوری شده و در مجموع ۱۲۰ صفحه است، در ۲۰۰۰ نسخه چاپ شده و به قیمت ۱۰۰۰۰ ریال در دسترس علاقه مندان است.

«چستی» «هرگز هنر در دوره مدرن»، «هنر عشق و زیبایی»، «هنر عشق، زیبایی و رونق دوره انجمنی»، «بهران تاریخ و آینه هنر»، «تاریخ و توسعه گفتمان این مکتب» و «توسعه مکتب، شهرام یارزایی، زهرا راهورد، محمد رحیمی و محمد فیضان هستند. در مقاله معماری چستی» «پنجاه (محمد پنهانی) با این توضیح که بناها از ابتدایی ترین صورت تا منطقی ترین شکل خود دارای سه مرتبه اند، به بیان و شرح این مراتب می پردازد: سرباره مرحله ابتدایی ایجاد یک جا است و تنها نیازهای اولیه و بدنی انسان را تأمین می کند. دومین مرحله ایجاد یک یا سه ساختمان «ساز» است که به نیازهای انسان بعد از معنوی موجودی عاقل (حیوان ناطق) توجه می کند. مرحله بعد ظهور «معماری» است که به خواست های بالا و معنوی انسان و شایستگی دیگر از وجود انسان می پردازد. علاوه بر این مقاله، دیگر مقالات این مجموعه نیز خواندنی اند. در زمانه ای که در حوزه مباحث نظری هنر دچار خلأ شدید و در عرصه حسینی باید گفت تلاطمهای از این دست خودمانی اند.

اولین «گفتمان» تاریخ هنر و معماری ایران زمین

گفتمان هنر، دو فصلنامه ای است با موضوع تاریخ هنر و معماری حوزه تمدنی ایران بزرگ که از سوی فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران منتشر می شود. این نشریه، اولین مجموعه ای است که به طور تخصصی تاریخ هنر ایران را مورد بحث و بررسی قرار می دهد و با هدف ارتقاء در کنار مباحث نظری تاریخ هنر به ملاحظات تاریخی هنرهای ایرانی نیز پردازد. در مقدمه نخستین شماره گفتمان هنر آمده است: «درباره مفهومی از ایران در ترکیب تاریخ هنر ایران» همین قدر، اشاره باید کرد که ایرانی که در کنار شنیده از مرزهای سیاسی ایران امروز قرار است و همه حوزه فرهنگ ایران را در بر می گیرد» تاریخ هنر از وضع کنونی آن در آن زمان آغاز می شود. ایرانی و مرزهای ایران نوگن، اولاً شناسایی تاریخ هنر هنر نقد نقی موهان از معماری اسلامی. نمایشهای ایران پس از محمد باقرقلی، نظام الدین سلطان محمد تبریزی، بررسی موضوع پیوند شعر و موسیقی در کتاب موسیقی گیزر. از جمله مقالاتی است که در اولین شماره گفتمان هنر به چاپ رسیده است. گفتمان هنر در این موضوعات مقاله می پردازد: چینی هنرهای تاریخ هنر، موهان از معماری اسلامی. نمایشهای ایران پس از محمد باقرقلی، نظام الدین سلطان محمد تبریزی، بررسی موضوع پیوند شعر و موسیقی در کتاب موسیقی گیزر. از جمله مقالاتی است که در اولین شماره گفتمان هنر به چاپ رسیده است. گفتمان هنر در این موضوعات مقاله می پردازد: چینی هنرهای تاریخ هنر، موهان از معماری اسلامی. نمایشهای ایران پس از محمد باقرقلی، نظام الدین سلطان محمد تبریزی، بررسی موضوع پیوند شعر و موسیقی در کتاب موسیقی گیزر. از جمله مقالاتی است که در اولین شماره گفتمان هنر به چاپ رسیده است. گفتمان هنر در این موضوعات مقاله می پردازد: چینی هنرهای تاریخ هنر، موهان از معماری اسلامی. نمایشهای ایران پس از محمد باقرقلی، نظام الدین سلطان محمد تبریزی، بررسی موضوع پیوند شعر و موسیقی در کتاب موسیقی گیزر. از جمله مقالاتی است که در اولین شماره گفتمان هنر به چاپ رسیده است.

د. دودکار

پیش از یک دهه از تأسیس واحد کودکی و نوجوان دفتر ادبیات و هنر مقاومت می گذرد و این واحد دهه دوم عمر خود را با کارنامه‌ای پربار سپری می کند. داوود بختیاری، به عنوان کسی که از ابتدا در کنار مدیریت این مجموعه پیگیر به ثمر رسیدن کتابهای این واحد بوده و خود نویسنده بسیاری از آثار این واحد است، موفق‌ترین طرخی را که تاکنون در واحد کودکی و نوجوان به چاپ رسیده «قصه فرماندهان» می داند.

این کتابها که نگاهی داستانی به سرگذشت فرماندهان مطرح جنگ دارند، تاکنون چاپ هفتم و هشتم را نیز از سر گذرانده‌اند و با استقبال گرم نوجوانان و جوانان روبرو شده‌اند.

با داوود بختیاری درباره «قصه فرماندهان» گفت‌وگو کرده‌ایم.

باتنی این کار چه کسی بود؟ در اصل جرقه اولیه قصه فرماندهان در ابتدا به فکر چه کسی رسید؟
باتنی این کار دفتر ادبیات و هنر مقاومت به ریاست آقای مرتضی سرهنگی است. جرقه اولین قصه فرماندهان، در واقع سه اثر بوده: از آقای احمد دهقان به نامهای «ماموریت تمام»، «الحظه‌های اضطراب» و «زنده یاد ایران». نوشته‌های آقای دهقان قالب خاص خود را داشتند و بقیه آقایان مجموعه به شیوه و روش دیگری در زمان آقای غفارزاده گان نوشته شد.

معرفی کتاب اخراجی‌ها

یکی از مباحث مهجورمانده در عرصه چاپ و نشر کتب دفاع مقدس، آثاری است که در استانها به صورت خودجوش و بدون حمایت و یا به سفارش مراکز فرهنگی به چاپ می رسد و بعضا آثاری هستند بسیار قوی، خوشخوان و تأمل برانگیز. از آنجا که وقوع جنگ، سیل عظیم انسانها را به جبهه فراخواند و نبروهایی که پا در رکاب جنگ گذاشتند محدود به یک استان یا شهر و شهرستان نمی شوند، گزارش خاطرات جنگ و قلم زدن در این عرصه نیز محدود به دو یا چند نهاد رسمی و یا حمایت شده نیست. کسانی که خود را مدیون جنگ می دانند آسوده نمی نشینند. این آدمها در هر منصب و لباسی باشند و در هر نقطه از ایران عزیز زندگی کنند روزهای پر حماسه جنگ را فراموش نکرده و از آن خواهند گفت و خواهند نوشت.

«اخراجی‌ها» نمونه بارز کارهای استانی است که در تابستان سال ۱۳۸۳ توسط شرکت تعاونی مسکن چماران تیریز به چاپ رسیده است. در این کتاب که به کوشش غلامرضا قلی زاده تدوین شده، با خاطرات سردار شهید حاج احمد محرمی علاقی معروف به «دایی» آشنا می شویم. با آنکه قلی زاده به اندازه نویسندگان پایتخت مشهور نیست و البته به اندازه آنها از مواهب نوشتن استفاده نمی برد اما از عهده کار تدوین این اثر به خوبی برآمده و لطف قلم او خاطرات حاج احد را خواندنی تر کرده است. حاج احد محرمی در سال ۱۳۲۷ خورشیدی در تیریز به دنیا آمد. دوران کودکی را در سناهای پس از سقوط فرقه مکرزوات و حکومت ملی مصدق به همراه تحمل جور زمانه و فقر ناشی از آن به درس خواندن و کار، سپری کرد. تا کلاس هشتم قدیم درس خواند و پس از آن ترک تحصیل کرد.

قصه‌هایی از فرماندهان

در گفت و گو با داوود بختیاری

دور سالیهای گذشته این قصه‌ها تلفیقی از خاطره و داستان بود که به لحاظ فرم به ساختار داستانی اثر لطمه می زد. اما در حال حاضر، این قصه‌ها در عین وفاداری به موضوع، ساختار داستانی تعریف شده یافته‌اند و این موفقیت بسیار خوبی برای نویسندگان این مجموعه به شمار می‌رود.

علت استقبال مخاطبان از این مجموعه چیست؟
این مجموعه قصه مردان شناخته‌شده این سرزمین است. کسی که مجموعه قصه‌های فرماندهان را

می‌خواند با فضای کتاب احساس بیگانگی نمی‌کند. مخاطب می‌داند این آدمها همان کسانی هستند که از ارزشمندترین دارایی خود یعنی از جانشان گذشته‌اند. این قصه‌ها، قصه‌غریبه نیست، قصه هموطن، همشهری و بچه‌مهملای ماست، نکته مهم این است که کسانی که زندگی‌شان در حاشیه این قصه‌ها راگرمی شود، طعاری غیر متعارف ندارند، به اصطلاح تیپ‌سازی و پوزموقیت آنها را برجسته نکرده است بلکه این نوع گرگیش آنها است که توجه مخاطب را جلب می‌کند. شخصیت‌های واقعی این قصه‌ها هیچ وقت کنار خود نمی‌ایستند.

فکر می‌کنید نوشتن برای کودک و نوجوان سخت است؟
کسی که می‌خواهد برای این گروه بنویسد باید چه ویژگیهایی را در نظر بگیرد؟
بله نوشتن برای کودک و نوجوان را کاری بسیار دقیق و ظریف می‌دانم. نوشتن برای نوجوان، ابزار می‌خواهد همه نویسندگان این ابزار را دارند. اما همه نویسندگان به خوبی آن را حفظ نمی‌کنند. منظورم از این ابزار، روح نوجوانی است. این روح نباید غبار بگیرد و باید از هر آنچه که موجب تیرگی و کدورت آن می‌شود، دورماند. ما وقتی از فضای کودکی و نوجوانی فاصله می‌گیریم نوشتن برای این گروه سنی سخت می‌شود. اما مطمئنم با توجه به کارهای موفقی که انجام شده کم نینستند نویسندگانی که دارای این ابزار هستند. به نظر بنده عامل زمان خیلی مهم است. ما در حال حاضر در جهانی زندگی می‌کنیم که اطلاعات و داشته‌ها را در هر زمینه‌ای به سرعت دریافت می‌کنیم پس اصحاب فرهنگ و قلم باید این

اطلاعات را کنند. نوجوان مملکت ما در هر کجای جهان که باشد ایرانی است و به غیرت، آزادیگی، شجاعت و هر آنچه که انسان باغزت را می‌سازد خام ویژه ای دارد. ما نباید در عصر حاضر نوجوانی کتیم. باید زیان روز و عصر خود را در نظر بگیریم و در عین حال برای بافتن زبانی جهانی، زیاد هم هیجان زده نشویم. اگر ما انسانی فکر کنیم، درست می‌نویسیم و درست هم خوانند می‌شویم. پس سعی کنیم صادق باشیم. رعایت این اصل کلید ارتباط با نوجوان است.

آثار دیگری هم از قبل قصه فرماندهان» در حال آماده‌سازی و انجام دارید؟
با توجه به اینکه استقبال از مجموعه قصه فرماندهان» روز به روز بیشتر می‌شود، نویسندگان دفتر ادبیات و هنر مقاومت در حال نوشتن زندگینامه داستانی بسیاری دیگر از فرماندهان سناهای دفاع مقدس هستند. **می‌کنید لازم است مجموعه نکته‌های هست که فکر می‌کنید از این مجموعه خوانندگان «کتاب هفته» از آن مطلع شوند، بفرمایید.**
نکته‌ای که درباره مجموعه قصه فرماندهان» خیلی چشمگیر بوده، رشد قلمی نویسندگان این مجموعه است. در سناهای گذشته این قصه‌ها تلفیقی از خاطره و داستان بود که به لحاظ فرم به ساختار داستانی اثر لطمه می زد. اما در حال حاضر، این قصه‌ها در عین وفاداری به موضوع، ساختار داستانی تعریف شده یافته‌اند و این موفقیت بسیاری برای نویسندگان این مجموعه به شمار می‌رود.

یادداشت محسن مطلق

شناخت اقوام: مرور جنگها

جنگ همواره یکی از تاثیرگذارترین عوامل در زندگی و شکل‌دهی تمدن بشر به شمار می‌رود. است. اگر تاریخ را از جنگها و منازعات خالی کنیم، چیز زیادی برای شناخت انسان و جوامع بشری در گذشته باقی نمی‌ماند. در اصل شناخت اقوام همیشه با مرور جنگهای آنان توأم بوده است.

جنگ برای هر ملتی سینه به ذهنیت و فرهنگ او می‌تواند شوم یا مقدس، نماد سلجوقی یا ترس و وحکی برای سنجش اراده و اطمینان باشد. اقوام گوناگون در طول تاریخ از جنگها و مسلحشوریهای خود حکایتها نقل کرده و قصه‌ها یافته‌اند و اسطوره‌های ملی خود را به واسطه جنگها حفظ و حراست کرده‌اند.

اما تاریخ ملتها و پاپهرنگویم تاریخ جنگها به یک شیوه کلی در ذهن و دل هر قوم ماندگار شده و آن گفتن و نوشتن درباره این موضوع بوده است. دکتر «ریک یوتل» پژوهشگر فرانسوی می‌گوید: جنگ آنگه که پایان می‌یابد دیگر از آن کسی نیست، نه از آن نایب و نه از آن مغلوب. بلکه از آن تاریخ است و پژوهشگران، و مایند دریا، جنگ خودمان بگویم: جنگی نوی قسمتی از تاریخ این سرزمین است و آنها که پادرکاب جنگ گذاشتند، دشمنان این مملکت بوده و هستند. تاریخ از آن هیچ گروه و جناح و نهاد پنداری نیست. جنگ آنگونه که سربازانش را به خدمت گرفت تاریخ نگاران و نویسندگان را نیز به خدمت خواهد گرفت و ما اگر از تاریخ جنگ می‌گوییم و می‌نویسیم نه آثار شیبست هستیم و نه جنگ طلب، بلکه مسحور رو و راههای شده ایم که میان آدمهای جنگ وجود داشت: آشنایی که تنها تاریخ باید درباره آنها قصصارت کند.

اولین اخراج شدن همین بود که در حقیقت به دست تقدیر اتفاق افتاد.

بعدها از خدمت سربازی فرار کرد تا هم در خدمت ارتش پهلوی نباشد و هم به داد خانواده اش برسد. در آبادان، کاشان و تهران مشغول کار شد. اما در نهایت به زادگاهش برگشت. در یک شرکت بزرگ کار کرد و اخراج شد. در کارخانه کبریت‌سازی کار کرد

و اخراج شد. در دانشگاه تیریز کار پیدا کرد و با شعله‌ور شدن آتش انقلاب کارش به تعلیق افتاد.

پس از پیروزی انقلاب، جزو اولین گروه دهه‌ده سپاه تیریز بود که پس از حضور مؤثر در عرصه‌های مختلف، از جمله درگیری با قزاق‌ها و خانهای فتنه‌گر به فاصله‌ای کوتاه، به اقدامی خود خواسته، برای مبارزه با دشمنان به کردستان رفت. پس از شروع جنگ تحمیلی عراق، با عشقی مضاعف راهی جبهه‌های جنوب شد. و آنگاه عمری را در کنار نبروهای آذری و غیرآذری در سناهای مختلف فرماندهی، انجام وظیفه کرد.

حاج احد در بیست و دوم اردیبهشت ماه ۱۳۸۲ در اثر جراحات جنگ به شهادت رسید.

بی شک مطالعه «اخراجی‌ها» برای دوستداران عرصه ادب پایداری خالی از لطف نخواهد بود.

تضاد دولت و ملت

تضاد دولت و ملت؛ نظریه تاریخ و سیاست در ایران، تألیف: محمدعلی همایون کاتوزیان، ترجمه: علیرضا طیب، نشر نی چاپ سوم ۱۳۸۳، ۳۴۰۰ تومان، کسروی و توزیع از ویکیهای آثار دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان است. چاپ سوم کتاب تضاد دولت و ملت، در سال ۱۳۸۳ بهانه‌ای به دست داد تا به معرفی گریانه نویسنده، و اثر او براندازیم. محمدعلی کاتوزیان دانشور دانشگاه کانتکت انگلستان با رشته تضاد دولت و تألیفات متعددی در زمینه‌های اقتصاد، امور ادبی، روش‌شناسی، فلسفه، تاریخ و سیاست از وی منتشر شده است.

دوره جدید شماره ۳۰، شهریور ۱۳۸۳، ۱۹

دوازدهم فرورد مشروطه در ۱۳۰۲ صفحه و با قیمت چهار هزار تومان توسط سید مصطفی تقوی گردآوری شده و به بررسی تحلیلی وقایع دوران مشروطیت ایران از آغاز تا انجام با نکیه برانساند و منابع مشروطه می‌پردازد. «دختر ابراهیم زنجانی زمان، زندگی، خاطرات، نوشته علی ابوالحسنی (منذر) در ۱۳۱۱ صفحه، به شمارگان یک هزار و ۵۰۰ نسخه و با قیمت چهار هزار و ۵۰۰ تومان به چاپ رسید. این کتاب به بررسی زندگی شیخ ابراهیم زنجانی و سر تحولات فکری-سیاسی وی در عهد قاجار و پهلوی پرداخته است.

شده و رمان ایدیلماج نیز در حال انتشار است. آیا این مؤسسه در حوزه ترجمه نیز فعالیت دارد؟ از آنجا که مخاطبان ما بیشتر به منابع داخلی دسترسی دارند، مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران تلاش کرده است تا ترجمه منابع فوری خارجی در حوزه تاریخ معاصر ایران سیر این مطالعات را تکمیل کند. شناخت برخی حوزه‌ها برای ما مشکل است. به عنوان مثال شناخت ساختار درونی حاکمیت آمریکا کاری است که بدون دسترسی به منابع خارجی امکان ندارد. در این راستا این مؤسسه کتابهایی را انتخاب و ترجمه کرده است.

مؤسسه «مطالعات تاریخ معاصر ایران» به دسر حفظ، عرضه و انتشار اسناد و مدارک تاریخی و نیز ایجاد پستری مساعده برای پژوهشهای تاریخی حرکت می‌کند و تاکنون حدود ۱۰۰ عنوان کتاب در این حوزه منتشر کرده است. به منظور آشنایی با فعالیت‌های انتشاراتی این مؤسسه با موسسه حقایق مدیر پژوهش و مسئول انتشارات مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران گفت‌وگو کردیم.

در سال ۱۳۵۳ دانشگاه تهران کتاب «تجارت بین‌الملل» او را منتشر کرد که هنوز هم یکی از بهترین‌ها در مورد این زمینه به شمار می‌رود. مقاله‌های جداگانه در ادبیات، اجتماع، فلسفه و اقتصاد ایدئولوژی و روش اقتصاد، استدلال و روش‌های پژوهش، دولت و جامعه و ایران معاصر، سازه‌های فکری قدرت در ایران، درباره عرف، گروه‌ها، حیات خانوادگی، هفتاد و یک نوشته، به‌ویژه نقد عقاید و آراء قیام شیخ محمد خلیفه، نامه‌های علمی-تاریخی ایران از جمله تألیفات او هستند که در ایران منتشر شده‌اند. کتاب تضاد دولت و ملت در ایران یک مقدمه کوتاه و بازده فصل به اتمام می‌رسد. گزارده پس از بررسی ویژگی‌های علمی نظریه حکومت خوکرامه و نظریه عمومی انقلاب‌های ایران به مفهوم مهم فرد ایزدی و حق الهی پادشاهان در تاریخ ایران می‌پردازد. تحلیل تضاد مشروطه و نقش مصلحت و تضاد جادگاه از کتاب مورد بررسی قرار گرفته و توجه خواننده را به فضای آنارشیسم پس از صدور فرمان مشروطه جلب می‌کند. همین مورد کاتوزیان می‌نویسد: شاید یک آسکارترین نمونه سر باز زدن در طرف از مصالحه باشد، به این معنی که هیچ نتیجه دیگری مگر حذف کامل طرف مقابل به عنوان یک تیروی سیاسی، رضایت یافت نخست برافراز نمی‌شود (ص ۱۷۷)

به این ترتیب به عمق اختلاف مشروطه خواهان و مخالفان مشروطه انداز می‌کند. در شرح و بررسی حکومت پهلوی، هاد کاتوزیان به شرح مفصلیست حکومت پهلوی ابتدایی می‌کند و در صفحه ۳۹ چنین می‌نویسد: اولین پهلوی، مانند همه رژیم‌های پیش از او، زبیمی خودکامه بود. هر چند مذهب طریقه کشیدگی نیز رضاشاه و نیز محمدرضاشاه، در امرها آخر زماندارشاهان حکومت مطلقه و خودکامه خود را مقرر سازند. به‌طور دقیق، دوران سلطنت رضاشاه از ۱۳۱۲ تا ۱۳۲۰ و دوران سلطنت پسرش در فاصله سالهای ۱۳۲۶ و ۱۳۵۶ بوده است. فصل نهم کتاب به تحلیل قیام «شیخ محمد خلیفه» می‌پردازد که نشان‌دهنده شناخت عمیق نویسنده از تاریخ معاصر ایران است. کتاب با تاریخ مالی ایران و پرداختن به مرزهای دولت و جامعه به پایان می‌رسد. تضاد دولت و ملت در ایران در کنار مصلحت‌گرایی قدرت و همچنین اقتصاد سیاسی ایران از جمله آثار همایون کاتوزیان در زمینه تاریخ معاصر است که از کتابهای برجسته و مهم این موضوع به شمار می‌رود.

پژوهشی و چاپ در این حوزه، خوانندگان به دلیل تاریسی و نقص در عرضه کتاب، با مشکل مواجه شده‌اند. همچنین از آنجا که برخی از کارها در حد ملی است، انتشار آن خارج از توان مالی مؤسسه است. هزینه‌های مؤسسه از کجا تأمین می‌شود؟ بخش عمده‌ای از هزینه‌های چاپ کتاب توسط بنیاد مستضعفان و جانبازان تأمین می‌شود.

برای انتشار پروژه‌های سنگین که خارج از توان مالی مؤسسه است، چه اقداماتی انجام داده‌اید؟ برای رفع این مشکل، با سازمان‌های دیگر به صورت مشارکتی اقدام به انتشار می‌کنیم. به این صورت که کار چاپ راه مؤسسه‌ای دیگر می‌سازیم. برای مثال می‌توانیم از پروژه ملی و سنگین دیگری، مطروحات ایران در عهد قاجار نام ببریم که کارهای آن انجام شده، اما این مؤسسه توان انتشار آن را ندارد و منتظر فرصتی است تا امکان همکاری سازمان مؤسسه‌ای به انتشار آن اقدام کند. چرا فقط به موضوعات مربوط به دوره قاجار و پهلوی می‌پردازید؟ ما به معنای خاص، ناشر نیستیم بلکه مؤسسه‌ای مطالعاتی و تحقیقاتی هستیم که با نکیه بر منابع محدودی که در اختیار ماست، اقدام به انتشار کتاب می‌کنیم. وجود منابع بسیار از این دوره باعث شده است که کتابهای بسیاری در این زمینه منتشر شود. در صورتی که اسناد دیگری در اختیار قرار بگیرد، مسلماً تعریف جدیدی در حوزه کاری خود خواهیم داشت و وارد حوزه‌های دیگر نیز می‌شویم.

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران چگونه شکل گرفته است؟ جمع آوری و سامان‌دهی اسناد، در اولویت فعالیت‌های این مؤسسه قرار دارد. پس از آن از سال ۱۳۷۱ بخشهای پژوهش در اسناد تاریخی و انتشار کتاب و نشر به در کار دیگر بخشهای این مؤسسه قرار گرفت.

این مؤسسه تاکنون چند عنوان کتاب به چاپ رسانده است؟ از سال ۱۳۷۱ تاکنون بخش انتشارات این مؤسسه ۱۰۰ عنوان کتاب در حوزه‌های مسائل فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در عصر قاجار و پهلوی منتشر کرده است. همچنین فصلنامه «تاریخ معاصر ایران» نیز در ۲۲ شماره، اسناد و مدارک تاریخی را در قالب مقالات، عکس و... ارائه کرده است. این فصلنامه در ابتدا نام کتاب تاریخ معاصر و بعد از انتشار ۱۳ شماره به صورت فصلنامه منتشر شد. مؤسسه در چه حوزه‌های اقدام به چاپ کتاب می‌کند؟ کتابهای این مؤسسه را می‌توان به کتابهای اسنادی، تک‌نگاری درباره موضوعات مختلف و اشخاص، زندگی‌نامه ماندن زندگی‌نامه شیخ ابراهیم زنجانی، خاطرات رجال، تولید ملی و مرجع برای تاریخ معاصر، روزنامه‌ها و منتظر قاجار، دانشنامه «مانند دانشنامه ایلات و عشایر ایران و موضوعات تاریخی چون تاریخ مشروطه و کودتای ۱۲۹۹ دسته‌بندی کرد.

مخاطبان این مؤسسه بیشتر چه افرادی هستند؟ مخاطبان حوزه تاریخ معاصر و علاقه‌مندان مسائل تاریخی، مخاطبان اصلی ما هستند. بعد از انقلاب کتابهای تاریخی با اقبال بسیاری روبرو شده‌اند و دانشجویان، محققان و علاقه‌مندان به حوزه تاریخ از قشرهای مختلف، بیشتر به سمت این کتاب‌های روری آورده‌اند. مؤسسه تلاش می‌کند بیشتر کتابهایی را که جنبه عمومی تری دارد، منتشر کند و تمام نشرها و طیفها را در انتشار کتاب در نظر بگیرد. به گونه‌ای که فعالیت‌های خود را تنها به متخصصان اختصاص ندهد.

در این راستا چه فعالیت‌هایی انجام داده‌اید؟ برای رفع نیازهای قشر مختلف، راه‌هایی در حوزه تاریخ سیاسی ایران توسط مؤسسه منتشر شده است. تاکنون ۲ جلد زمان با نهای افول‌های پخی او مدار پر دوش منتشر

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران چگونه شکل گرفته است؟ جمع آوری و سامان‌دهی اسناد، در اولویت فعالیت‌های این مؤسسه قرار دارد. پس از آن از سال ۱۳۷۱ بخشهای پژوهش در اسناد تاریخی و انتشار کتاب و نشر به در کار دیگر بخشهای این مؤسسه قرار گرفت.

این مؤسسه تاکنون چند عنوان کتاب به چاپ رسانده است؟ از سال ۱۳۷۱ تاکنون بخش انتشارات این مؤسسه ۱۰۰ عنوان کتاب در حوزه‌های مسائل فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در عصر قاجار و پهلوی منتشر کرده است. همچنین فصلنامه «تاریخ معاصر ایران» نیز در ۲۲ شماره، اسناد و مدارک تاریخی را در قالب مقالات، عکس و... ارائه کرده است.

مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران چگونه شکل گرفته است؟ جمع آوری و سامان‌دهی اسناد، در اولویت فعالیت‌های این مؤسسه قرار دارد. پس از آن از سال ۱۳۷۱ بخشهای پژوهش در اسناد تاریخی و انتشار کتاب و نشر به در کار دیگر بخشهای این مؤسسه قرار گرفت.

این کتاب فهرست کتابی است از اعلام، مقالات و تصاویر ۳۰ شماره فصلنامه تاریخ معاصر ایران. «دوران آستانه انقلاب اسلامی» نام کلی است که به گوش جلال فرهمند در ۱۳۵۸ صفحه، به شمارگان یک هزار و ۵۰۰ کوبیا می‌شود. چهار هزار و دویست به چاپ رسیده است. این کتاب حاوی اسنادی است که شرایط ایران را در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی در سالهای ۱۳۵۷-۱۳۵۶ شرح می‌کند.

«مصرف‌های مسلمانی سوری» در ۱۳۷۲ صفحه، به شمارگان دو هزار نسخه و با قیمت یک هزار و ۲۰۰ تومان منتشر شده است.

کتابهای «ارتباط دانشناخته» بررسی روابط رژیم پهلوی و اسرائیل (۱۳۵۷-۱۳۷۰) نوشته رضا سراج، «حکایت پیر و جوان» نوشته کوروش منصوری و «امه رساله درباره قفقاز» نوشته حسین احمدی نیز در دست چاپ هستند.

«مصرف‌های مسلمانی سوری» در ۱۳۷۲ صفحه، به شمارگان دو هزار نسخه و با قیمت یک هزار و ۲۰۰ تومان منتشر شده است.

کتابهای «ارتباط دانشناخته» بررسی روابط رژیم پهلوی و اسرائیل (۱۳۵۷-۱۳۷۰) نوشته رضا سراج، «حکایت پیر و جوان» نوشته کوروش منصوری و «امه رساله درباره قفقاز» نوشته حسین احمدی نیز در دست چاپ هستند.

ایرج میرزا و بهومیل هرابال

گپ کتاب طبق معمول هر هفته با حرفهای پراکنده شروع شد و پس از تعارفات معمول برای شروع جلسه، موسوی آغازگر گپ این هفته بود البته موسوی در آغاز جلسه اعلام کرد که این آخرین حضور او در این جلسه است و حالا که «گپ کتاب» شکل و شمایل نسبی پیدا کرده دیگر تازگی به حضور در این جلسات نمی‌بیند. او همچنین وعده داد که انشا‌الله از هفته بعد این جلسه با حضور میهمانان تازه‌ای به کار خود ادامه خواهد داد.

موسوی، چندی پیش برای دومین شماره کتاب طنز که قرار است به زودی از سوی دفتر طنز حوزه هنری منتشر شود، مقاله‌ای درباره ایرج میرزا نوشته. برای نوشتن آن مقاله، مجبور شده دیوان ایرج را برای چندین بار بخواند و یادداشت برداری کند. خارج از حوزه مطالبی که در آن مقاله مورد بررسی قرار داده نکاتی درباره ایرج و اندیشه های او در یافتیم که می‌خواهم در اینجا مطرح کنم. ما هیچ وقت به شعر ایرج رویکرد جدی نداشته‌ایم. شاید طنزپرداز بودن ایرج باعث شده که شعر او را جدی نگیریم. در کشور ما این مشکل به طور کلی درباره مقاله طنز وجود دارد. ما هر مطلبی را که نمی‌خواهیم با آن مواجهه جدی داشته باشیم، نام طنز بر آن می‌نهم؛ با این تعبیر که طنز را فقط باید شنید و خندید و از کنارش گذشت.

اما من معتقدم ایرج با آنکه شاعری طنزپرداز است، یکی از جدی‌ترین شاعران روزگار ماست که متأسفانه تاکنون آنطور که بایسته است در سخنان او تأمل نگرده‌ایم.

ایرج در مقطع و دوره تاریخی خاصی در مملکت ما ظهور کرد. از نظر من هیچگاه ظهور یک شاعر یا نویسنده در یک مقطع زمانی خاص، اتفاقی نیست، بلکه من آن را یک نگاه خرافی می‌دانم. شاید از نظر بسیاری، این یک نگاه خرافی باشد. من حتی تصادف درویش خان را با انومیل، خیلی اتفاقی نمی‌دانم. اولین کسی که در ایران با تصادف انومیل جان خود را از دست داد، درویش خان بود. این یک نشانه است. البته توقع ندارم که دیگران این دیدگاه را بپذیرند چون این منظره، منظری علمی به معنای امروزی آن نیست.

به هر حال ایرج در مقطعی عجیب و شگفت از تاریخ ما ظهور کرده. مقطعی که حاصل آن، تقابل و تضاد سنت و مدرنیته به رادیکال‌ترین شکل ممکن بود.

آزاده‌هنده‌ترین ویژگی اجتماعی آن دوره، پیدایی ظاهرین افراطی در میان مردم ماست. دو گروه و جریان فکری آن دوره یعنی پرچم‌داران تجدد و مدافعان سنت، هر دو به شدت ظاهرین و قشری‌گرا هستند. ایرج، ظاهراً در صف مدافعان تجدد و مخالفان و منتقدان سنت قرار دارد و انتقادات جدی و زهرآگین او از سنت، واقعاً تکان دهنده است. وقتی دیوان ایرج را می‌خوانم و به این انتقادات می‌رسیم، احساس می‌کردم در بعضی موارد انگار تاریخ دست نخورده باقی مانده و ما هم در عصر خود به نوعی با مشکلات دوره ایرج دست به گریبانیم و این حقیقت، بسیار تلخ و آزاردهنده است. از آنجا که ظاهرین امروزی فراگیر بوده، حتی فهم ایرج و دفاع او از تجدد نیز، بسیار مایه‌مانه و سطحی است. ایرج در بسیاری از اشعارش علت عقب ماندگی ما را

بی‌آنکه هیچ کدام از آن دو گروه، در جانشان نسبتی با آن دو جریان فکری و سیاسی داشته باشند. از دکتر داوری اردکانی مقاله‌ای خوانده‌ام که با مقطع تاریخی‌ای که ایرج در آن ظهور کرده و دکتر داوری در کتاب «فلسفه در بحران» مقاله‌ای درباره انقلاب مشروطه دارد، ایشان در این مقاله به نکته‌ای بسیار ترازیک و دردناک اشاره می‌کنند؛ اینکه در دوران مشروطه تنها دو طیف و گروه فکری وجود داشته و هنرمندان و روشنفکران و علمای ما هیچ‌گونه اختیاری برای برگزیدن راه سوم نداشته‌اند. اگر از دین متعهدمان ایستادگی می‌کردند و جزو مستبدان به شمار می‌رفتند و اگر از آزادی دفاع می‌کردند به ناچار در درگیری دین و در صف غرب زدگان قرار می‌گرفتند.

غایت حرف متعهدمان آن دوره این بوده که باید پوشش ظاهری زنان را عوض کرد و حجاب را از میان برداشت و یک مقداری هم به ایرانی‌ها درس قائلان و قائل‌نمداری آموخت تا مفهوم آزادی به معنای واقعی اش تحقق پیدا کند. طرف مقابل این گروه هم آنقدر ظاهرین و سطحی نگار بوده‌اند که گمان می‌کرده‌اند تمام دین و فرهنگ و مذهب دینی و قومی ما صرفاً با پوشش ظاهری زنان حفظ می‌شود.

در دیوان ایرج حضور و بروز این تضاد به خوبی آشکار است. در واقع دیوان ایرج زمینی‌ای است که با مطالعه دقیق آن می‌توان به نکات جدی و پدیدگی درباره تاریخ آن دوره دست یافت.

شعبی، درباره کم لطفی به طنز نکته‌ای به ذهنم رسید. فکر می‌کنم این بی‌توجهی و جدی نگرفتن طنز پیشینه‌ای طولانی دارد و حتی می‌توان ریشه‌های آن را در اندیشه‌های ارسطو جست و جو کرد. کتابی به نام «فلاسفه یونان باستان» خوانده‌ام از نویسندگانی ایتالیایی به نام «دکتر شترو». او معتقد است اگر در آینده کسی بخواهد ملت ایتالیا را بشناسد، با مراجعه به کمدیهای «البرینو سردی» بهتر می‌تواند به عادات و خلق و خوی مردم ایتالیا پی ببرد تا با مثلاً فیلمهای «آنتونیونی». نویسنده همین نکته را به آثار کلاسیک هم تعمیم می‌دهد.

موسوی، در دوره‌ای که جریان تجدد در ایران شکست خورده، هیچ شاعری جدی‌تر از ایرج، رفتارها و عادات ژست و ناسند قومی ما را مورد انتقاد قرار نداده است. حتی هیچ کس بهتر از خود ایرج که مدافع تجدد بوده، متجددین را نقد نکرده است. او در یک دوره، به شدت به متجددین حمله می‌کند. ایرج شعری دارد درباره بازسازی و ترمیم آرامگاه فردوسی. از قرائت برای این بازسازی پول هنگفتی هزینه شده بود. در آن دوره معمولاً اینگونه کارها را متجددین و آزادبخوانان انجام می‌دادند. نگاه ایرج به این افراد و عملکردشان، بسیار حیرت‌انگیز است و گاهی به شدت یادآور برخی از اتفاقات روزگار ما. در طول تاریخ همواره واژه‌ها و مفاهیم مقدسی وجود داشته‌اند که بسیار کسان با

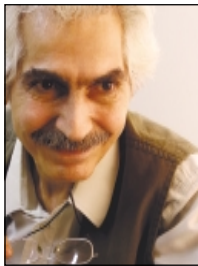
اعتقاد جان خود را بر سر آنها نهاده‌اند و عده‌ای دیگر آن را ملعبه و بازیچه دست خود قرار داده‌اند. ایرج در تعرض به برخی از این مدعیان فرهنگی سروده است؛ یک وجب ساخته آخر تو شب حکیم شاید از خود دو سه پارک دگر آباد کند زنده در قبر کنند اهل ادب را لیکن قبر فردوسی طوسی را آباد کنند ...

شعبی؛ این شعر مرا به یاد تپتی از روزنامه‌ها انداخت اگر بدانان باشد بعد از اینکه آن قطعه ویژه را در بهشت زهرا درست کردند، روزنامه‌ها سبتر زند، «قطعه هنرمندان آماده بهره برداری شده»

موسوی، بله یاد هست. عرض کردم که در مواجهه با بسیاری موارد در دیوان ایرج، احساس می‌کردم تاریخ دست نخورده باقی مانده و به ما رسیده است. شعبی؛ آقای موسوی! نمی‌خواهید درباره ویژگیهای سبکی شعر ایرج صحبت کنید؟ موسوی؛ نه، چنین قصه‌ای ندارم. در این باره دیگران حرف زده‌اند و خوب هم حرف زده‌اند. مثلاً همین مقدمه که دکتر حمدجعفر محجوب در دیوان ایرج نوشته، مقدمه‌ای کامل و مفصل است و تقریباً هر آنچه را که باید، درباره ویژگیهای زبانی شعر ایرج بیان کرده است.

شعبی؛ به نظر شما اینکه ایرج در شخصیت شعری و نه در شخصیت اخلاقی و اجتماعی‌اش، شاعری بدهن و هتاک است. ریشه در چه چیزی دارد. آیا این ویژگی به شخصیت خود ایرج برمی‌گردد؟ اساس این مسئله فقدر به آن بعد اجتماعی که شما در شعر ایرج به آن اشاره کردید، مربوط است؟ موسوی؛ اصولاً طنز همیشه در دوره زوال و انحطاط اجتماعی و تاریخی، نمود ظهور بیشتر پیدا می‌کند. من حتی رکاکت لفظی ایرج را بیشتر نشانه زوال تاریخ خومان در آن دوره می‌دانم و به گمان اگر این زوال و انحطاط وجود نمی‌داشت، این میزان از رکاکت لفظی خیلی اصلاً لازم نبود.

ایوبی؛ ما در دیوان بسیاری از شاعران متقدم از جمله انوری، سوزنی سمرقندی ... نمونه‌های این مسئله را داشته‌ایم. موسوی؛ بله! ولی تفاوت این است که بخش همجویات و هنریات در دیوان شعری قدیم ما بخش اندکی است در حالی که این ویژگی در سراسر دیوان ایرج مشهود است که البته بنده همانطور که گفتم چون هیچ اتفاقی را به دلیل نمی‌دانم این مسئله را در دیوان ایرج یک نشانه می‌دانم. این رکاکت لفظی بازنمایی بخشی از زوال و انحطاط تاریخی ماست. شعبی؛ زبان ایرج در عین فصاحت و بلاغت، به زبان مردم کوچه و بازار هم بسیار نزدیک است. شاید این نزدیکی زبانی هم علتی است برای اینکه بخشی از فرهنگ عامه را وارد زبان شعری خود کرده است. موسوی؛ این نکته مرا به یاد سینمای آمریکا می‌اندازد. سینمای آمریکا پر از فحش و ناسزاگویی است. خیلی زلال است. شاید برای

ایوبی: «تنباهی برهیاها» شاید در فضای اندوهناک و غمباری که دارد به فضای آثار کافکانزدیک شود. در این داستان کتاب زیر دستگاههای پرس از بین می‌رود. نسل کودکان آن دوره، همچون بچه‌های آهنین بزرگی می‌شوند و به جای کتاب خواندن، خمیر کردن کتاب و له کردن آن را می‌آموزند.

باوردپذیری مخاطب است چرا که آدمهای کوچک و بازار معمولاً لایه‌های حرفه‌پایشان فحش هم به کار می‌برند.

راستی این نکته را هم نا‌بدم نرفته بگویم. من جلاپرنامه را به طور کامل نخوانده‌ام. قسمتهایی از آن را در مقالات و کتابهای مختلف دیده و خوانده‌ام. ما در شناخت و فرهنگ خودمان دچار گسستگی تاریخی هستیم. دربارهٔ ایرج چیزهایی می‌دانیم اما جلاپرنامه را که منبع ایرج بوده خیلی نمی‌شناسیم و از آن یاد نمی‌کنیم. ایرج یکی دو جا از این کتاب بسیار با احترام یاد می‌کند. من بهتر است به سراغ کتابی برویم که قرار است امروز جناب ابویی و آقای شفیعی درباره‌اش حرف بزنند.

ابویی، عرض شده که من می‌خواهم درباره اثری از «مهمول هراپاله» نویسنده شهیر چکاسالواکی حرف بزنم. زمانی با عنوان «تنهایی پریهاوه». کتابی درخشان که در ۵۰۰۲صفحه تاریخ مدونی از چکاسالواکی را در اختیار خواننده قرار می‌دهد.

همه ما می‌دانیم که «میلان کوندرا» نویسنده یکتا، در طول زندگی هنری‌اش بسیار تحت فشار بود. می‌دانیم که چگونه از کوندرای فیلساز و استاد دانشگاه و نویسندهٔ اجاره گرگانه فعالیت و کاری را گرفته بودند و حتی لحظه به لحظه مانع رزق و روزی او می‌شدند. کوندرا حتی در خارج از شهر به شغل رانندگی کامیون رو می‌آورد اما باز هم جلوی او را می‌گیرند و سرانجام به سفر به فرانسه تن می‌دهند و در آنجاست که ارزش هنری آثار او معلوم می‌شود. میلان کوندرا، هراپال را بزرگترین نویسنده چک می‌داند و بی‌ذلیل هم این حرف را نمی‌زند. هراپال در «تنهایی پریهاوه»، در ۱۰۵صفحه، سست و مدرنتیه او را در برابر هم قرار داده و ضربه‌های این دو را به یکدیگر جامعه خود، در قالب زبان به تصویر کشیده است. راوی «تنهایی پریهاوه» اول شخصی است. شغل «فرمان راوی داستان، حرف کردن کتابهایی است که به هر ذیلی از رده خارج شده‌اند. او با یک دستگاه پرس کوچک این کار را انجام می‌دهد. از میان همین کتابها بعضی را انتخاب می‌کند و می‌خواند و فرامی‌گیرد. ارسطو، افلاطون و… را می‌خواند. سائر و کامو و… را نیز. و از این دو به عنوان استاد خود یاد می‌کند. در طول داستان، دستگاه کوچک پرس فرمان، تبدیل به غولی می‌شود که حتی می‌تواند ده هزار جلد کتاب را یکجا پرس کند و حالا دیگر افراد زیادی همراه با فرمان داستان مشغول به کار خمیر کردن کتابها هستند. کتابها به راحتی از بین می‌روند و

موسوی: اصولاً طنز همیشه دوره ژوال و انحطاط اجتماعی و تاریخی، نمود و ظهور بیشتتری پیدا می‌کند. من حتی رکاکت لفظی ایرج را بیشتر نشانه زوال تاریخ خودمان در آن دوره می‌دانم و به گمانم اگر این ژوال و انحطاط وجود نمی‌داشت، این میزان از رکاکت لفظی خیلی جاها اصلاً لازم نبود

کارگرها به موقع «شیره» می‌خرند. به موقع موزیک گوش می‌دهند و… در فضای این زمان، در دنیای مدرنتیه این تنها جسم آدمها است که رشد می‌کند و در عوض از رشد اندیشه و تفکر در میان مردم خیری نیست. قهرمان تنهایی پریهاوه، از نظر جسمی ضعیف است اما کار خود را دوست دارد. او همیشه با آنچه نوشیدن توان کافی برای کار کردن و کتاب خواندن در خود ایجاد می‌کند.

اما خواندن، دیگر برای مردم اوسلمنه‌ای جدی نیست. بچه‌ها را به محل کار او می‌آورند تا یاد بگیرند چطور دل و روده یک کتاب را از هم باز کنند و آن را به دستگاه پرس بلعند و بسیاریند تا تبدیل به خمیرش کنند. خمیر کاغذی که در نهایت می‌تواند به یک جیمه شیرینی تبدیل شود. در طول داستان گاهی حس می‌گردد که طغز گزنده هراپال به زبان صادق هدایت در یوف کور نزدیک می‌شود. هدایت هم در یوف کور مسئله تضاد سنت و مدرنتیه را دریافته و مطرح کرده است. موسوی، تاریخ نوشته شدن این کتاب، کی بوده؟

ابویی، این زمان چند بار توقیف شده و حتی به صورت زیرزمینی منتشر شده است. در دوره استالینی، نمونه‌های فراوانی از این مسئله وجود داشتند و مقدمه برای این زمان نوشته شده اما هیچ کدام اطلاعات جامعی درباره نویسنده به ما نمی‌دهند. فقط از این حرف میلان کوندرا نقل قول شده که «هراپاله» در سال ۱۹۴۲متولد شده و ۱۹۹۲ نیز در گذشته است. هراپال برخلاف میلان کوندرا و بسیاری از نویسندگان چکاسالواکی، با اینکه بشدت تحت فشار بود، کشورش را ترک نکرد و همانجا ماند. شاید یکی از دردهای این نویسنده این بوده که بسیاری از آثار چاپ شده‌اش پیش از توزیع، تبدیل به خمیر کاغذ شده است. مثلاً زمان «جوانانه» این نویسنده که از قرار کتاب درخشانی بوده و گویا هراپال حتی وقت بازیوسی آن را هم پیدا نمی‌کند، به همین سوزش دچار شده است.

در «تنهایی پریهاوه» لحظاتی داستانی شکنتی وجود دارد. این لحظات به قول میلان کوندرا خاص زمان است. گویی چنین لحظاتی را به هیچ زبان هنری دیگری نمی‌توان بیان کرد و اگر هراپال می‌خواست این لحظات را در هر قالب دیگر بریزد بدون شک ارزش و زیبایی این لحظات از بین می‌رفت.

موسوی: جناب ابویی! درباره مترجم و ترجمه این کتاب صحبت نگردید!

ابویی، مترجم کتاب پرویز دوایی است که یکی از سینمایی‌نویسان مطرح ماست. من شخصاً سینما را از آقای دوایی و جمشید ارجمند یاد گرفتم.

آقای دوایی ساهلاست که در خارج از کشور به سر می‌برد و شاید طولانی بودن این دوره و دوری ایشان از مرکز زبان فارسی باعث شده که فارسی را…

موسوی: از یاد ببرد؟

ابویی، نه! فارسی را از یاد نبرده. اما به گمانم این کتاب می‌توانست درخشانتر از این ترجمه شود. در بعضی موارد- البته نه به معنای دست بردن در اصل ترجمه- وقتی در بعضی جمله‌ها تغییرات کوچک و اندکی اعمال می‌گردد، می‌دیدم که متن کتاب روان‌تر می‌شود.

نکته‌ای به خاطر آمد و آن هم گرفتاری بیشتر مترجمان مابه آوردن جمله‌های مرکب طولانی است. این جمله‌ها در زبان فارسی جایگاهی ندارند. بیشتر این مترجمان یک جمله پایه می‌آورند و بعد چند جمله پیرو به دنبالش! شاید یکی از علتهای اصلی این مسئله متن و ترجمه‌های انگلیسی باشد. جمله‌های طولانی

و مرکب از ویژگی‌های زبان انگلیسی است که متناسبانه مترجمان ما این جمله‌های طولانی را عیباً به فارسی بر می‌گردانند.

خوشبختانه «تنهایی پریهاوه» مستقیماً از زبان چک ترجمه شده است و این باعث می‌شود که احساس کنیم این کتاب را به زبان اصلی می‌خوانیم. آقای دوایی واقعاً تحت تأثیر این رمان بوده و سعی خودش را برای ترجمه آن به کار بسته است. ای کاش آقای کاخی-البته شاید این اجازه را به خودش نداده- ویرایشی بر

شفیعی: تفاوت دیگری که این نویسنده با کافکا دارد، در بحث نرم است. کافکا در رمانهایش مضامین را کاملاً

دراماتیزه می‌کند. ولی در «تنهایی پریهاوه» ما بیشتر با روح مطلب و فضای مایخولیایی ایجاد

شده در مان مواجهیم. حالا نمی‌دانم این فضا چقدر از طریق ترجمه آقای دوایی قابل انتقال بوده

ترجمه این کتاب انجام می‌داد. فکر می‌کنم در آن صورت همین نکته‌ها و اشکالات اندکی که در ترجمه کتاب هست، وجود نمی‌داشت و در نهایت کار خیلی عالی‌تر از آب در آمد.

آقای دوایی معادل فارسی آن را بسیار به جا و دقیق برگزیده‌اند. پارادوکسی که در عنوان «تنهایی پریهاوه» وجود دارد، نکته بسیار جالبی است. شفیعی، تا آنجا که من به یاد دارم در مقدمه‌های موجود برای کتاب، کار این نویسنده را با کافکا مقایسه کرده‌اند. به نظر شما این تعبیر تا چه حد درست است؟

موسوی: در این صورت آقای ابویی با اشاره به هدایت و مقایسه یوف کور او با این رمان به نکته کاملاً درستی اشاره کرده‌اند.

شفیعی: همینطور است! آقای ابویی! از نظر سبک و فضا و بویژه از نظر دیدگاه، کار هراپال چقدر به کار کافکا نزدیک است؟

ابویی، اشاره خوبی کردید. این نکته از نکاتی بود که می‌خواستم درباره آن صحبت کنم اما گویا فراموش شد.

«تنهایی پریهاوه» شاید در فضای ادوختاک و

غمیازی که دارد به فضای آثار کافکا نزدیک شود. در این داستان کتاب، زیر دستکهای پرس از بین می‌رود. نسل کودکان آن دوره، همچون بچه‌های آهمن بزگ می‌شوند و به جای کتاب خواندن، خمیر کردن کتاب و له و اعتبار است و اندیشه به فراموشی سپرده شده و… اما فضای این داستان در جاهایی او کافکا جدا می‌شود. مخصوصاً آنجا که نویسنده به آینده چشم دارد. او امیدوار است. در پایان کتاب می‌گوید: اگر چه این کتابها زیر دستگاک پرس له می‌شوند و از بین می‌روند اما همانطور که خون مسیح از بین نرفته و تبدیل به شرابی سمیلیک در مراسم عشاء ربانی شده، این واژه‌ها و کتابها نیز چون از عشق سرچشمه می‌گیرند، از بین نخواهند رفت.

هنگام خواندن «تنهایی پریهاوه» در جای‌جای کتاب، اشکم سر از زیر می‌شد. چند تا از کتابهای من هم قبل از انقلاب، مقوا شدند. بعد از آن گاهی که دوستان شیرینی می‌خریدند، می‌گفتند شاید مقوای این جیمه شیرینی تکه‌ای از «غیف باطل» دو باشد.

فهمول هراپال، اعتقاد دارد که ادبیات و بویژه رمان ماندگار است. چون ادبیات در نتیجه وجود عشق تجلی پیدا می‌کند. هراپال، در این کتاب از زبان قهرمان رمان، به آثار زیادی از نویسندگان مختلف اشاره می‌کند. از عقده روزمرگی «سیرف» یاد می‌کند. از کامو و سائرتر مثال می‌زند. در باره ستایش جنون آراسموس، سخن می‌گوید و چون با موضوع این آثار درگیر بوده او هر کدام از این نویسنده‌ها باطله در تحلیلی ارائه می‌دهد.

قهرمان داستان وقتی می‌بفشد به جسم اعبیت داده می‌شود و روح آدمی از یاد رفته است. کنار می‌کند و کارش را رها می‌کند. در

شده در فضا، مواجه می‌شویم. او واژه را از خمیر تمام اندیشه آدمی می‌داند.

شفیعی، تفاوت دیگری که این نویسنده با کافکا دارد، در بحث درام است. کافکا در رمانهایش مضامین را کاملاً دراماتیزه می‌کند. ولی در «تنهایی پریهاوه» ما بیشتر با روح مطلب و فضای مایخولیایی ایجاد شده در مان، مواجهیم. حالا نمی‌دانم این فضا چقدر از طریق ترجمه آقای دوایی قابل انتقال بوده.

ابویی، نویسنده این رمان، آینه‌ای در برابر ما روایت می‌کند تو خود نیز می‌دانی. اما من می‌گذارم و می‌گوید آنچه را که من برای تو دوباره آن را به تو می‌گویم تا از یاد نبری که کتاب و اندیشه چه قدرتی دارند و این قدرت را دست کم نگیری.

در این کتاب از کتش و واکنشها، بکه خوردنها، مسخ شدنها و آن سوزنهایی که در آثار کافکا گویی حرف را بر تن آدمی حک می‌کنند، خبری نیست. چرا که به گمان من «هراپال» نویسنده‌ای روشنفکرتر و به عصر و دوره ما نزدیکتر است.

شفیعی، من با دیدن این کتاب کمی جا خوردم. چنین کاری را از دانقه آقای دوایی، بعد می‌دانستم. به نظر می‌رسد آدمی که هاکس و هیچکاک ترجمه می‌کند، ترجمه تنهایی پریهاوه، خیلی با مذاقتی سازگار باشند.

ابویی، اتفاقاً به جز ناصر تقوایی، دو شخصیت درخشان در سینما داریم که از نوشتن به سینما رسیده‌اند! پرویز دوایی و مرحوم بیژن خرسند. این دو نفر از داستان‌نویسی به سینما رسیدند. شفیعی، البته من داستانهای آقای دوایی را خوب ندانم ولی حتی در همان قصه‌ها هم نمی‌توان این کار را پیش‌بینی کرد. هر چند درک پیچیدگی‌های ذهن آدمی، از عهد ما خارج است.

پروتکل واکسنها Vaccins Protocol

این کتاب راهنمای بارزشی برای فرایندهای طراحی، تولید و تشخیص واکسنهایی است که در مقابل عوامل عفونت‌زا شامل ویروسها، باکتریها و انگلها به کار می‌روند و برای محققان و توسعه‌دهندگان صنعت واکسن‌سازی بسیار سودمند است.

در ویرایش دوم این کتاب که یک ویرایش تجدیدنظر شده، به‌روز شده و بسط یافته از این کتاب راهنمای آزمایشگاهی است. از یافته‌های جدید مکتب‌نمای مولکولی برای طراحی متفقی در توسعه صنعت واکسن‌سازی استفاده شده است.

در این کتاب، پژوهشگران، تکنیکهای قابل اجرایی را برای توسعه و تولید واکسنهای زنده تضعیف شده و واکسنهای توکسینی با ساختار پروتئینی یا قندی غیر فعال شده، خوانند یافت. مطالب جدید این ویرایش شامل فصلهایی با موضوعات، دو نقل و ویروسی جدید، باکتریهای تولیدکننده اسیدلاکتیک، شرکت مولکولهای تلفیق‌کننده اینی و واکسنهای DNA پلاسیدی، ساختار کمپلکسهای چهارپای برای نشان دادن پاسخهای سرمی و پروتکل‌های عملی آنتی‌بادها و کاربرد تکنیکهای کامل ژنومی برای طراحی واکسنهاست.

این کتاب، همچنین شامل فصلهایی برای توضیح تکنیکهای معمولتر برای فرموله کردن واکسن، تولید و برآورد پاسخهای اینی و در نهایت شناسن میزان تولید و ضمانت کیفی واکسن در آزمایشهای کلینیکی است. این کتاب از سوی انتشارات Humana Press روانه بازار کتب علمی شده است.

شیمی جدید the new chemistry

کتاب حاضر، کلی جالب و جذاب در علم شیمی نوین است که به پیشرفتهای سی سال اخیر در حوزه شیمی می‌پردازد و نتایج آخرین تحقیقات دانشمندان را در زمینه تئوری و تجربی بازرگی کند. کتاب شامل هفت فصل است که به موضوعاتی از قبیل کشف عناصر جدید، روشهای جدید ساخت مواد طراحی بارها و مواد مختلف می‌پردازد. همه نویسندگان این کتاب از برندگان جایزه نوبل شیمی هستند که با روشی جذاب و قابل فهم و همراه با عکسها و تصاویر و نمودارها به تفصیل و تحلیل موضوعات مورد نظرشان پرداخته‌اند.

این کتاب، می‌تواند برای دانشمندان علوم پایه و سایر کسانی که به شناخت شیمی جدید علاقه مند هستند سودمند باشد. ادواردف مارکوس، پرفیسور شیمی و برنده جایزه نوبل ۱۹۹۲ می‌گوید: این کتاب در یک مجلد شامل طیف وسیعی از موضوعات شیمی است و با مطالعه چند فصل از آن به راحتی می‌توان اینگونه قضاوت کرد که کلیه مطالب به‌روز هستند و به روشی شرح داده شده‌اند که تمام قوانین شیمی و مسائل مربوط به آن را بررسی می‌کنند. نویسنده این کتاب Neta hall است.

مولکولهای حیاتی

Molecules of life and mutations

این کتاب چشم‌اندازی به ساختار و عملکرد صد و سی مولکول از مهمترین مولکولهای حیاتی و میانگش آنها با مولکولهای دیگر بازشاء داخلی یا خارجی است که این میانگشها با تصاویر سه بعدی ساختارهای اتمی آنها نشان داده شده است و در واقع نویسنده، این مجموعه شگفت آور از مولکولها را فراهم کرده و آنها را با وضوحی مبهوت کننده و زیبا با استفاده از نرم‌افزارهای مدل‌سازی مولکولی و اتمی، مجسم کرده است. این تصاویر همراه با توضیحات کوتاه، آشنایی خواننده را با پدیده‌های زیستی موجودات سالم و بیمار بیشتر می‌کند. این کتاب نوشته schwarz است و از سوی انتشارات Amazon چاپ رسیده است.

گزارش کتابخانه دیدنی

هستی خیری

کتابخانه تصویری جامعه و علم، کتابخانه‌ای است در درجه اول دیدنی و بعد خواندنی! چرا که برخلاف سایر کتابخانه‌ها که ابتدا باید مطالب و نوشته‌ها را در آنها جست‌وجو کرد و پس از آن تصاویر به کمک نوشته‌های آید، در این کتابخانه تصاویر حرف اول را می‌زند. شما می‌توانید هر گونه اطلاعات را بر اساس موضوع دلخواهتان از طریق تصاویر جست‌وجو کنید و سپس مطالب مربوط به آن را بخوانید.

کتابخانه تصویری جامعه و علم (espp) در موزه علم انگلیس و در لندن واقع شده است. این موزه کتابخانه‌ای دارد با اعتباری جهانی و بسیاری از اسناد و مدارک معتبر در زمینه‌های مختلف علمی و روند تغییرات علوم و فنون از قرن ۱۸ به بعد را می‌توان در این کتابخانه به دست آورد. کتابخانه تصویری جامعه و علم نیز در همین محل راه‌اندازی شده تا آنچه را که در موزه‌های علمی و کتابخانه‌های علمی می‌گردد در قالب تصاویر و عکس به علاقه‌مندان نشان دهد. در کنار آن بیننده می‌تواند اطلاعات تکمیلی را از طریق مطالب درج شده در زیر عکس به دست آورد. عکسهای این کتابخانه را می‌توانید در آدرس www.scienceand society.co.uk ببینید.

پیش از ۱۵۰ کلکسیون تصویری دارد و بیش از ۷۰ هزار عکس در وب سایت آن به صورت Online قابل مشاهده است.

برای دیدن عکسها ۳ راه وجود دارد: در بخشی به نام category تمام عکسها بر اساس موضوعات کلی تقسیم‌بندی شده‌اند که این عنوانها عبارتند از: رسانه‌ها، پزشکی و سلامت، طبیعت جهان، شخصیتها، مکانها، علم و تکنولوژی، جامعه، صنعت و حمل و نقل. هر کدام از این بخشها نیز شامل زیربخشهای متعددی است. به عنوان مثال در بخش رسانه، عکسهای مرتبط با سینما و تلویزیون در قالب زیربخشهای خود موزه‌ها، گالری‌ها و... قابل مشاهده است.

مراجعه‌کننده می‌تواند در شاخه علم و تکنولوژی، عکسهای هر شاخه علمی را که مدنظر داشته باشد، ببیند. در بخشهای صنعت و حمل و نقل نیز سوبیشرفت صنعت از زمان استفاده از سنگ چخماق تا ساخت سفینه‌ها و در میان عکسها دیدنی است.

به این ترتیب با انتخاب زیرشاخه‌ها، عکسی برای مخاطب نمایش داده می‌شود که در کنار آن توضیحاتی هم نوشته شده است. در بخش دیگری با عنوان subject ۳ موضوع مرتبط با عکس به مخاطب معرفی می‌شود که با کلیک کردن روی هر کدام از آنها امکان مشاهده عکسهای تکمیلی را نیز خواهید داشت.

در قسمتی به نام keywords نیز واژه‌های کلیدی و مرتبط با عکس را که انتخاب کرده‌اید، وجود دارد که از این طریق نیز به عکسهای مرتبط با موضوع دلخواهتان دسترسی‌یاد می‌کنید. ضمناً منبع تهیه عکس نیز در بخش credit وجود دارد.

در کنار این تصاویر، امکاناتی برای کاربر در نظر گرفته شده که بتواند عکسها را به ترتیبی که می‌خواهد نظم دهد و یا حتی نکاتی را در کنار یک عکس نوشته و سپس آن را برای فرد

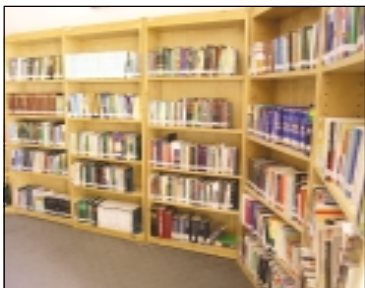
دیگری email کند. (این امکانات را در lightbox جست‌وجو کنید).

البته جست‌وجو از طریق طبقه‌بندی شاخه‌های مختلف، تنها راه ممکن برای کاربر نیست و راههای دیگری هم وجود دارد.

تکسوتوبا

از مهمترین بخشهای این کتابخانه کلکسیونهای آن هستند که چند مورد از پر بیننده‌ترین آنها به شرح زیر است:

علوم معاصر، این مجموعه شامل اسناد و

در اختیار بیننده قرار می‌دهد. **موزه علم** این مجموعه شامل نسخ خطی، مقالات، عکسها و نقاشیهای مرتبط با پیشگامان مختلف در زمینه‌های علمی، پزشکی و صنعتی است. همچنین در این بخش مجموعه‌ای از نامه‌های افراد معروف چون ملکه ویکتوریا نیز نگهداری می‌شود. **NASA** شامل مجموعه تصاویری از فضا و اکتشافات جدید در زمینه علم فضا است که توسط ناسا تهیه می‌شود.

گالری‌ها

یک بخش دیدنی دیگر این کتابخانه گالری‌های موجود در آن است. تعدادی از گالری‌ها در وب‌سایت کتابخانه، به صورت online در دسترس مراجعه‌کنندگان قرار دارد. از جمله گالری‌های کامپیوتر، پرواز اولیه انسانها و طنز و کاریکاتور. در هر کدام از این گالری‌ها یک آلبوم عکس وجود دارد که با کلیک بر روی هر کدام از آنها اطلاعات کاملی در رابطه با عکس و محل عکسبرداری در اختیار بیننده قرار می‌گیرد.

در ضمن، این کتابخانه در کشورهای فرانسه، اسپانیا، کانادا، هلند و روسیه نمایندگی دارد که به علاقه‌مندان خدماتی ارائه می‌دهند از جمله ترانس‌پرت‌هایی که از عکسها تهیه شده است و به صورت آنلاین در اختیار مراجعه‌کنندگان قرار می‌گیرد. حتی اگر نتوانستید از میان این همه عکس آنچه را که مورد نظرتان است پیدا کنید، می‌توانید عکس مورد نظرتان را سفارش دهید تا آن را برای شما تهیه کنند.

مهم تاریخ راه آهن را به تصویر کشیده‌اند. **کتابخانه موزه علم** این مجموعه شامل هزاران تصویر از کتابهای قدیمی موجود در کتابخانه موزه علم است. از جمله کتابهای نادری که قبل از سالهای ۱۸۰۰ چاپ شده‌اند و در میان آنها می‌توان کتابهای افرادی چون کوپرنیک، اسحاق نیوتن و گالیله را نیز پیدا کرد. **موزه ملی عکس، فیلم و تلویزیون**: در این کلکسیون می‌توان عکسهای دید که یک تاریخچه تصویری از روزهای نخست عکاسی با فیلمبرداری تا پیشرفت آنها در دنیای امروز،

مراجعه‌کننده می‌تواند بر شاخه علم و تکنولوژی، عکسهای هر شاخه علمی را که مدنظر داشته باشد، ببیند. در بخشهای صنعت و حمل و نقل نیز سوبیشرفت صنعت از زمان استفاده از سنگ چخماق تا ساخت سفینه‌ها در میان عکسها دیدنی است.

به این ترتیب و با انتخاب زیرشاخه‌ها، عکسی برای مخاطب نمایش داده می‌شود که در کنار آن توضیحاتی هم نوشته شده است.

مردارک تصویری از تحقیقات و آزمایش‌ها در علم جدید است که شامل آزمایشات پزشکی، کلونینگ، DNA، انرژی و... است.

شخصیت‌شناسی: هزاران عکس، نقاشیهای برجسته و نقاشی از دانشمندان، صنعتگران، پزشکان و ورزشکاران دنیا در این مجموعه وجود دارد. **موزه راه آهن ملی**: در این مجموعه بوسترهای راه‌آهنهای کشورها دیگر که توسط انگلیسی‌ها تهیه شده، موجود است. همچنین شامل اسناد و مدارک تصویری از ابتدای راه‌اندازی راه آهن و رشد آن تا زمان حاضر است. این کلکسیون شامل بیش از یک میلیون نگاتیو از منابع رسمی و غیر رسمی است که به صورت نقاشی، چاپ سنگی و عکس، وقایع

خاتم صدر، تازه چه خبر؟

والله چه عرض کنم!خبرها، ظاهر آو باطناً(۱)دست شمس!.

در زمینه کارهای تازه‌ای که به چاپ سپرده‌اید یا قصد چاپ آنها را دارید برپیمان بگویید؟

آخرین اثر تک‌مجله در عرصه چاپ و نشر کتابی بود در ارتباط با مرحوم صابری شامل گذری کوتاه و تحلیلی بر زندگی‌نامه و آثار ایشان و منتهی از نوشته‌های جدی و طنزشان که شهریورماه اسمال توسط انتشارات گل آفتاب چاپ شد. این کتاب، از سری کتابهایی است که این نشر در زمینه طنز آوران معاصر کشورمان منتشر می‌کند.

پیش از آن هم، هم‌زمان با نمایشگاه کتاب سال جاری، مجموعه‌ی طنز با عنوان «ده- مثل نغمه» از سوی نشر ثالث چاپ شد. که گزیده‌ای از آثار چاپ شده‌ام در نشریات لیشتر گل آفتاب رویکرده به انتقال مفاهیم انسانی در عرصه طنز بود. پیش از آن هم…

خیلی ممنون اگر اجازه فرمایید، به «پس از آن» پردازیم. در حال حاضر چه کارهایی را در دست تدوین یا چاپ دارید؟ شنیده‌ایم که می‌خواهید کتاب بیست سال با طنز» را با تجدید نظر کلی، دوباره چاپ کنید.

هم بله و هم خیر. وقتی تدوین بیست سال باطنز» را در سال ۱۳۷۹ به پایان بردم و در سال ۱۳۸۱ چاپ شد، نظرات صاحب‌نظران و فعالان طنز، لزوم بازنگری بر مطالب بخش «طنز مطوع‌عانی» کتاب را ایجاب می‌کرد. این بود که به بررسی مستقل و

دوباره بخش «طنز مطوع‌عانی» پرداختم. انگار بخواهم دوباره کاراز تدوین کنم. از اول نشستم و منابع را دوباره بازنگری کردم، حتی نمونه آثار را دوباره بررسی و انتخاب کردم. بخشهایی را حذف و بخشهایی را اضافه کردم. به معرفی نشریات جدید یا آنها که از قلم افتاده بود، پرداختم و اتفاقات سال ۱۳۷۹ به بعد را در آن گنجاندم و نتیجه، کتاب مستقل و متفاوتی شد که آماده چاپ است.

آیا بخشهای دیگری هم به آن اضافه کرده‌اید؟
بخش «طنز در نشریات دانشجویی» که از سالهای ۱۳۷۶ به بعد شاهد رشد آن بودیم، و بخش «طنز در نشریات مجلی» را به عنوان بخشی از طنز مطوع‌عانی کشورمان که معمولاً در سایه نشریات سراسری قرار می‌گیرد و چه‌جا کمتر دیده می‌شود، به کتاب اضافه کردم.

یعنی کتاب جدید، صرفاً به طنز مطوع‌عانی می‌پردازد؟

طنز ویلاگی را هم شامل می‌شود. زمانی که نگارش دوباره کتاب را آغاز کردم، پدیده ویلاگ و ویلاگ نویسی در جامعه اینترنتی امروز، به دوره رشد و گسترش خود رسیده بود. طنز، بخش قابل توجهی از مطالب ویلاگها را تشکیل می‌دهد و حساسیت دست‌اندرکاران طنز آرا، طبله‌چسبندگی سنی و اجتماعی کاربران اینترنت، این حساسیت را دوچندان می‌کند. با توجه به بسط دایره نفوذ ویلاگستان در جامعه، بررسی چهره طنز امروز بدون بررسی طنز ویلاگی، بی‌شک بررسی کاملی نیست. بنابراین با هدف بررسی تحلیلی ویژگی‌های این گونه ادبی در دنیای دیجیتال، بخش مجزا و مفصلی را در زمینه طنز در ویلاگستان، در این کتاب گنجانده‌ام.

کار در چه مرحله‌ای است؟
مدون و حرف‌چینی شده و آماده است. می‌ماند فقط آ مدن‌رفتن، و در رضم چاپ و نشر کتاب نشستن. یاد چاپ بیست سال با طنز» که می‌افتم، چهارستون بدلم با ۸۸ درجه ریشتن می‌رزد!

وقتی درخت از گربه پایین می آید

خاتم‌صدر

نمی‌دانم اگر این «کتاب‌شنه» جایگزین آن کهنه اجنبی (که حاضر نیستن حتی یکبار آن را به زبان پارسی آوردن) شد. الان ما چه خاکی سرمان می‌ریختن. ملا خاندان واقعاً است. می‌رویم و می‌نشیم. تو می‌گفت کتاب‌شنه فارسی، هنوز چیزی نگفتن از ریختن می‌فهند که برای کتاب‌شنه آمده‌ام. تازه اگر هم نهندش، زل می‌زیم تو چشم‌شاد و می‌گویم: کتاب‌شنه امی‌فهند. لقمه دهن ما همین کتاب‌شنه است. اصلاً آن چیزی که آنها می‌گویند از گلوی ما پایین نمی‌رود. از همین حالا هم به آنها بگویید، براندن‌ن همین طور برای ما نه‌اجم فرهنگی

برفستند (هی) ما همه دمیسه‌های آنها را حتی شده با اینبات بخش می‌کنیم چه اشکالی دارد ملا به جای کهنه کارکنان بگویم: «تصویری خند، خند، دار از کسی یا عروسی که بر عی خصوصیات‌دن آن برچسب شده است». درست است کسی طوالتی است اما در عوش به قطع و قطع فر هنگی، کمک و دست اجتناب را از فرات فر هنگ و زبان و مدان گناه کرده‌ایم البته گاهی برای آنکه آنگار نکندند ما با مظاهر تمدن و پیشرفت و مدرنیسم و اینها مخالفیم، تخفیف‌هایی می‌دهیم و از واژه‌های اجتناب با رعایت کلیه موازین شرعی و اخلاقی استفاده

می‌کنیم و اگر در حد مشارکت با آنها باشد، حرفی نادریم. حتی ملل همین کهنه قلم کارکنان و در حد به اشعار و غزلیات و تنهائی کسی از مواد اولیه اش را درانی است خیلی هم ممتنی دارد و نوشتن هم هستن «کارکنان و»، یعنی کارکنی به کتب که «کتابت را به یونی» بنویزند. البته بعضی‌ها نوشته‌اند: تو کسی از کتابت را بگویند با کارکنان که آن هم برای خودش حرفی است. می‌دانید اگر این اشعار هم صورت نگرفته بود، الان لا بد بودیم از چه جایگزینی برای آن استفاده کنیم؟! ملاحظه کنید معرفی همین کتاب مورد بحث را در آن صورت، مجموعه [عبارات و جملات کنونی] که در آن واژه‌ها به صورت طنز به کار می‌روند و در آن از نابینایی تفاوت زبان (به ویژه زبان پارسی یا پارچه‌ای زبانی) استفاده‌های فراوان می‌شود.های ویژه‌ی شاپور یا عنوان «قلوب را با قلبت میزان می‌کنم» به چاپ

هد- مثل تفاهم

گفت و گو با رویا صدر

تلاشهایی که اینجا و آنجا در زمینه طنز انجام می‌گیرد، متأسفانه سازمان یافته و مرکزیت یافته نیست و همچنین انعکاس آن بسیار محدود است. متأسفانه طنز، در جامعه ما، حتی به مرحله تحقیق هم که برسد، «طنز» انکاشته می‌شود. این‌حالی که همه ما می‌شود، این‌حالی کار نشده طنز، چقدر زیاد و متنوع است

وضعیت چاپ و نشر را در زمینه تخصصی طنز در جامعه امروز چگونه می‌بینید؟

آمار نشان می‌دهد سهم کتابهای انتشار یافته طنز، چه در بخش تألیف و چه تحقیق، و حتی ترجمه، در قیاس با بخشهای دیگر، بسیار ناچیز است. به خصوص با قفر شدید منابع تحقیقی طنز ما چه هستیم و تعداد کتابهایی که در زمینه تحقیقات طنز چاپ می‌شوند و می‌توانند به عنوان منبع مورد استفاده قرار بگیرند، انگشت شمار است. تلاشهایی که اینجا و آنجا در زمینه طنز انجام می‌گیرد، متأسفانه سازمان یافته و مرکزیت یافته نیست و همچنین انعکاس آن بسیار محدود است. متأسفانه طنز، در جامعه ما، حتی به مرحله تحقیق هم که برسد، «طنز» انکاشته می‌شود. در حالی که همه ما می‌دانیم زمینه‌های کارناشنده طنز، چقدر زیاد و متنوع است.

منظوران از زمینه‌های کارناشنده طنز معاصر است یا سخن شما زمینه‌های دیگری را هم در بر می‌گیرد؟ می‌شود مثال بزنید.

ببینید! شهریور ماه سال جاری، سفری به هند داشتم

تصویر: مجله «تلاش»

و با اسامیند و دانشجویان دیارتمان زبان فارسی چند دانشگاه در دهلی نو، در زمینه طنز امروز ایران، نشستهای داشتم. می‌دانید که هند و ایران پیشینه فرهنگی و تاریخی مشترک دارند و حتی در مقاطعی، زبان رسمی و دولتی هند، فارسی بوده است. شب حتی اسامیند، به بحث طنز که می‌رسیدیم، علی‌رغم داشتن اطلاعات آکادمیک از طنز و به خصوص از طنز کلاسیک، شناختی از طنز امروز ایران نداشتند. اطلاعات آنها، به عید، حافظ، سعدی و بزرگان طنز کلاسیک محدود می‌شد. اگر هم اطلاعاتی داشتند، حسه و گریخته بود. خیلی علاقه‌مند بودند و از طنز امروز ایران بیشتر یادگند و با نمونه‌های طنز امروز فارسی آشنا شوند.

می‌دانم که طنز، ترجمه پذیر نیست، به ویژه اینکه در آثار طنز از صناعات ادبی و بدیعی و ایهام و استعاره می‌رود. می‌خواهم اینجا اضافه کنم که حتی یک گونه آشنا به زبان فارسی نیز در گذشته دیگر دنیا، بسیاری از آثار طنز امروز ما را نمی‌فهمد. چون طنز، یک گونه ادبی به شدت اجتماعی است و مسائل آن مخصوص همان جامعه‌ای است که می‌بازد. طنز آن آفریده شده است. افرادی که می‌بازد آنها صحبت کرد، خیلی دشمن می‌خواست فرهنگ اصطلاحات عامیانه فارسی را بخوانند و با زبان عامیانه فارسی روز آشنا شوند. تا بتوانند لطف طنز امروز فارسی را درک کنند.

خوب، قطعاً این گرفتاری را فارسی زبانهای دیگر نقاط دنیا هم دارند. شاید ابتدایی‌ترین کاری که می‌توان انجام داد، چاپ منتهی از آثار خوب و خواندنی طنز امروز جامعه ما، همراه با معرفی چهره‌های شاخص طنز به موجب عنوان طنز فارسی است. خارج از کشور باشد که موجب نوعی داد و ستد تبادل فکری و فرهنگی در زمینه طنز خواهد بود. این را می‌شود یکی از شعار زمینه‌های کارناشنده طنز دانست.

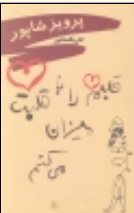
(مجموع)

پروژه شاپور گفته بود: «بعضی‌ها هنگام تولد، می‌میرند و با کمک «بهدا» عمران صلاحی دربارش گفت: «شاپور، همان پانکس است» او با زرد جایی دیگر گفت: «کارکنان و کتابی است که می‌تواند آن را از هر جا که دلتان خواست بخوانید حتی از آنجا چند نمونه از کتابکنان و برای این کتاب را که نمی‌توانستی تو بنم، تفکر - ارتباط دارند»
میان تل می‌کنم

۱. دکتر حیات و دست کردی برای یک فرم غلطنامه‌ای تریب بدعت و ضمناً نکات را روی آن ذکر کند.
۲. هر روز صبح منتشر می‌شود.
۳. تل از مقررات این سنگ قبر در روی سنگ قبرها، را دیوها، نظریونها بدون ذکر ما خطا آنها آسود است.
۴. بهی در پشت سنگ قبر است.
۵. ایضا «بهدا» بر تنه قبر است.
۶. ایضا «بهدا» در سنگ قبر ملات است»
۷. محل تولد و تاریخ تولد از سنگ قبر شماره ۱۴ مطالعه فرمایید.
۸. در پایان بد نیست که بدانید این سنگ قبر دارای مقدمه‌ای است به نقلی هم از مقدمه «سیاسن حرفه‌ای به نام: ???»
۹. تاریخ بر تاریخ تولد دارد.
۱۰. عاشق کافه سینه حسنه که حرفهای قلم دروغگر را باور نمی‌کند.
۱۱. اسامیند ادبیات از نوشته‌های روی سنگ قبرش هم فقط دسترسی می‌گیرد.
۱۲. کافر حسنه کرم بلاست که حتی عزم به آن دسترسی ندارد.

۱۳. در اندازهای دارم که لسل کافه سفید را در آینده تهدید می‌کند.چون خوشبخت هرگز سر را از زوری کافه بند نمی‌کند.
۱۴. واژه‌ها پس از استعمال می‌میرند.
۱۵. وقتی بر تاریخ جراحی می‌آید می‌کنم همه واژه‌ها دورش جمع می‌شوند.
۱۶. عشق حسنه نیست سبزه‌بخت نوشته‌های روی سنگ قبرها به عهد بگیرم.

۱۷. در نسخه دومتهدار «جدلات و تصادفات» منتهی شده است.

حسن انوشه
نویسنده، محقق

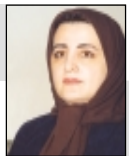

فریبا فرزاده‌صبر
ضرب‌المثل‌های موضوعی

عاشورایی فعالیت داشته‌اند. زندگینامه شاعران و بررسی شیوه بیانی، سبک سخن، نقاط قوت شعر این شاعران و ارائه نمونه‌ای از اشعار آنها از مواردی است که در این کتاب به آن پرداخته‌ام.

کار این کتاب را به سفارش پژوهشگاه شهید محلاتی قم انجام داده‌ام. در حال حاضر این اثر در مرحله فیلم و ریزک است و به‌زودی روانه بازار کتاب خواهد شد.

این روزها کزیده‌ای از اشعار محمد غرماشهری (شاعر طنزپرداز) را به دفتر طنز حوزه هنری سرده‌ام. تا آنجا که می‌توانم دفتر طنز حوزه هنری می‌خواهد مجموعه‌ای را با نام «طنزآوران امروز

کیومرث منشی‌زاده
شاعر

کتابی در دست چاپ دارم که در برگیرنده مساحبه‌هایی است که در طول ۲۰ سال اخیر با من انجام شده است.

احتمالاً ناشر این کتاب مؤسسه «آوای شیاهنگ» خواهد بود.

ایران منتشر کند که از این مجموعه گردآوری اشعار محمد خورشاهی و کزیده آثار نظم و نثر منوچهر اخترامی برعهده من است که مجموعه آقای اخترامی هم همین روزها به نامم می‌رسد.

علاوه بر این در حال گردآوری مجموعه‌ای از ضرب‌المثل‌ها هستم. تفاوت این مجموعه که تا به امروز قریب به دو هزار صفحه‌اش از آن آماده کرده‌ام با دیگر مجموعه‌هایی از این دست (فی‌الاحتمال اتمال و حکم دهد خدا) یا قدوه نیک جعفر شهری در این است که به صورت موضوعی تنظیم شده است و امکان دستیابی مخاطب به ضرب‌المثل مورد نظرش را آسان می‌کند. ویژگی دیگر این مجموعه این است که ضرب‌المثل‌های تازه و امروزی را نیز که در دیگر مجموعه‌ها نیست به آن افزوده‌ام.

حمید هنرجو

شاعر کودک و نوجوان

مجموعه شعری در دست چاپ دارم با عنوان «اسم تو یعنی بهاره» موضوع و محور اشعار این

در حال حاضر یک کتاب سه جلدی آماده چاپ دارم که در آن به شعر عاشورایی پرداخته‌ام. این کتاب بذکراه است از سده سوم هجری تا دوران معاصر. درباره کسانی که در حوزه شعر

تأثیه آخر

عطریشیان دریاد

این مجموعه برگزیده‌ای از داستانهایی سی و پنج نویسنده زن مشهور جهان است که توسط اسدالله امیرانی ترجمه شده است. از این مجموعه قبلاً کتاب «دلیله» از سوی نشر نقش و نگار منتشر شده است.

این ناشر کتاب دیگری را با عنوان «پسران نوجوان نوشته مایکل گوربان زیر چاپ دارد. این کتاب که مهدی فرچه‌چاه دانی آن را ترجمه کرده است، به دوران نوجوانی پسران از دیدگاه ادیان مختلف می‌پردازد.

نوشته و تقدماهی در باره پیشگامان هنر معاصر ایرانی

این کتاب نقد و بررسی آثار نقاشان و معماران معاصر است که توسط محمد شمشانی گردآوری و تألیف شده است. شمشانی در این کتاب با مسعود غرشاهی، مانگو گرگوریان، محسن وزیري مقدم، صادق تیریزی و دیگر نقاشان و معماران گفت‌وگو کرده و بر آثار آنان نقد نوشته است. همچنین این نویسنده با فلاسحین نامی و مهدی حسینی درباره آثار هوشنگ پزفکنیا، مهرداد سپهری و حسین کاظمی گفت‌وگو کرده است. این کتاب توسط نشر آگاه منتشر می‌شود.

منتقدان بزرگ مسیحی

نوشته هاشم کرنگ و ترجمه سعید گرواند است. کرنگ در این کتاب از هفت شخصیت تأثیرگذار در مسیحیت مانند پولس، اورجن، آگوستین، آکویناس، لوثر، شلایر مارتس و باقر سخن می‌گوید. این کتاب در پنج فصل تقسیم‌بندی شده است. فصل اول و دوم این کتاب درباره پولس و الهیات او و اورجن است. در فصل سوم و چهارم کتاب از آگوستین و آکویناس سخن رفته است. کرنگ در فصل پنجم این کتاب درباره مارتن لوثر و دیدگاه او در باب آموزش، فیض و آزادی کلیسا بحث می‌کند.

منتقدان بزرگ مسیحی، از انتشارات قصبه‌سرا به چاپ رسانده است.

ناسخ التواریخ

جلد ششم تا نهم «ناسخ التواریخ» یا «پایره» با تصحیح جمشید کیاقتربه بازار عرضه می‌شود. این چهار جلد دنباله «ناسخ التواریخ» یا «پایره» است که تاریخ خلفا، صحابه و اصحاب رسول اکرم را شامل می‌شود. نشر اساطیر، دو سال پیش جلد اول تا پنجم ناسخ التواریخ «پایره» را منتشر کرده بود.

قصه‌هایی برای خواب کودکان

داستانهای این کتاب زیر نظر شورای برنامه‌ریزی مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا، توسط ناصر یوسفی و کینا کرگانی از میان قصه‌های داخلی و خارجی انتخاب شده است.

در این مجموعه قصه‌های ملل، قصه‌های کهن پارسی و قصه‌های کلاسیک (تاریخی) مورد استفاده قرار گرفته است. قصه‌های حاضر، گنجینه قصه‌های صلح و دوستی و پیام صلح و تفاهم و احترام، برای کودکان است. این اثر به‌زودی توسط انتشارات پدایش منتشر می‌شود.

تای تمت

ما و مخاطبان (۱)

فکر کردن به مخاطبان کتاب هفت، برای ما مدافعه‌ای جدی است. چرا که آنها را از فریخته‌ترین افراد جامعه می‌دانیم که در میان انواع و اقسام مشغله‌های موجود، مقوله کتاب و مطالعه اقتدر برایشان با اهمیت است که هفت‌ای یک بار با سر آغ گزین از این نشریه، می‌خواهند در جریان آخرین اخبار و اطلاعات کتاب قرار بگیرند و دلیل دوم آنکه کتاب هفت، ملگ کتابی است و بی‌تعارف، محارجه‌اش از ارت پدربان پرداخت نمی‌شود. نشریه‌ای است که به خرج بیست اتمال (خونایید جیب تک نگ مردم ایران) منتشر می‌شود و فرار است در خدمت رشد و تعالی فرهنگ و هویت این سرزمین باشد.

همین ودیله‌ای که به اختصار بر شرم دم کالی است تا مدافعه مخاطبان خود را داشته باشیم و از آنها به هیچ روی غافل نیابیم، نژد خود، حقوقی برای آن تعریف کنیم و ادای این حقوق را بر خود واجب بدانیم. مخاطبان ما از شیرین‌ترین و محبوبترین مردمان این سرزمین هستند. نمی‌خواهم با جوهرهای تکراری و صد تا یک غلط حوصله‌تان را سر بریم اما یادمان نرود آنها که دل به مسئولیت‌های روزمره و مسجف زندگی نمی‌سپارند و به اوقاتی از عمرشان با مطالعه و خواندن کتاب شرافت می‌بخشند. قلب احترام و تکریم هستند. آن هم در این زمانه که مشکلات عدیده معیشتی گریبان گیر همه است. شاید شاید هم مثل من، برخوردارید به کسانی که در همان هزینه‌های اندک زندگی‌شان صرفه‌جویی می‌کنند تا کتاب بخردند و کتاب خواندن را چون فریضه‌ای، محترم می‌دانند.

شاید دیگر از مخاطبان ما فقط اهل قلم و نویسندگان هستند. در شان و مرتبه والای این قشر نیز جای هیچ حرف و حدیثی نیست. می‌ماند ناشران و کتابفروشان و چاپخانه‌داران و... که گفته‌اند: کتابسبب خدایاست و از میان کسیها نیز کسب و کار کتاب جزو محترمترین‌ها و طبیعتاً کاسبان این عرصه نیز بسیار قابل احترام.

پس به ما حق می‌دهد که دغدغه مخاطب داشته باشیم؟ ولی این همه آن حرفی نیست که می‌خواستم با شما در میان بگذارم.

کتاب هفت، متعلق به یک شخص یا یک گروه نیست تا هر طور که دلش می‌خواهد آن را منتشر کند. نشریه‌ای است که باز هم بآید می‌کنم به خرج مردم منتشر می‌شود و در حقیقت آمانش است در دستانتان ما. حتی جمله به جمله و کلمه به کلمه می‌کند که در آن به چاپ می‌رسد. پس کتاب هفت نباید کالک رفیق بازاری یا صنایع حساب شخصی و کورکشی شود. بنا را باید بر عدالت و انصاف بگذارید و حقوق مخاطبان خود را محترم و مقدس بشمارید.

چند بسیار کتابها که لرح و قیمتشان شناخته شده و بی آنکه کسی حالی از آنها برسد، در قفسه کتابخانه‌ها می‌خورند. چه بسیار نویسندگان و محققان که در کج خلوت، عصری را پای آثار خود به عزت گذاشته‌اند و کسی بادی از آنها و آثارشان نکرده است. چه بسیار ناشران شهروستانی که سرمایه اندک خود را پای کتابی باارزش ریخته‌اند اما، تولیدشان معرفی نشده و به دست طلافشان نرسیده است.

کتاب هفت، ریخته‌اند خود را در مقالی همه آنها مکلف می‌ماند و برای به جای آوردن این تکلیف به نحو احسن، دست یاری به سوی مخاطبان عزیز خود دراز می‌کند.

اگر عزیز باقی بود، در هفت‌های آتی نیز در این باره با شما عزیزان سخن خواهیم گفت.

حق نگهداران

